

**VOICES OF
IMMIGRANT
WOMEN**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

MULTILINGUAL GLOSSARY

Migrations, Gender and Inclusion

VOICES OF IMMIGRANT WOMEN (VIW)

**VOICES OF
IMMIGRANT
WOMEN**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

MULTILINGUAL GLOSSARY

Migrations, Gender and Inclusion

April 2022

EPLO
European Public Law
Organization

**VOICES OF
IMMIGRANT
WOMEN**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

**VOICES OF
IMMIGRANT
WOMEN**

Document developed as Intellectual output 2 of the Voices of Migrant Women Project

<https://viw.pixel-online.org/>

The “Voices of Immigrant Women” project (2020-1-ES01-KA203-082364) is co-financed by the Erasmus + program of the European Union. The content of this publication is only responsibility of its authorship and neither the European Commission nor the Spanish Service for the Internationalization of Education (SEPIE) are responsible for the use that may be made of the information disseminated in this publication.

The methodological design and the information collection instruments have been designed by the University Pablo de Olavide, as the scientific coordinator of the VIW project, and validated by all partners.

This project is being developed with the participation of the partners: Pablo de Olavide University (project coordinator) (Spain); Pixel (Italy); European Public Law Organization (Greece); Institut de Recherche pour le Développement (France); Università degli Studi di Firenze (Italy); Instituto Politecnico de Bragança (Portugal); The Peace Institute (Slovenia); Emet Arco Iris Foundation (Spain).

Publication Reference: Terrón-Caro, T., Cárdenas-Rodríguez, R., Aleksic, K., Bajt, V., Bergano, S., Biligha, P., Chiappelli, T., Di Grigoli, A. R., Fouskas, T., Freljh, M., Giron, T., Guo, W., Lapov, Z., Lyberopoulou, L., Macias Gómez-Esther, B., Mancaniello, M. R., Martins, C., Moreira, B., Ortega-de-Mora, F.,... Selim, M. (2022). Multilingual Glossary. Migrations, Gender and Inclusion. E-Learning Package. Voices of Immigrant Women. https://doi.org/10.46661/rio.20220728_2

Doi: https://doi.org/10.46661/rio.20220728_2

Voices of Immigrant Women, 2022 Project
Number: 2020-1-ES01-KA203-082364
Posted in April 2022
Author Community: Voices of Immigrant Project
Cover photo: Own brand of the project

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Coordination and scientific review:

Terrón-Caro, Teresa. *Pablo de Olavide University*

Cárdenas-Rodríguez, Rocío. *Pablo de Olavide University*

Technical coordination:

Rais, Carlo. *Pixel Associazione*

Martellini, Lorenzo. *Pixel Associazione*

Content Writing:

Aleksic, Kassia. *Institut De Recherche Pour Le Développement (France)*

Bajt, Veronica. *The Peace Institute (Slovenia)*

Bergano, Sofia. *Polytechnic Institute of Bragança (Portugal)*

Biligha, Patience. *Institut De Recherche Pour Le Développement (France)*

Cárdenas-Rodríguez, Rocío. *Pablo de Olavide University (Spain)*

Chiappelli, Tiziana. *University of Florence (Italy)*

Di Grigoli, Antonio Raimondo. *University of Florence (Italy)*

Fouskas, Theodoros. *European Public Law Organization (EPLO) (Greece)*

Frelih, Mojca. *The Peace Institute (Slovenia)*

Girón, Teresa. *Emet Arco Iris Foundation (Spain)*

Guo, Wenjing. *Institut De Recherche Pour Le Développement (France)*

Lapov, Zoran. *University of Florence (Italy)*

Lyberopoulou, Lola. *European Public Law Organization (EPLO) (Greece)*

Macias Gómez-Estern, Beatriz. *Pablo de Olavide University (Spain)*

Mancaniello, Maria Rita. *University of Florence (Italy)*

Martins, Cristina. *Polytechnic Institute of Bragança (Portugal)*

Moreira, Benilde. *Polytechnic Institute of Bragança (Portugal)*

Ortega-de-Mora, Fabiola. *Universidad Pablo de Olavide (Spain)*

Pajnik, Mojca. *The Peace Institute (Slovenia)*

Rebolledo-Gámez, Teresa. *Pablo de Olavide University (Spain)*

Rodrigues, Maria José. *Polytechnic Institute of Bragança (Portugal)*

Rodríguez-Casado, Rocío. *Pablo de Olavide University (Spain)*

Selim, Monique. *Institut De Recherche Pour Le Développement (France)*

Terrón-Caro, Teresa. *Pablo de Olavide University (Spain)*

Collaboration in review:

Díaz-Jiménez, Rosa. *Pablo de Olavide University (Spain)*

Esteban-Ibañez, Macarena. *Pablo de Olavide University (Spain)*

Monreal-Gimeno, Carmen. *Pablo de Olavide University (Spain)*

Pérez-de-Guzmán-Puya, Victoria. *Pablo de Olavide University (Spain)*

INDEX

<u>ENGLISH LANGUAGE.....</u>	7-27
<u>GREEK LANGUAGE .....</u>	28-52
<u>SPANISH LANGUAGE.....</u>	53-72
<u>ITALIAN LANGUAGE .....</u>	73-95
<u>FRENCH LANGUAGE.....</u>	96-118
<u>PORTUGUESE LANGUAGE.....</u>	119-142

**VOICES OF
IMMIGRANT
WOMEN**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

**VOICES OF
IMMIGRANT
WOMEN**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

ENGLISH LANGUAGE

GLOSSARY

Terms	Notes	Sources
Access to healthcare	Healthcare entitlements enjoyed by third-country nationals (migrants, applicants for international protection and refugees) in EU Member States and in their countries of origin.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Acquisition of citizenship	Any mode of becoming a national, i.e. by birth or at any time after birth, automatic or non-automatic, based on attribution, declaration, option or application.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Allophobia	Aversion to otherness or hostile behaviour towards people from another culture or religion.	http://www.encycopedie.fr/definition/allophobie
Assimilationist	The process by which the cultural expression of a minority group is absorbed into the dominant culture of the host country. The process results from public measures and social practices that contribute to the more or less subtle erasure of the marks of the culture of origin, replacing them with the characteristics of the dominant culture involving language, traditions, values and behaviours.	European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0, p. 34 International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration, p. 12.
Citizenship	The particular legal bond between an individual and their State, acquired by birth or naturalisation, whether by declaration, choice, marriage or other means according to national legislation.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Community	Community is a group of people united by similar interests and who have common interests. In other words, they are groups organized among themselves according to certain goals and share common values and beliefs based on language, customs, cultural and historical heritage, geographical location and world perspective. Within a community, it is usual create a mutual identity which is different from other	International Organization for Migration (2019). International Migration Law. Glossary on Migration.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>groups. Usually migrant communities are supported by other migrants from the same nationality, which contributes for the creation and maintenance of informal networks playing a role in guidance and preservation of their own culture for future generations.</p>	
<p>Cultural competency</p>	<p>(in migration studies & social services)</p> <p>The standards define cultural competence as the process by which individuals and systems relate respectfully and effectively to people of all cultures, languages, classes, ethnic backgrounds, religions, and other diversity factors in a manner that recognizes, affirms, and values the worth of individuals, families, and communities and protects and preserves the dignity of each. Cultural competency can be developed through intercultural experience and relates to the de-naturalization and consciousness of own cultural values and practices</p>	<p>Ann Marie Garran & Lisa Werkmeister Rozas (2013) Cultural Competence Revisited, <i>Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work</i>, 22:2, 97-111, DOI: 10.1080/15313204.2013.78533</p> <p>Lalueza J.L. & Macías-Gómez-Estern, B. (2020): Border crossing. A service-learning approach based on transformative learning and cultural-historical Psychology (<i>Cruzando la frontera. Una aproximación al aprendizaje servicio desde el aprendizaje transformativo y la psicología histórico-cultural</i>), <i>Culture and Education</i>, 32(3), 556-582 https://doi.org/10.1080/11356405.2020.1792755.</p> <p>Macías-Gómez-Estern, B. (2021). Critical Psychology for Community Emancipation: Insights from Socio-educative Praxis in Hybrid Settings. In <i>New Waves in Social Psychology</i> (pp. 25-54). Palgrave Macmillan, Cham.</p>
<p>Cultural diversity</p>	<p>Community or group where it can be identified a variety of cultural and social differences. These differences rely on various forms of expressions based on race, ethnicity, nationality, religion, sex, gender, socio-economic position, language, physical and psychological abilities, beliefs, values and traditions.</p>	<p>International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration, p. 41.</p>
<p>Double (or Triple) isolation & marginalisation & oppression</p>	<p>(of migrant women)</p> <p>Gender and ethnicity, as well as occupation in domestic work, deprived of social recognition, make immigrant women subdued to a triple marginality: social, economic and cultural. In this domain, <i>occupational segregation</i> occupies a particular position, meaning: the</p>	<p>Campani, 2007, p. 5.</p> <p>European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i>, p. 4.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	concentration of women and men in different types and levels of activity and employment, with women being confined to a narrower range of occupations (<i>horizontal segregation</i>) than men, and to the lower grades of work (<i>vertical segregation</i>)	
Dual citizenship	The simultaneous possession of two or more citizenships by the same person.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Emancipation	(women's e., migrant women's e.) The action or process of emancipating i.e. being set free from legal, social or political restrictions, i.e. another person's control or power; the action or process of setting free from legal, social or political restrictions, and giving someone social or political freedom and rights (syn. liberation; e.g. <i>emancipation from slavery</i>); the act of freeing from any controlling influence, such as traditional mores or beliefs.	Adapted from Oxford Reference, 2022 & Lexico, 2022 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022. Women's/female emancipation or Women's liberation: the action or process of achieving equality for women in all areas of society (e.g. <i>the women's liberation movement</i>) Adapted from Cambridge Dictionary, 2022.
Empowerment	(women's e., migrant women's e.) It is a process of strengthening a person's self-esteem, self-confidence, autonomy, and self-determination, which results in greater control of one's own life and greater personal development, being able to defend oneself and resist adversity. It targets groups that, for various reasons, are in a state of vulnerability. Women's empowerment involves the promotion of increase participation in processes of decision-making in all aspects of life. Empowering immigrant women needs to be based in the improvement of self-confidence, self-esteem and capabilities as part of a process of construction, cooperation, and solidarity. Women's empowerment relies in a process of progressing towards equality.	International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 22. United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women. Concepts and Definitions. https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm
Ethnicization	Ethnicisation refers to a process in which people are wrongly or rightly assigned to an ethnic group based on their origin, appearance or lifestyle. People's behaviour is explained primarily on the basis of an	Developped by Jean-Loup Amselle in <i>L'Ethnicisation de la France</i> (Éditions Lignes, 2011).

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	assumed ethnicity.	
EU Blue Card	The authorisation bearing the term EU Blue Card entitling its holder to reside and work in the territory of a EU Member State under the terms of Council Directive 2009/50/EC (Blue Card Directive).	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Family reunification	The establishment of a family relationship which is either: a) the entry into and residence in an EU Member State, in accordance with Council Directive 2003/86/EC (Family Reunification Directive), by family members of a third-country national residing lawfully in that EU Member State ('sponsor') in order to prese b) between an union citizen and third-country national established outside the European Union who then subsequently enters the European Union.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Feeling of belonging	Subjective experience that derives from social interactions, at individual and public level, and that provokes a sense of belonging in the host country. This feeling depends on a set of variables, namely language proficiency, involvement in local communities, social services response and level of life satisfaction. The feeling of belonging is impacted by the dynamics between the culture from the home country and the culture of the host country.	Adapted Lähdesmäki, T., Mäkinen, K., Čeginskas, V. L. A., & Kaasik-Krogerus, S. (2021). Politics of Belonging: Concepts and Method. In <i>Europe from Below: Notions of Europe and the European among Participants in EU Cultural Initiatives</i> (pp. 25–44). Brill. http://www.jstor.org/stable/10.1163/j.ctv1sr6j1b.7 International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 4.
Foreigner	In the global context, a person who is not a national (native or citizen) of a given State. In the EU context, a person who is not a national of an EU Member State.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Gender	Social construction of different roles assigned to men and women involving economic, social and cultural aspects. Gender roles are considered to be appropriate for individual of a specifc sex and they affect social interactions between	International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 8.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>men and women ultimately leading to inequalities and different equal opportunities. The term gender is often confused with "sex", which encompasses biological differences.</p>	<p>Office of the Special Adviser on Gender Issues and Advancement of Women (OSAGI) United Nations, Gender Mainstreaming, definitions and Concepts. https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm</p>
<p>Gender equality</p>	<p>(syn. gender egalitarianism, sex equality, sexual equality).</p> <p>The act of treating women and men equally: gender equality does not imply that women and men are the same, but that they have equal value and should be accorded equal treatment. The state in which access to rights or opportunities is unaffected by gender. The concept that women and men, girls and boys have equal conditions, treatment and opportunities for realizing their full potential, human rights and dignity, and for contributing to and benefitting from economic, social, cultural and political development.</p>	<p>Cambridge Dictionary, 2022. Oxford Reference, 2022; Lexico, 2022.</p> <p>UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 3.</p>
<p>Gender identity</p>	<p>Internal and individual experience felt by each person regarding the gender with which he or she identifies, which may or may not correspond to the sex assigned at birth. Gender identity may be the same or different from the sex the individual was born with, and may even not correspond to either of them. Individuals may become aware of their gender identity at different stages of life and its expression may be revealed through clothing, behaviour and personal appearance. "Gender identity is only one of many possible social identities".</p>	<p>International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 18.</p> <p>Wood, W., Eagly, A. (2009).</p>
<p>Gender inequality</p>	<p>The differences in the status, power and prestige women and men have in groups, collectivities and societies.</p>	<p>Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1119.</p>
<p>Gender perspective</p>	<p>(in migration studies)</p> <p>Gender perspective recognises that differences in life experiences based on gender often results in social, economic, political, and other inequities for women and girls: applied to policy development and service delivery, gender perspective may contribute to promoting positive change in</p>	<p>Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 19.</p> <p>(Cambridge Dictionary, 2022) Adapted from Lapov, Campani, 2017, pp. 91-92.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>their lives. It further implies gender awareness which recognises the relevance of gender in its multiple social dimensions, and encompasses, as both concept and action, “the knowledge and understanding of the differences in roles and relations between women and men, especially in the workplace”. In terms of research and analysis, gender perspective implies increasing awareness of the male bias in migration research and acknowledging migrant women as active participants.</p>	<p>Adapted from Morokvasic, 1984, p. 899.</p>
<p>Gender-based exploitation</p>	<p>Exploitation. A social or institutional relationship in which one party benefits at the expense of the other through an imbalance in power. The act of taking advantage of something or someone, in particular the act of taking unjust advantage of another for one’s own benefit (e.g. <i>sexual exploitation, forced labour or services, begging, slavery or practices similar to slavery, servitude, the exploitation of criminal activities, the removal of organs, etc.</i>) (source: <i>IOM Glossary on Migration</i>, 2. Aufl., 2011).</p>	<p>Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1118. Adapted from EMN Glossary, 2018, p. 151. Sexual exploitation and abuse is a form of gender-based violence [PSEA].</p>
<p>Gender-based prejudice</p>	<p>(syn. gender prejudice, gender bias)</p> <p>Gender role differences reflect biases or prejudices, i.e. a negative attitude towards others based on social stereotypes about women and men, and on a prejudgment about those individuals with no prior knowledge or experience. A gender bias, i.e. unfair difference in the way women and men are treated (<i>gender biased behaviour</i>), easily results in favouring one gender over the other, usually men and boys over women and girls.</p>	<p>Adapted from Encyclopedia.com, 2019.</p> <p>Adapted from Cambridge Dictionary, 2022 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 3.</p>
<p>Gender-based stereotype (gender stereotype) <i>Gender-stereotyping</i></p>	<p>(syn. gender role stereotyping, sexual stereotyping).</p> <p>Generalisation of differences based on gender that see certain attitudes, emotions and behaviours as typifying what it means to be a woman or a man, i.e. the assumption that certain social roles, behaviours and occupations ought to be confined to members of one gender. Gender stereotypes can be negative (e.g. <i>women are bad drivers; men can’t change diapers</i>),</p>	<p>Adapted from Oxford Reference, 2022 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 5 & Encyclopedia.com, 2019.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>and affirmative (e.g. <i>women are better caregivers; men are stronger</i>): stereotypes of men are usually more positive than stereotypes of women as the males are considered more independent and posing greater physical stamina; negative stereotypes of women are usually held by both men and women in a society owing to the lack of self-respect and self-confidence imparted to females by social prejudices. Gender stereotyping becomes harmful when it limits a person’s capacity to make her/his life choices, such as training, professional path, or personal abilities (see also e.g. <i>chief executive officers, and firefighters should be male; nurses, grade-school teachers, office workers, and filing clerks should be female</i>).</p>	
<p>Gender-based violence</p>	<p>GBV (syn. gender-specific violence, gender violence, gender-specific harm).</p> <p>An umbrella term for any harmful act that is perpetrated against a person’s will and based on socially ascribed gender differences. The nature and extent of specific types of GBV vary across cultures, countries and regions; these acts can occur in public or in private. Examples include acts that inflict physical, sexual or mental harm or suffering; threats of such acts, coercion and denial of resources, opportunities or services; forced/early marriage and other deprivations of liberty; sexual violence, including sexual exploitation/abuse, trafficking and forced prostitution; domestic violence; harmful traditional practices such as female genital mutilation, honour killings and widow inheritance. Gender-based violence is often used in the same context as violence against women and girls (<i>Violence against Women, VaW</i>), however it should be noted that gender-based violence can affect anybody.</p>	<p>Adapted from IOM, 2019, <i>Glossary on Migration</i>, p. 81 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 2.</p>
<p>Gender-sensitive approach</p>	<p>Gender sensitive. Addressing and taking into account the gender dimension. Gender-sensitivity: the ability to acknowledge, highlight and redress existing gender differences, issues and inequalities, and incorporate them into strategies and actions; a degree of integration of a gender perspective in actions and policies, i.e.</p>	<p>European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i>, p. 4. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, pp. 13-14, 17.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	addressing gender norms, roles and access to resources in so far as needed to reach set development goals	
Gender-sensitive education	<p>Parity in education. Refers to equivalent percentages of males and females in an education system (relative to the population per age group). Parity is essential but not sufficient for achieving gender equality. Goal 4: Quality Education: universalize access to quality education, from pre-primary to tertiary levels, with a specific mandate to redress social inequalities undermining access to educational opportunities. Eliminate gender disparities at all levels and making sure education facilities are gender-sensitive to create effective learning environments. General Assembly resolution 70/138 noted that the equal right of girls to quality education is central to the sustainable development agenda</p>	<p>UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 6. UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 10.</p>
Gender-sensitive policies	<p>(syn. gender-aware policies, gender policies).</p> <p>Policies that are aware of and address gender differences. Gender-aware policies: the policies acknowledging that women (as well as men) are actors in development, and that they are often constrained in a different way to men, meaning that their needs, interests and priorities may differ, and at times conflict. Gender planning: a planning approach referring to the process of planning developmental programmes and policies that are gender sensitive, which means recognising and taking into account the impact of the different roles that women and men play in society, and the fact that they often have different needs in the target community or sector</p>	<p>Adapted from UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 5. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, pp. 14-15. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 14 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 5.</p>
Human rights	<p>(human-rights perspective)</p> <p>Agreed international standards that recognise and protect the dignity and integrity of every individual, without any distinction (<i>UNHCR Master Glossary of Terms</i>); human rights form part of customary international law and are stipulated in a variety of national, regional and international legal documents generally</p>	<p>Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 19 & Oxford Reference, 2022 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>referred to as human rights instruments [EMN Glossary, 2018, p. 195]. A set of basic rights regarded as belonging to all persons, and to which every human being should be entitled; <i>civil and political rights</i>: the right to life, justice, liberty, freedom of expression, or freedom from unlawful imprisonment, torture, execution; <i>social, cultural and economic rights</i>: the right to participate in culture, the right to food, work and education.</p>	
<p>Identity</p>	<p>Identity translates the image that one has of oneself in relation to others. From an ontological point of view, it carries the essence of being, which is variable, especially when one considers characteristic factors such as nationality, ethnicity, race, religion, sexual orientation, gender and attitudes. Identity refers to social categories and sources of individual's self-respect or dignity. In this sense, the individual does not exist isolated from its social context. In turn, society is not detached from identity processes, which makes the concept fluid and diverse.</p>	<p>Council of Europe, Glossary of key terminology https://www.coe.int/en/web/autobiography-intercultural-encounters/glossary Fearon, J. (1999). What is identity (as we now use the word)?, p. 3. https://web.stanford.edu/group/fearon-research/cgi-bin/wordpress/wp-content/uploads/2013/10/What-is-Identity-as-we-now-use-the-word-.pdf</p>
<p>Immigration</p>	<p>In the global context, the act of arriving in to a territory and remaining for a period long enough to make it its main residence place. In the EU context, the action by which a person establishes their usual residence in the territory of an EU Member State for a period that is, or is expected to be, of at least 12 months, having previously been usually resident in another EU Member State or a third country.</p>	<p>Castles, S. (1998). <i>The age of migration: International population movements in the modern world</i>. Macmillan International Higher Education. European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on March the 3rd, 2022. Organización Internacional para las Migraciones (OIM) (2019): Glosario de la OIM sobre Migración. Consulted on March the 3rd, 2022.</p>
<p>Institutional racism</p>	<p>The concept of "institutional racism" is used to name a phenomenon characterised by the fact that, despite legislation promoting equality between citizens, those from minority backgrounds are often disadvantaged. By naming the phenomenon, we can try to identify the mechanisms and possibly combat the sources of inequality.</p>	<p>"Le racism institutionnel : de l'invention politique a la recherche d'outils", Audrey Osler, Hugh Starkey, Migrations Société, 2010/5 N° 131 pages 133 à 152 DOI 10.3917/migra.131.0133</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Integration	According to Asylum and Migration Glossary 6.0, in the EU context, integration is a dynamic, two-way process of mutual accommodation by all immigrants and residents (EMN, 2018, p.214). However, some critical theorists argue that integration presupposes the adoption by minority groups of the social norms and values of the dominant culture.	European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0.
Integration processes	Method, systems or sequences of actions that facilitate or enable the integration of elements of a minority group into the dominant group. These processes are complex and multidimensional, and imply the consideration of the rights and obligations of migrants and societies of the countries of transit or destination. Integration requires the access to different kinds of services, the labour market and the identification and respect for a core set of values that bind migrants and receiving communities in a common purpose.	International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration.
Interculturality	It refers to the relationship between cultures. Intercultural perspectives are characterized by the intentionality of interactions, learning and mutual exchange between different cultures. They foresee an effective coexistence between people from different cultures and the possibility of effective sharing of knowledge and ways of being and living. Interculturality from a gender perspective seeks to promote the empowerment of women and girls by fighting the barriers that maintain inequalities.	UNESCO. Diversity of Cultural Expressions. https://en.unesco.org/creativity/in-terculturality Article 4.8 of the Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions
Intersectionality	Intersectionality or intersectionalism is a concept used in sociology and political thought, which refers to the situation of people who experience several forms of stratification, domination or discrimination simultaneously in a society.	Patricia Hill Collins, <i>Intersectionality as Critical Social Theory: Intersectionality as Critical Social Theory</i> , Duke University Press, 2019
Intra-corporate transferee	A third-country national subject to a temporary secondment from an undertaking established outside the territory of a EU Member State and to which the third-country national is bound by a work contract to an entity belonging to the undertaking or to the same group of undertakings which is established inside this territory.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Islamophobia	Islamophobia is a polysemous term, etymologically defined as the fear or dread of Islam, but it can also mean hostility towards Islam or Muslims, although there is no consensus today.	Adapted by La Commission nationale consultative des droits de l'Homme (CNCDH) in their annual report of 2013
Ius sanguinis	The determination of a person's nationality on the basis of the nationality of their parents (or one parent or one particular parent) at the time of the target person's birth and at the time of acquisition of nationality by the target person (the two points in time are different in cases of acquisition after birth).	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Ius soli	The principle that the nationality of a person is determined on the basis of their country of birth.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Long-term resident	A third-country national who has long-term resident status as provided for under Arts. 4 to 7 of Council Directive 2003/109/EC (Long Term Residents Directive) or as provided for under national legislation.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Loss of citizenship	Any mode of loss of the status as citizen of a country, voluntarily or involuntarily, automatically or by an act by the public authorities.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Migrant woman as a passive victim	The role of agency is particularly vital for a gendered account of migration being it often assumed that women "follow" men, and that their role in migration is reactive rather than proactive, being migration treated as a phenomenon involving men as only active actors. Looking back, some research accounts seem being obsessed with economy and class to the exclusion of other factors, whereas some others paid attention to gender issues [adapted from Kofman, Phizacklea, Raghuram, Sales, 2001, p. 23]. Such a stereotyped view reinforces the notion of migrant women as passive agents, i.e. "followers" and "dependants", whose employment (where it occurs) becomes of secondary consideration too.	Adapted from Morokvasic, 1984, p. 897 & Kofman, 1999, p. 273.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Migrant woman as an active subject</p>	<p>(agent of her migration experience)</p> <p>The act of viewing the condition of migrant women as active participants in migrations. This shift in perception and acknowledgment of roles is due to the arousal of interest in migrant women by research and policy makers, and to an increasing awareness of the male bias in migration research: resultant accounts contribute to redressing the imbalance and depicting active female migrants who deploy individual strategies and participate in household decision-making. Such an approach has been further underpinned by observing individual women who manage their own migration project as active subjects.</p>	<p>Adapted from Morokvasic, 1984, pp. 895, 899 & Kofman, 1999, pp. 270, 273-274, 286.</p>
<p>Migrant women's diversities</p>	<p>(condition of being migrant and woman)</p> <p>An approach of examining the diversities of migrant women's experiences, and the ways in which class, race/ethnicity, labour, and other variables intersect with gender: these and other factors are all important while addressing migrant women in their double condition of being migrant and woman as a starting point of their diversities.</p>	<p>Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, pp. 31-32.</p>
<p>Migration</p>	<p>The concept of migration is defined in a broad sense. It corresponds to a process of displacement that covers any type of movement of people, groups or individuals from one place to another in search of better conditions and standards of living. The movement of people includes international migration (cross-border to another State) and internal migration (movement within the Country). The migration process is always considered over one year regardless of length, composition, or causes. It includes migration of refugees, displaced persons, uprooted persons, environmental migrants, economic migrants, and persons moving for other reasons, e.g., political persecution, conflict, family reunification.</p>	<p>European Commission (2018). <i>Asylum and Migration. Glossary 6.0</i>, p. 255</p> <p>International Labour Organization (2020). <i>Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition</i></p> <p>International Organization for Migration (2019). <i>International Migration Law. Glossary on Migration</i>. P. 132</p>
<p>Multiculturalism</p>	<p>A model that proposes a society based on the principle that everyone has a community, each community a culture, and each culture its own space and inviolable limits. It is based on a policy that subscribes</p>	<p>International Organization for Migration (2019). <i>International Migration Law. Glossary on Migration</i>. P. 142</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	to the principle of cultural diversity and supports the right of different cultures and ethnic groups to maintain distinct cultural identities by ensuring their equitable access to society, embracing constitutional principles and generally shared values that prevail in society. It emphasizes the cultural differences and different cultures that exist around each other without necessarily much contact or participatory interaction.	European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0, p. 265
Naturalization	Any mode of acquisition after birth of a nationality not previously held by the target person that requires an application by this person or their legal agent as well as an act of granting nationality by a public authority.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Oppression	Social oppression refers to oppression that is achieved through social means and has a social scope - it affects whole categories of people. It occurs whenever one group holds power over another in society through the control of social institutions, laws, customs and norms of society.	https://www.crrf-fcrr.ca/fr/bibliotheque/glossaire-fr-fr-1/item/27171-oppression-sociale
Otherness	Otherness is a concept of philosophical origin meaning "the character of what is other" and "the recognition of the other in his or her difference", difference being understood as ethnic, social, cultural or religious.	Lalande André, <i>Dictionnaire de philosophie</i> , éd. PUF, Paris, 1993
Prejudice	The holding of preconceived ideas about an individual or group, ideas that are resistant to change even in the face of new information. Prejudice may be either positive or negative. More often, a prejudice is made up of unfavourable or discriminatory attitudes towards persons of different categories: racial, sexual and other types of prejudice can exist at the level of personal relations and individual behaviour, as well as be institutionalised as legal or administrative policy.	Giddens, 2009, <i>Sociology</i> , p. 1128. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i> , p. 22.
Protection of (human) rights	Human rights-based approach (HRBA). The HRBA is a conceptual framework for the process of human development that is normatively based on international human rights standards, and operationally directed	Adapted from UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i> , p. 9.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>to promoting and protecting human rights: this approach entails consciously and systematically paying attention to human rights in all aspects of development. The objective of the HRBA is to empower people (<i>rights-holders</i>) to realize their rights and strengthen the State (<i>duty-bearers</i>) to comply with their human rights obligations and duties. States' obligations to human rights require them to respect, protect and fulfill women's and girls' rights, along with the rights of men and boys.</p>	
Race	<p>There is nowadays a wide scientific consensus on the non-existence of race in a biological sense. The term race is used in everyday language with a broader meaning referring to ethnicities and social group with a shared lineage. The concept of ethnicity has been broadly defined by anthropology, referring also to traits assigned either by the exogroup and/or the intragroup, but always related to the cultural history and alterity relations, more than with static physical differences among groups.</p>	<p>American Association of Physical Anthropologists (2019). «AAPA Statement on Race and Racism». American Association of Physical Anthropologists. Consulted on march the 3rd 2022. European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on march the 3rd 2022. Barth, F. (1970). <i>Ethnic Groups and Boundaries: The Social Organisation of Culture Difference</i>. London: George Allen & Unwin. Comité para la Eliminación de la Discriminación Racial, Recomendación general relativa al artículo 1 de la Convención (1999), anexo 5 al informe del Comité para la Eliminación de la Discriminación Racial, documento A/54/18 de las Naciones Unidas, párr. 1; Oficina del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Refugiados (ACNUR), Manual y Directrices sobre Procedimientos y Criterios para Determinar la Condición de Refugiado (2011), documento HCR/1P/4/Spa/Rev.3 del ACNUR</p>
Racialization/racization	<p>The concept of racialisation refers to the process of categorisation and the production of racial hierarchies within a given society. This process consists of the radicalisation of perceived differences between individuals or groups hierarchised on the basis of biological criteria, with a</p>	<p>Suzie Telep, "Racialisation", <i>Langage et société</i>, 2021/HS1, pp. 289 à 292.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	view to dominating, exploiting or excluding the inferiorised and otherised groups within this power relationship.	
Racism	Racism, also called racialism, the belief that humans may be divided into separate and exclusive biological entities called “races”; that there is a causal link between inherited physical traits and traits of personality, intellect, morality, and other cultural and behavioral features; and that some races are innately superior to others.	https://www.britannica.com/topic/racism
Racism	Any theory, doctrine, ideology or group of ideas that sustains a group of people’s superiority on others, based on their cultural, ethnic of physical traits.	European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on march the 3 rd 2022. Organización Internacional para las Migraciones (OIM) (2019): Glosario de la OIM sobre Migración. Consultado el 3 de marzo de 2022. Convención Interamericana contra el Racismo, la Discriminación Racial y Formas Conexas de Intolerancia (aprobada el 5 de junio de 2013 y en vigor desde el 11 de noviembre de 2017), art. 1, párr. 4.
Regularisation	In the EU context, state procedure by which illegally staying third-country nationals are awarded a legal status.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf , p.315
Residence permit	Any authorisation issued by the authorities of an EU Member State allowing a non-EU national to stay legally in its territory, in accordance with the provisions of Regulation (EU) No 265/2010 (Long Stay Visa Regulation).	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Seasonal worker	A third-country national who retains their principal place of residence in a third country and stays legally and temporarily in the territory of an EU Member State to carry out an activity dependent on the passing of the seasons, under one or more fixed-term work contracts concluded directly between that third-country national and the employer established in that EU Member State.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Segregation	The act by which a person or a group is separated from other on the basis of race, colour, language, religion, nationality or ethnic origin.	Berry, J. W. (2007). Acculturation strategies and adaptation. In J. E. Lansford, K. Deater-Deckard, & M. H. Bornstein (Eds.), <i>Immigrant families in contemporary society</i> (pp. 69–82). Guilford Press. European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on march the 3 rd 2022. European Commission against Racism and Intolerance (ECRI): General Policy Recommendation No 7: National legislation to combat racism and racial discrimination
Sexism	Sexism is discrimination based on a person's sex, or by extension, gender. Sexism is linked to prejudice and the concept of stereotyping and gender roles, which can include the belief that one sex or gender is inherently superior to the other. In its extreme form, it can encourage sexual harassment, rape or other forms of sexual violence. Sexism also refers to gender discrimination in the form of gender inequality. The targets of sexism are mainly women.	Dictionnaire of Larousse
Single permit	A residence permit issued by the authorities of an EU Member State after a single application procedure allowing a third-country national to reside legally in its territory for the purpose of work.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Social equity	Social equity has been used with different meanings depending on the field where this term is applied (health, education, law, finance, psychology, etc.). It relates to the fair, just and equitable access to all resources and distribution of means. This involves considering different categories of resources, related not only to financial goods but also to social capital, social climate, participation, help networks, affective links, relations and community and personal wellbeing.	Melbourne Social Equity Institute webpage. https://socialequity.unimelb.edu.au/stories/what-is-social-equity . Consulted on March the 3 rd , 2022.
Social exclusion	In the EU context, a situation whereby a	Developed by EMN from the

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>person is prevented (or excluded) from contributing to and benefiting from economic, communitarian and social progress.</p>	<p>website of the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consultado 3 de marzo de 2022 Developed by EMN from the website of the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion. Consulted on March the 3rd, 2022. https://ec.europa.eu/employment_social/esf/docs/sf_social_inclusion_en.pdf</p>
<p>Social identity of a migrant woman</p>	<p>(social, cultural, economic, and else conditions)</p> <p>We can understand social identity construction as an action that aims to define or characterize oneself, and often in relation to feelings of attachment to different groups of belonging (family, cultural group, gender, etc). The identification action is often performed through narratives, which offer meaning to life trajectories that have experienced turning points, as migration. A person's social identity is also constructed in dialogue with social categories. In this sense, a migrant woman's social identity integrates social categories and schemes related to her gender, migration and sociocultural and economic circumstances, as they are reproduced or resisted in her own agentic personal narrative and everyday positioning.</p>	<p>Abrams, D., & Hogg, M. A. (1990). An introduction to the social identity approach. <i>Social identity theory: Constructive and critical advances</i>, 1-9.</p> <p>Benwell, B. (2006). <i>Discourse and identity</i>. Edinburgh University Press.</p> <p>De Fina, A. (2003). Identity in narrative. <i>A study of immigrant discourse</i>, 251.</p> <p>Harré, Rom; Moghaddam, Fathali M. (2015). "Positioning Theory". <i>The International Encyclopedia of Language and Social Interaction</i>: 1–9.</p> <p>Macías-Gómez-Estern, B. & Vasquez, O. (2015): Identity construction in narratives of migration. In Hansen, Jensen & Berliner (Eds.): <i>Conceptual and applied approaches to self in culture in mind</i>. Aalborg University Press. Aalborg.</p>
<p>Social inclusion</p>	<p>Definition in the EU context, a framework for national strategy development, as well as for policy coordination between the EU Member States, on issues relating to tackling poverty and social exclusion.</p>	<p>Developed by EMN from the website of the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on March the 3rd, 2022.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Social inclusion policies	They consist in designing public policy instruments that guarantee the full exercise of citizenship rights in all spheres of life. Inclusion strategies focus on ensuring full civic participation of all groups (including minorities). Social inclusion policies give expression to constitutionally guaranteed rights at political, economic and social level. In the field of migration, social inclusion policies are designed in fields such as health, social security, work, associative movements and others. These practices contribute to social cohesion and the vitality of civil society, contributing to a greater expression of cultural diversity.	European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0.
Social inclusion practices	Social inclusion practices refer to the actions, dynamics and strategies to promote the process of improving the ability, opportunity, and dignity of people disadvantaged on the basis of their identity, to take part in society.	International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration.
Social inclusion services	Actions and attitudes developed with the purpose of deconstructing stereotypes and prejudices in order to impact on the reduction of discrimination while promoting effective conditions for participation in society. The social inclusion services inform and promote opportunities for access to the labour market, clarifying the rights and duties of migrants, transmitting and following up the regularisation process in the host country, pointing out solutions related to health, education or legal support.	International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration. International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition.
Social opportunities	Generally used to refer to the idea that people have different developmental objective possibilities based on the environment in which they grow and participate. It has to do with the differential access to quality education, health care, social advancement, financial support, social capital, leisure, etc. Social opportunities can be difficult to measure as they are related to subjectively defined desires and needs.	Elster, J. (2019). <i>Tuercas y tornillos Una introducción a los conceptos básicos de las ciencias sociales</i> . Santa Fe, Asociación Civil Mirame Bien, 2019.
Social protection benefits	Transfers, in cash or in kind, by social protection schemes to households and individuals to relieve them of the burden of one or more of the risks defined in the	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	European Commission's Mutual Information System on Social Protection.	09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Social welfare	<p>(s. well-being)</p> <p>The well-being of a community or society at large, reflected in the welfare of its individual members with special regard to health and economic matters [adapted from Lexico, 2022 & Oxford Reference, 2022]. Social welfare or S. protection. The set of organised public (State/government) or private services, policies and programmes aimed at preventing, reducing and eliminating economic and social vulnerabilities to poverty and deprivation of disadvantaged groups (poor, ill, old people, etc.).</p>	Adapted from IOM, 2019, <i>Glossary on Migration</i> , p. 197 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022.
State racism	<p>State racism, also conceptualised as 'institutional racism', is historically institutionalised racist segregation. The term 'race' then refers to its ethnic dimension.</p> <p>In the contemporary era in the West, advocates of this discussed or criticised concept understand it in the sense of systemic discrimination involving the state. The term 'race' refers to a social construction.</p>	Saïd Bouamama, <i>Des classes dangereuses à l'ennemi intérieur</i> , Syllepse Eds, 2021.
Stereotype(s) (social)	<p>A preconceived, standardised, fixed and inflexible mental picture or characterisation used to describe an individual or group of people, or better the class, type or community they belong to: a stereotype implies an oversimplified opinion, prejudiced attitude or uncritical judgment that may lead to treating people in a particular way (e.g. <i>sexual and racial stereotypes; the stereotype of the woman as the carer</i>). Attributed to a specific ethnic/national, cultural or racial group, such a generalised set of traits and characteristics gives rise to false expectations that individual members of the group will conform to them.</p>	<p>Adapted from Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022 & Oxford Reference, 2022 & Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1134 & European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i>, p. 5.</p> <p>Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 28.</p>
Third-country national	Any person who is not a citizen of the European Union within the meaning of Art. 20(1) of TFEU and who is not a person enjoying the European Union right to free movement, as defined in Art. 2(5) of the	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	Regulation (EU) 2016/399 (Schengen Borders Code).	version.pdf
Welfare state (system)	A political system whereby the State undertakes to protect the individual and collective well-being of its citizens, especially those in economic or social need, by providing a range of services such as healthcare, unemployment, education, pensions, and other welfare benefits; a State/nation/country characterised by the operation of the welfare state system , funded both by taxation and national insurance.	Adapted from Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022 & Giddens, 2009, <i>Sociology</i> , p. 1137 & Oxford Reference, 2022 & Merriam-Webster, 2022.
Women's (human) rights	(syn. human rights of women). Rights that promote a position of legal, political and social equality of women with men, and the fairness of treatment for women, as well as for men, in all areas of society. The rights of women and girls as inalienable, integral and indivisible part of universal human rights, i.e. the recognition that women's rights are human rights and that women experience injustices solely because of their gender.	Adapted from Oxford Reference, 2022 & Lexico, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Merriam-Webster, 2022. Adapted from European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i> , p. 4 & Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i> , p. 31.
Work permit	In the global context, a legal document issued by a competent authority of a State giving authorisation for employment of migrant workers in the host country during the period of validity of the permit. In the EU context, a legal document issued by a competent authority of an EU Member State stating the right of a third-country national to work in its territory during the period of validity of the permit.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Xenophobia	Attitudes, prejudices and behaviour that reject, exclude and often vilify persons, based on the perception that they are outsiders or foreigners to the community, society or national identity.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf , p.407

**VOICES OF
IMMIGRANT
WOMEN**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

GREEK LANGUAGE

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

Όροι	Σημειώσεις	Πηγή
Καταπίεση	Η κοινωνική καταπίεση αναφέρεται στην καταπίεση που επιτυγχάνεται με κοινωνικά μέσα και έχει κοινωνική εμβέλεια – επηρεάζει ολόκληρες κατηγορίες ανθρώπων. Συμβαίνει κάθε φορά που μια ομάδα κατέχει την εξουσία πάνω σε μια άλλη στην κοινωνία μέσω του ελέγχου των κοινωνικών θεσμών, νόμων, εθίμων και κανόνων της κοινωνίας.	https://www.crrf-fcrr.ca/fr/bibliotheque/glossaire-fr-fr-1/item/27171-oppression-sociale
(Ανθρώπινα) δικαιώματα γυναικών	<i>(συν. ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών).</i> Δικαιώματα που προάγουν μια θέση νομικής, πολιτικής και κοινωνικής ισότητας των γυναικών σε σχέση με τους άνδρες και της δίκαιης μεταχείρισης για τις γυναίκες, καθώς και για τους άνδρες, σε όλους τους τομείς της κοινωνίας. Τα δικαιώματα των γυναικών και των κοριτσιών ως αναπαλλοτρίωτο, αναπόσπαστο και αδιαίρετο μέρος των οικουμενικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δηλαδή η αναγνώριση ότι τα δικαιώματα των γυναικών είναι ανθρώπινα δικαιώματα και ότι οι γυναίκες βιώνουν αδικίες αποκλειστικά λόγω του φύλου τους.	Προσαρμογή από το OxfordReference, 2022 & Λεξικό, 2022 & Cambridge Λεξικό, 2022 & Merriam-Webster, 2022. Προσαρμογή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2004, <i>Γλωσσάρι όρων φύλου και ανάπτυξης</i> , σελ. 4 & Χριστοδούλου, Zobnina, 2009, <i>Γλωσσάρι όρων που σχετίζονται με το φύλο</i> , σελ. 31.
Κτήση ιθαγένειας	Κτήση ιθαγένειας θεωρείται οποιοσδήποτε τρόπος που μπορεί να γίνει κανείς υπήκοος, δηλαδή από τη γέννηση ή οποιαδήποτε στιγμή μετά τη γέννηση, αυτόματος ή μη, βάσει απόδοσης, δήλωσης, επιλογής ή εφαρμογής.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Οικογενειακή επανένωση	Η σύναψη οικογενειακής σχέσης που είναι είτε: α) η είσοδος και η διαμονή σε κράτος μέλος της ΕΕ, σύμφωνα με την Οδηγία 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου (Οδηγία για την οικογενειακή επανένωση), από μέλη της οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που διαμένει νόμιμα σε αυτό το κράτος μέλος της ΕΕ («χορηγός»), προκειμένου να διατηρηθεί η οικογενειακή μονάδα, είτε η οικογενειακή σχέση προέκυψε πριν είτε μετά την είσοδο του χορηγού ή β) μεταξύ πολίτη της Ένωσης και υπηκόου τρίτης χώρας εγκατεστημένο εκτός της	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος στη συνέχεια εισέρχεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.	
Άδεια διαμονής	Οποιαδήποτε άδεια που εκδίδεται από τις αρχές ενός κράτους μέλους της ΕΕ που επιτρέπει σε υπήκοο τρίτων χωρών να διαμένει νόμιμα στην επικράτειά του, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.265/2010 (Κανονισμός για τις θεωρήσεις εισόδου μακράς διαμονής).	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Άδεια διαμονής για εργασία	Σε παγκόσμιο πλαίσιο, η άδεια διαμονής για εργασία είναι ένα νομικό έγγραφο που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή ενός κράτους που επιτρέπει την απασχόληση μεταναστών εργαζομένων στη χώρα υποδοχής κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας. Στο πλαίσιο της ΕΕ, η άδεια διαμονής για εργασία είναι ένα νομικό έγγραφο που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή ενός κράτους μέλους της ΕΕ στο οποίο αναφέρεται το δικαίωμα υπηκόου τρίτης χώρας να εργάζεται στην επικράτειά του κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Αίσθημα του ανήκειν	Υποκειμενική εμπειρία που απορρέει από κοινωνικές αλληλεπιδράσεις, σε ατομικό και δημόσιο επίπεδο, και που προκαλεί την αίσθηση του ανήκειν στη χώρα υποδοχής. Αυτό το συναίσθημα εξαρτάται από ένα σύνολο μεταβλητών, δηλαδή τη γλωσσική επάρκεια, τη συμμετοχή στις τοπικές κοινότητες, την ανταπόκριση στις κοινωνικές υπηρεσίες και το επίπεδο ικανοποίησης από τη ζωή. Το αίσθημα του ανήκειν επηρεάζεται από τη δυναμική μεταξύ του πολιτισμού από τη χώρα καταγωγής και του πολιτισμού της χώρας υποδοχής.	Adapted Lähdesmäki, T., Mäkinen, K., Čeginskas, V. L. A., & Kaasik-Krogerus, S. (2021). Politics of Belonging: Concepts and Method. In <i>Europe from Below: Notions of Europe and the European among Participants in EU Cultural Initiatives</i> (pp. 25–44). Brill. http://www.jstor.org/stable/10.1163/j.ctv1sr6j1b.7 Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (2020). Γλωσσάρι φιλικό προς τα μέσα για τη μετανάστευση: Γυναίκες μετανάστριες εργαζόμενες και τερματισμός της βίας κατά των γυναικών (EVAW), σελ. 4.
Αλλοδαπός	Στο παγκόσμιο πλαίσιο, ένα άτομο που δεν είναι υπήκοος (ιθαγενής ή πολίτης) ενός δεδομένου κράτους. Στο πλαίσιο της ΕΕ, πρόσωπο που δεν είναι υπήκοος κράτους μέλους της ΕΕ.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Αλλοφοβία	Αποστροφή προς την ετερότητα ή εχθρική συμπεριφορά προς άτομα από άλλη κουλτούρα ή θρησκεία.	http://www.encyclopedie.fr/definition/allophobie
Ανθρώπινα δικαιώματα	(οπτική ανθρωπίνων δικαιωμάτων) Συμφωνημένα διεθνή πρότυπα που αναγνωρίζουν και προστατεύουν την αξιοπρέπεια και την ακεραιότητα κάθε ατόμου, χωρίς καμία διάκριση (Κύριο Γλωσσάρι Όρων της UNHCR). Τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελούν μέρος του εθιμικού διεθνούς δικαίου και ορίζονται σε μια ποικιλία εθνικών, περιφερειακών και διεθνών νομικών εγγράφων που γενικά αναφέρονται ως μέσα για τα ανθρώπινα δικαιώματα [EMN Γλωσσάρι, 2018, σελ. 195]. Ένα σύνολο βασικών δικαιωμάτων που θεωρούνται ότι ανήκουν σε όλα τα άτομα και τα οποία κάθε ανθρώπινο ον πρέπει να έχει δικαίωμα. αστικά και πολιτικά δικαιώματα: το δικαίωμα στη ζωή, τη δικαιοσύνη, την ελευθερία, την ελευθερία της έκφρασης ή την ελευθερία από παράνομη φυλάκιση, βασανιστήρια, εκτέλεση· κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά δικαιώματα: δικαίωμα συμμετοχής στον πολιτισμό, δικαίωμα στη πρόσβαση σε φαγητό, στην εργασία και στην εκπαίδευση.	Προσαρμογή από Χριστοδούλου, Zobnina, 2009, <i>Γλωσσάρι όρων που σχετίζονται με το φύλο</i> , σελ. 19 & OxfordReference, 2022 & Merriam-Webster, 2022 & CambridgeΛεξικό, 2022 & Λεξικό, 2022.
Ανισότητα των φύλων	Οι διαφορές στο καθεστώς, τη δύναμη και το κύρος που έχουν οι γυναίκες και οι άνδρες σε ομάδες, συλλογικότητες και κοινωνίες.	Giddens, 2009, <i>Sociology</i> , p. 1119.
Απώλεια ιθαγένειας	Οποιοσδήποτε τρόπος απώλειας της ιδιότητας του πολίτη μιας χώρας, εκούσια ή ακούσια, αυτόματα ή με πράξη δημοσίων αρχών.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Αφομοίωση	Η διαδικασία με την οποία η πολιτιστική έκφραση μιας μειονοτικής ομάδας απορροφάται στην κυρίαρχη κουλτούρα της χώρας υποδοχής. Η διαδικασία προκύπτει από δημόσια μέτρα και κοινωνικές πρακτικές που συμβάλλουν στο λεπτή εξάλειψη των πολιτισμικών στοιχείων προέλευσης, αντικαθιστώντας τα με τα χαρακτηριστικά του κυρίαρχου	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0, σελ. 34 Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (2019). Γλωσσάρι για τη Μετανάστευση, σελ. 12.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	πολιτισμού που αφορούν τη γλώσσα, τις παραδόσεις, τις αξίες και τις συμπεριφορές.	
Διαδικασίες ένταξης	Μέθοδος, συστήματα ή αλληλουχίες ενεργειών που διευκολύνουν ή επιτρέπουν την ενσωμάτωση στοιχείων μιας μειονοτικής ομάδας στην κυρίαρχη ομάδα. Αυτές οι διαδικασίες είναι πολύπλοκες και πολυδιάστατες και συνεπάγονται την εξέταση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μεταναστών και των κοινωνιών των χωρών διέλευσης ή προορισμού. Η ένταξη απαιτεί την πρόσβαση σε διαφορετικά είδη υπηρεσιών, την αγορά εργασίας και τον προσδιορισμό και τον σεβασμό ενός βασικού συνόλου αξιών που δεσμεύουν τους μετανάστες και τις κοινότητες υποδοχής σε έναν κοινό σκοπό.	Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (2019). Γλωσσάρι για τη Μετανάστευση.
Διαπολιτισμικότητα	Αναφέρεται στη σχέση μεταξύ των πολιτισμών. Οι διαπολιτισμικές προοπτικές χαρακτηρίζονται από τη σκοπιμότητα των αλληλεπιδράσεων, της μάθησης και της αμοιβαίας ανταλλαγής μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών. Προβλέπουν μια αποτελεσματική συνύπαρξη μεταξύ ανθρώπων από διαφορετικούς πολιτισμούς και τη δυνατότητα αποτελεσματικής ανταλλαγής γνώσεων και τρόπων ύπαρξης και ζωής. Η διαπολιτισμικότητα από την άποψη του φύλου (γένους) επιδιώκει να προωθήσει την ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών καταπολεμώντας τα εμπόδια που διατηρούν τις ανισότητες.	UNESCO. Ποικιλομορφία Πολιτισμικών Εκφράσεων. https://en.unesco.org/creativity/in-terculturality Άρθρο 4.8 της Σύμβασης για την Προστασία και Προώθηση της Ποικιλομορφίας της Πολιτιστικής Έκφρασης.
Διατομεακότητα	Η διατομεακότητα ή διατομεακισμός είναι μια έννοια που χρησιμοποιείται στην κοινωνιολογία και την πολιτική σκέψη, η οποία αναφέρεται στην κατάσταση των ανθρώπων που βιώνουν πολλές μορφές διαστρωμάτωσης, κυριαρχίας ή διακρίσεων ταυτόχρονα σε μια κοινωνία.	Patricia Hill Collins, <i>Intersectionality as Critical Social Theory: Intersectionality as Critical Social Theory</i> , Duke University Press, 2019
Διαχωρισμός	Η πράξη με την οποία ένα άτομο ή μια ομάδα διαχωρίζεται από άλλα με βάση τη φυλή, το χρώμα, τη γλώσσα, τη θρησκεία, την εθνικότητα ή την εθνική καταγωγή.	Berry, J. W. (2007). Acculturation strategies and adaptation. In J. E. Lansford, K. Deater-Deckard, & M. H. Bornstein (Eds.), <i>Immigrant families in contemporary society</i> (pp. 69–82). Guilford Press.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

		<p>Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης (2018). Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 ένα εργαλείο για καλύτερη συγκρισιμότητα που παράγεται από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου 2022.</p> <p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας (ECRI): Σύσταση γενικής πολιτικής αριθ. 7: Εθνική νομοθεσία για την καταπολέμηση του ρατσισμού και των φυλετικών διακρίσεων</p>
Δίκαιο του αίματος	<p>Ο προσδιορισμός της ιθαγένειας ενός ατόμου με βάση την ιθαγένεια των γονέων του (ή του ενός γονέα ή ενός συγκεκριμένου γονέα) κατά τη γέννηση του ατόμου-στόχου και κατά τη στιγμή της απόκτησης της ιθαγένειας από το άτομο-στόχο (τα δύο χρονικά σημεία διαφέρουν σε περιπτώσεις απόκτησης μετά τη γέννηση).</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Δίκαιο του εδάφους	<p>Η αρχή ότι η ιθαγένεια ενός ατόμου καθορίζεται με βάση τη χώρα γέννησής του.</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Διπλή (ή Τριπλή) απομόνωση & περιθωριοποίηση και καταπίεση	<p><i>(των γυναικών μεταναστριών)</i></p> <p>Το φύλο και η εθνικότητα, καθώς και η ενασχόληση με την οικιακή εργασία, που στερούνται κοινωνικής αναγνώρισης, καθιστούν τις μετανάστριες υποταγμένες σε μια τριπλή περιθωριοποίηση: κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική. Σε αυτόν τον τομέα, ο επαγγελματικός διαχωρισμός καταλαμβάνει μια ιδιαίτερη θέση, που σημαίνει: τη συγκέντρωση γυναικών και ανδρών σε διαφορετικούς τύπους και επίπεδα δραστηριότητας και απασχόλησης, με τις γυναίκες να περιορίζονται σε ένα στενότερο φάσμα επαγγελμάτων (οριζόντιος διαχωρισμός) από τους άνδρες και στο χαμηλότερο βαθμίο εργασίας (κάθετος διαχωρισμός)</p>	<p>Campani, 2007, σελ. 5.</p> <p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2004, <i>Γλωσσάρι όρων φύλου και ανάπτυξης</i>, σελ. 4.</p>
Διπλή ιθαγένεια	<p>Η ταυτόχρονη κατοχή δύο ή περισσότερων υπηκοοτήτων από το ίδιο πρόσωπο.</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

		https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Εθνικοποίηση	<p>Η εθνικοποίηση αναφέρεται σε μια διαδικασία κατά την οποία οι άνθρωποι λανθασμένα ή σωστά τοποθετούνται σε μια εθνική ομάδα με βάση την καταγωγή, την εμφάνιση ή τον τρόπο ζωής τους. Η συμπεριφορά των ανθρώπων εξηγείται κυρίως με βάση μια υποτιθέμενη εθνότητα.</p>	<p>Διαμορφώθηκε από Jean-Loup Amselle in <i>L'Ethnicisation de la France</i> (Éditions Lignes, 2011).</p>
Εκμετάλλευση με βάση το φύλο	<p>Εκμετάλλευση. Μια κοινωνική ή θεσμική σχέση στην οποία η μια ομάδα ωφελείται σε βάρος της άλλης μέσω μιας ανισοροπίας στην εξουσία. Η πράξη εκμετάλλευσης κάτι ή κάποιου, ειδικότερα η πράξη εκμετάλλευσης άδικου πλεονεκτήματος άλλου προς όφελός του (π.χ. σεξουαλική εκμετάλλευση, καταναγκαστική εργασία ή υπηρεσίες, επαιτεία, δουλεία ή πρακτικές παρόμοιες με τη δουλεία, την υποτέλεια, την εκμετάλλευση εγκληματικών δραστηριοτήτων, η αφαίρεση οργάνων κ.λπ.) (πηγή: Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, Γλωσσάρι για τη Μετανάστευση, 2. Aufl., 2011).</p>	<p>Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1118. Προσαρμογή από EMN Γλωσσάρι, 2018, σελ. 151. Η σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση είναι μια μορφή βίας με βάση το φύλο [PSEA].</p>
Εκπαίδευση που λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου	<p>Ισοτιμία στην εκπαίδευση. Αναφέρεται σε ισοδύναμα ποσοστά ανδρών και γυναικών σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα (σε σχέση με τον πληθυσμό ανά ηλικιακή ομάδα). Η ισοτιμία είναι απαραίτητη αλλά όχι επαρκής για την επίτευξη της ισότητας των φύλων. Στόχος 4: Ποιοτική Εκπαίδευση: καθολική πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση, από την προσχολική έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, με ειδική εντολή για την αντιμετώπιση των κοινωνικών ανισοτήτων που υπονομεύουν την πρόσβαση σε εκπαιδευτικές ευκαιρίες. Εξαλείψτε τις ανισότητες μεταξύ των φύλων σε όλα τα επίπεδα και βεβαιωθείτε ότι οι εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις είναι ευαίσθητες ως προς το φύλο για τη δημιουργία αποτελεσματικών περιβαλλόντων μάθησης. Το ψήφισμα 70/138 της Γενικής Συνέλευσης σημείωσε ότι το ίσο δικαίωμα των κοριτσιών σε ποιοτική εκπαίδευση είναι κεντρικό</p>	<p>UNICEF, 2017, <i>Ισότητα των φύλων: Γλωσσάρι...</i>, σελ. 6. UNICEF, 2017, <i>Ισότητα των φύλων: Γλωσσάρι...</i>, σελ. 10.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	στοιχείο της ατζέντας για την αειφόρο ανάπτυξη.	
Έμφυλη βία	<p>ΕΒ(συν. έμφυλη βία, βλάβη με βάση το φύλο).</p> <p>Ένας γενικός όρος για κάθε επιβλαβή πράξη που διαπράττεται ενάντια στη θέληση ενός ατόμου και βασίζεται σε κοινωνικά αποδιδόμενες διαφορές φύλου. Η φύση και η έκταση συγκεκριμένων τύπων έμφυλης βίας ποικίλλει ανάλογα με τους πολιτισμούς, τις χώρες και τις περιοχές. αυτές οι πράξεις μπορούν να συμβούν δημόσια ή ιδιωτικά. Τα παραδείγματα περιλαμβάνουν πράξεις που προκαλούν σωματική, σεξουαλική ή ψυχική βλάβη ή ταλαιπωρία. απειλές τέτοιων πράξεων, εξαναγκασμός και άρνηση πόρων, ευκαιριών ή υπηρεσιών· αναγκαστικός/πρώωρος γάμος και άλλες στερήσεις της ελευθερίας· σεξουαλική βία, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης/κακομεταχείρισης, της εμπορίας ανθρώπων και της καταναγκαστικής πορνείας· ενδοοικογενειακή βία; επιβλαβείς παραδοσιακές πρακτικές όπως ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων, οι δολοφονίες τιμής και η κληρονομιά χηρών. Η βία με βάση το φύλο χρησιμοποιείται συχνά στο ίδιο πλαίσιο με τη βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών (<i>Βία κατά των Γυναικών, ΒκΓ</i>), ωστόσο θα πρέπει να σημειωθεί ότι η βία με βάση το φύλο μπορεί να επηρεάσει οποιονδήποτε.</p>	<p>Προσαρμογή από Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, <i>Γλωσσάρι για τη Μετανάστευση</i>, σελ. 81&UNICEF, 2017, <i>Ισότητα των φύλων: Γλωσσάρι...</i>, σελ. 2.</p>
Ενδοϋπηρεσιακώς μετατιθέμενος	<p>Υπήκοος τρίτης χώρας που υπόκειται σε προσωρινή απόσπαση από επιχείρηση εγκατεστημένη εκτός της επικράτειας κράτους μέλους της ΕΕ και με την οποία ο υπήκοος τρίτης χώρας δεσμεύεται με σύμβαση εργασίας σε οντότητα που ανήκει στην επιχείρηση ή στον ίδιο όμιλο επιχειρήσεων εγκατεστημένος εντός αυτής της επικράτειας.</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Ενδυνάμωση	<p>(γυναικών ε., μεταναστριών ε.)</p> <p>Είναι μια διαδικασία ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης, της αυτοπεποίθησης, της αυτονομίας και της αυτοδιάθεσης ενός</p>	<p>Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (2020). Γλωσσάρι φιλικό προς τα μέσα για τη μετανάστευση: <i>Γυναίκες μετανάστριες εργαζόμενες και τερματισμός της</i></p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>ατόμου, που έχει ως αποτέλεσμα μεγαλύτερο έλεγχο της ζωής του και μεγαλύτερη προσωπική ανάπτυξη, ικανότητα υπεράσπισης και αντίστασης στις αντιξοότητες. Απευθύνεται σε ομάδες που για διάφορους λόγους βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση. Η ενδυνάμωση των γυναικών περιλαμβάνει την προώθηση της αυξημένης συμμετοχής στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σε όλες τις πτυχές της ζωής. Η ενδυνάμωση των μεταναστριών πρέπει να βασίζεται στη βελτίωση της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης και των ικανοτήτων ως μέρος μιας διαδικασίας οικοδόμησης, συνεργασίας και αλληλεγγύης. Η ενδυνάμωση των γυναικών βασίζεται σε μια διαδικασία προόδου προς την ισότητα.</p>	<p>βίας κατά των γυναικών (EVAW), σελ. 22.</p> <p>Οντότητα των Ηνωμένων Εθνών για την Ισότητα των Φύλων και την Ενδυνάμωση των Γυναικών. Έννοιες και ορισμοί. https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm</p>
Ενιαία άδεια	<p>Άδεια διαμονής που εκδίδεται από τις αρχές ενός κράτους μέλους της ΕΕ μετά από ενιαία διαδικασία αίτησης, επιτρέποντας στο υπήκοο τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην επικράτειά του για λόγους εργασίας.</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Ένταξη	<p>Στο πλαίσιο της ΕΕ, η ένταξη είναι μια δυναμική, αμφίδρομη διαδικασία αμοιβαίας στέγασης από όλους τους μετανάστες και τους γηγενείς υπηκόους (EMN, 2018, σελ.214).</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018). Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Επί μακρόν διαμένων	<p>Υπήκοος τρίτης χώρας που έχει καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος, όπως προβλέπεται από τα άρθ. 4 έως 7 της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου (Οδηγία για τους Μακρόν Διαμένοντες) ή όπως προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία.</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Εποχικά εργαζόμενος	<p>Υπήκοος τρίτης χώρας που διατηρεί τον κύριο τόπο διαμονής του σε τρίτη χώρα και διαμένει νόμιμα και προσωρινά στην επικράτεια κράτους μέλους της ΕΕ για την άσκηση δραστηριότητας που εξαρτάται από την πάροδο των εποχών, με μία ή περισσότερες εργασίες ορισμένου χρόνου και με συμβάσεις που συνάπτονται απευθείας μεταξύ του εν λόγω υπηκόου τρίτης χώρας και του εργοδότη που είναι εγκατεστημένος σε αυτό το κράτος μέλος της ΕΕ.</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Ετερότητα	Η ετερότητα είναι μια έννοια φιλοσοφικής προέλευσης που σημαίνει «ο χαρακτήρας του άλλου» και «την αναγνώριση του άλλου στη διαφορά του/της», η διαφορά νοείται ως εθνική, κοινωνική, πολιτιστική ή θρησκευτική.	Lalande André, <i>Dictionnaire de philosophie</i> , éd. PUF, Paris, 1993
Η μετανάστρια ως ενεργό υποκείμενο	(παράγοντας της μεταναστευτικής της εμπειρίας) Η πράξη της θεώρησης της κατάστασης των μεταναστριών ως ενεργών συμμετεχόντων στις μεταναστεύσεις. Αυτή η αλλαγή στην αντίληψη και την αναγνώριση των ρόλων οφείλεται στην διέγερση του ενδιαφέροντος για τις μετανάστριες από την έρευνα και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και στην αυξανόμενη συνειδητοποίηση της προκατάληψης των ανδρών στην έρευνα για τη μετανάστευση: οι προκύπτουσες αναφορές συμβάλλουν στην αποκατάσταση της ανισορροπίας και στην απεικόνιση ενεργών μεταναστριών που αναπτύσσουν μεμονωμένες στρατηγικές και συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων του νοικοκυριού. Μια τέτοια προσέγγιση υποστηρίχθηκε περαιτέρω με την παρατήρηση μεμονωμένων γυναικών που διαχειρίζονται το δικό τους πρόγραμμα μετανάστευσης ως ενεργά άτομα.	Προσαρμογή από Morokvasic, 1984, σελ. 895, 899 & Kofman, 1999, σελ. 270, 273-274, 286.
Θεσμικός ρατσισμός	Η έννοια του «θεσμικού ρατσισμού» χρησιμοποιείται για την ονομασία ενός φαινομένου που χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι, παρά τη νομοθεσία που προωθεί την ισότητα μεταξύ των πολιτών, όσοι προέρχονται από μειονοτικά υπόβαθρα βρίσκονται συχνά σε μειονεκτική θέση. Ονομάζοντας το φαινόμενο, μπορούμε να προσπαθήσουμε να εντοπίσουμε τους μηχανισμούς και πιθανώς να καταπολεμήσουμε τις πηγές της ανισότητας.	"Le racisme institutionnel : de l'invention politique a la recherche d'outils", Audrey Osler, Hugh Starkey, Migrations Société, 2010/5 N° 131 pages 133 à 152 DOI 10.3917/migra.131.0133
Ιθαγένεια / υπηκοότητα	Ο συγκεκριμένος νομικός δεσμός μεταξύ ενός ατόμου και του κράτους του, που αποκτάται μέσω γέννησης ή πολιτογράφησης, είτε με δήλωση, επιλογή, γάμο είτε με άλλα μέσα σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Ισλαμοφοβία	Η Ισλαμοφοβία είναι ένας πολύσημος όρος, ο οποίος ετυμολογείται ως ο φόβος ή ο τρόμος του Ισλάμ, αλλά μπορεί επίσης να	Προσαρμόστηκε από La Commission nationale consultative

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>σημαίνει εχθρότητα προς το Ισλάμ ή τους Μουσουλμάνους, αν και δεν υπάρχει συναίνεση σήμερα.</p>	<p>des droits de l'Homme (CNCDH) στηνετήσιαέκθεσήτηςγιατο 2013</p>
Ισότητα των φύλων	<p>(συν. Ισονομία/ισοτιμία των φύλων, ισότητα φύλων, σεξουαλική ισότητα).</p> <p>Η πράξη της ίσης μεταχείρισης γυναικών και ανδρών: η ισότητα των φύλων δεν συνεπάγεται ότι οι γυναίκες και οι άνδρες είναι το ίδιο, αλλά ότι έχουν ίση αξία και ότι πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης. Η κατάσταση στην οποία η πρόσβαση σε δικαιώματα ή ευκαιρίες δεν επηρεάζεται από το φύλο. Η έννοια ότι οι γυναίκες και οι άνδρες, τα κορίτσια και τα αγόρια έχουν ίσες συνθήκες, μεταχείριση και ευκαιρίες για να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αξιοπρέπειά τους και να συμβάλουν και να επωφεληθούν από την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική ανάπτυξη.</p>	<p>Cambridge Λεξικό, 2022. Oxford Reference, 2022; Lexico, 2022.</p> <p>UNICEF, 2017, <i>Ισότητα των φύλων: Γλωσσάρι...</i>, σελ. 3.</p>
Κοινότητα	<p>Η κοινότητα είναι μια ομάδα ανθρώπων που ενώνονται με παρόμοια συμφέροντα και έχουν κοινά συμφέροντα. Με άλλα λόγια, είναι ομάδες οργανωμένες μεταξύ τους σύμφωνα με ορισμένους στόχους και μοιράζονται κοινές αξίες και πεποιθήσεις με βάση τη γλώσσα, τα έθιμα, την πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά, τη γεωγραφική θέση και την παγκόσμια προοπτική. Μέσα σε μια κοινότητα, είναι σύνηθες να δημιουργείται μια αμοιβαία ταυτότητα που είναι διαφορετική από άλλες ομάδες. Συνήθως οι κοινότητες μεταναστών υποστηρίζονται από άλλους μετανάστες από την ίδια εθνικότητα, γεγονός που συμβάλλει στη δημιουργία και διατήρηση άτυπων δικτύων που παίζουν ρόλο στην καθοδήγηση και τη διατήρηση του δικού τους πολιτισμού για τις μελλοντικές γενιές.</p>	<p>Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (2019). Διεθνές Μεταναστευτικό Δίκαιο. Γλωσσάρι για τη Μετανάστευση.</p>
Κοινωνικές ευκαιρίες	<p>Γενικά χρησιμοποιείται για να αναφέρεται στην ιδέα ότι οι άνθρωποι έχουν διαφορετικές αναπτυξιακές αντικειμενικές δυνατότητες με βάση το περιβάλλον στο οποίο αναπτύσσονται και συμμετέχουν. Έχει να κάνει με τη διαφορετική πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση, υγειονομική περίθαλψη, κοινωνική πρόοδο, οικονομική</p>	<p>Elster, J. (2019). <i>Tuercas y tornillos Una introducción a los conceptos básicos de las ciencias sociales</i>. SantaFe, Asociación Civil MirameBien, 2019.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>υποστήριξη, κοινωνικό κεφάλαιο, αναψυχή κ.λπ. Οι κοινωνικές ευκαιρίες μπορεί να είναι δύσκολο να μετρηθούν καθώς σχετίζονται με υποκειμενικά καθορισμένες επιθυμίες και ανάγκες.</p>	
Κοινωνική ένταξη	<p>Ορισμός στο πλαίσιο της ΕΕ, πλαίσιο για την ανάπτυξη εθνικής στρατηγικής, καθώς και για τον συντονισμό πολιτικών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, σε θέματα που σχετίζονται με την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.</p>	<p>Αναπτύχθηκε από το EMN από τον ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης (2018). Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου 2022. https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Κοινωνική ισότητα	<p>Η κοινωνική ισότητα έχει χρησιμοποιηθεί με διαφορετικές έννοιες ανάλογα με τον τομέα στον οποίο εφαρμόζεται αυτός ο όρος (υγεία, εκπαίδευση, νομικά, οικονομικά, ψυχολογία κ.λπ.). Σχετίζεται με τη δίκαιη και ισότιμη πρόσβαση σε όλους τους πόρους και τη διανομή των μέσων. Αυτό περιλαμβάνει την εξέταση διαφορετικών κατηγοριών πόρων, που σχετίζονται όχι μόνο με τα χρηματοοικονομικά αγαθά, αλλά και με το κοινωνικό κεφάλαιο, το κοινωνικό κλίμα, τη συμμετοχή, τα δίκτυα βοήθειας, τους συναισθηματικούς δεσμούς, τις σχέσεις και την κοινότητα και την προσωπική ευημερία.</p>	<p>Ιστοσελίδα του Ινστιτούτου Κοινωνικής Ισότητας της Μελβούρνης https://socialequity.unimelb.edu.au/stories/what-is-social-equity. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου 2022.</p>
Κοινωνική πρόνοια	<p>(σ. ευεξία) Η ευημερία μιας κοινότητας ή μιας κοινωνίας γενικότερα, αντανακλάται στην ευημερία των μεμονωμένων μελών της με ιδιαίτερη προσοχή σε θέματα υγείας και οικονομίας [προσαρμογή από το Λέξικο, 2022 & OxfordReference, 2022]. Κοινωνική πρόνοια ή Σ. προστασία. Το σύνολο των οργανωμένων δημόσιων (κρατικών/κυβερνητικών) ή ιδιωτικών υπηρεσιών, πολιτικών και προγραμμάτων που στοχεύουν στην πρόληψη, μείωση και εξάλειψη των οικονομικών και κοινωνικών ευπαθειών στη φτώχεια και τη στέρηση μειονεκτούντων ομάδων (φτωχοί, ασθενείς, ηλικιωμένοι κ.λπ.).</p>	<p>Προσαρμογή από Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης, 2019, <i>Γλωσσάρι για τη Μετανάστευση</i>, σελ. 197 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Λεξικό, 2022.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Κοινωνική ταυτότητα μετανάστριας</p>	<p>(κοινωνικές, πολιτιστικές, οικονομικές και άλλες συνθήκες)</p> <p>Μπορούμε να κατανοήσουμε την κατασκευή κοινωνικής ταυτότητας ως μια δράση που στοχεύει στον ορισμό ή τον χαρακτηρισμό του εαυτού μας και συχνά σε σχέση με τα συναισθήματα του ανήκειν και της προσκόλλησης σε διαφορετικές ομάδες (οικογένεια, πολιτισμική ομάδα, φύλο, κ.λπ.). Η δράση της ταύτισης εκτελείται συχνά μέσω αφηγήσεων, οι οποίες προσφέρουν νόημα σε τροχιές ζωής που έχουν γνωρίσει σημεία καμπής, όπως η μετανάστευση. Η κοινωνική ταυτότητα ενός ατόμου δομείται επίσης σε διάλογο με κοινωνικές κατηγορίες. Υπό αυτή την έννοια, η κοινωνική ταυτότητα μιας μετανάστριας ενσωματώνει κοινωνικές κατηγορίες και σχήματα που σχετίζονται με το φύλο, τη μετανάστευση και τις κοινωνικο-πολιτισμικές και οικονομικές συνθήκες, καθώς αναπαράγονται ή αντιστέκονται στη δική της πρακτορική προσωπική αφήγηση και την καθημερινή της τοποθέτηση.</p>	<p>Abrams, D., & Hogg, M. A. (1990). An introduction to the social identity approach. <i>Social identity theory: Constructive and critical advances</i>, 1-9.</p> <p>Benwell, B. (2006). <i>Discourse and identity</i>. Edinburgh University Press.</p> <p>De Fina, A. (2003). Identity in narrative. <i>A study of immigrant discourse</i>, 251.</p> <p>Harré, Rom; Moghaddam, Fathali M. (2015). "Positioning Theory". <i>The International Encyclopedia of Language and Social Interaction</i>: 1–9.</p> <p>Macías-Gómez-Estern, B. & Vasquez, O. (2015): Identity construction in narratives of migration. In Hansen, Jensen & Berliner (Eds.): <i>Conceptual and applied approaches to self in culture in mind</i>. Aalborg University Press. Aalborg.</p>
<p>Κοινωνικός αποκλεισμός</p>	<p>Στο πλαίσιο της ΕΕ, μια κατάσταση κατά την οποία ένα άτομο εμποδίζεται (ή αποκλείεται) να συνεισφέρει και να επωφεληθεί από την οικονομική, κοινοτική και κοινωνική πρόοδο.</p>	<p>Αναπτύχθηκε από το EMN από τον ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης (2018). Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου 2022. https://ec.europa.eu/employment_social/esf/docs/sf_social_inclusion_en.pdf</p>
<p>Κρατικός ρατσισμός</p>	<p>Ο κρατικός ρατσισμός, που επίσης εννοείται ως «θεσμικός ρατσισμός», είναι ιστορικά θεσμοθετημένος ρατσιστικός διαχωρισμός. Ο όρος «φυλή» αναφέρεται στη συνέχεια στην εθνική της διάσταση. Στη σύγχρονη εποχή στη Δύση, οι υποστηρικτές αυτής της έννοιας που συζητείται ή επικρίνεται την κατανοούν με την έννοια της συστημικής διάκρισης που αφορά το κράτος. Ο όρος «φυλή» αναφέρεται σε μια κοινωνική κατασκευή.</p>	<p>Saïd Bouamama, <i>Des classes dangereuses à l'ennemi intérieur</i>, Syllepse Eds, 2021.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Κράτος πρόνοιας (σύστημα)</p>	<p>Ένα πολιτικό σύστημα στο οποίο το κράτος αναλαμβάνει να προστατεύει την ατομική και συλλογική ευημερία των πολιτών του, ιδιαίτερα εκείνων που έχουν οικονομική ή κοινωνική ανάγκη, παρέχοντας μια σειρά από υπηρεσίες όπως υγειονομική περίθαλψη, ανεργία, εκπαίδευση, συντάξεις και άλλα επιδόματα πρόνοιας. Ένα κράτος/έθνος/χώρα που χαρακτηρίζεται από τη λειτουργία του συστήματος του κράτους πρόνοιας, που χρηματοδοτείται τόσο από τη φορολογία όσο και από την εθνική ασφάλιση.</p>	<p>Προσαρμογή από το Λεξικό Cambridge, 2022&Λεξικό,2022 &Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1137 &OxfordReference, 2022 &Merriam-Webster, 2022.</p>
<p>Μετανάστευση</p>	<p>Ο όρος μετανάστευση προσδιορίζεται με μια ευρύτερη έννοια. Αντιστοιχεί σε μια διαδικασία μετατόπισης που καλύπτει κάθε είδους μετακίνηση ανθρώπων, ομάδων ή ατόμων από το ένα μέρος στο άλλο προς αναζήτηση καλύτερων συνθηκών και επιπέδων διαβίωσης. Η μετακίνηση ανθρώπων περιλαμβάνει τη διεθνή μετανάστευση (διασυνοριακή σε άλλο κράτος) και την εσωτερική μετανάστευση (μετακίνηση εντός της χώρας). Η διαδικασία μετανάστευσης θεωρείται πάντα με διάρκεια πάνω από ένα έτος ανεξάρτητα από τη διάρκεια, τη σύνθεση ή τα αίτια. Περιλαμβάνει τη μετανάστευση προσφύγων, εκτοπισμένων, ξεριζωμένων ατόμων, περιβαλλοντικών μεταναστών, οικονομικών μεταναστών και ατόμων που μετακινούνται για άλλους λόγους, π.χ. πολιτική δίωξη, συγκρούσεις, οικογενειακή επανένωση.</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018). Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0, σελ. 255 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p> <p>Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (2020). Γλωσσάρι φιλικό προς τα μέσα για τη μετανάστευση: Έκδοση μετανάστριες εργαζόμενες και τερματισμός της βίας κατά των γυναικών (EVAW)</p> <p>Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (2019). Διεθνές Μεταναστευτικό Δίκαιο. Γλωσσάρι για τη Μετανάστευση. Σελ. 132</p>
<p>Μετανάστευση</p>	<p>Στο παγκόσμιο πλαίσιο, η πράξη της άφιξης σε μια περιοχή και της παραμονής για μια περίοδο αρκετά μεγάλη ώστε να την κάνει την κύρια κατοικία της. Στο πλαίσιο της ΕΕ, η ενέργεια με την οποία ένα άτομο εγκαθιστά τη συνήθη διαμονή του στην επικράτεια κράτους μέλους της ΕΕ για περίοδο που είναι ή αναμένεται να είναι τουλάχιστον 12 μήνες, αφού προηγουμένως διέμενε συνήθως σε άλλο μέλος της ΕΕ κράτος ή τρίτη χώρα.</p>	<p>Castles, S. (1998). <i>The age of migration: International population movements in the modern world</i>. Macmillan International Higher Education.</p> <p>Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης (2018). Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 ένα εργαλείο για καλύτερη συγκρισιμότητα που παράγεται από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου 2022.</p> <p>Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (IOM) (2019): Γλωσσάρι του IOM για τη Μετανάστευση. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου 2022.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Μετανάστρια ως παθητικό θύμα</p>	<p>Ο ρόλος της υπηρεσίας είναι ιδιαίτερα ζωτικής σημασίας για μια έμφυλη περιγραφή της μετανάστευσης, καθώς συχνά υποτίθεται ότι οι γυναίκες «ακολουθούν» τους άνδρες και ο ρόλος τους στη μετανάστευση είναι αντιδραστικός και όχι προληπτικός, καθώς η μετανάστευση αντιμετωπίζεται ως φαινόμενο που περιλαμβάνει τους άνδρες μόνο ως ενεργούς φορείς. Κοιτάζοντας πίσω, ορισμένες έρευνες φαίνεται να έχουν εμμονή με την οικονομία και την τάξη αποκλείοντας άλλους παράγοντες, ενώ κάποιες άλλες έδωσαν προσοχή στα θέματα φύλου [προσαρμογή από Kofman, Rhizacklea, Raghuram, Sales, 2001, σελ. 23]. Μια τέτοια στερεότυπη άποψη ενισχύει την έννοια των μεταναστριών ως παθητικών πρακτόρων, δηλαδή «οπαδών» και «εξαρτώμενων», των οποίων η απασχόληση (όπου εμφανίζεται) γίνεται επίσης δευτερεύουσας σημασίας.</p>	<p>Προσαρμογή από Morokvasic, 1984, σελ. 897 & Kofman, 1999, σελ. 273.</p>
<p>Μπλε κάρτα της Ε.Ε</p>	<p>Η εξουσιοδότηση που φέρει τον όρο Μπλε Κάρτα της ΕΕ που δίνει στον κάτοχό της το δικαίωμα να διαμένει και να εργάζεται στην επικράτεια κράτους μέλους της ΕΕ σύμφωνα με τους όρους της Οδηγίας 2009/50/ΕΚ του Συμβουλίου (Οδηγία για τη Μπλε Κάρτα).</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Νομιμοποίηση</p>	<p>Στο πλαίσιο της ΕΕ, κρατική διαδικασία με την οποία παρανόμως στους διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών απονέμεται νόμιμος κατάσταση.</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf, σελ.315</p>
<p>Ξενοφοβία</p>	<p>Στάσεις, προκαταλήψεις και συμπεριφορές που απορρίπτουν, αποκλείουν και συχνά δυσφημούν πρόσωπα, με βάση την αντίληψη ότι είναι ξένοι ή ξένοι στην κοινότητα, κοινωνία ή εθνική ταυτότητα.</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf, σελ.407</p>
<p>Οι διαφορές των μεταναστριών</p>	<p>(η συνθήκη του να είναι κανείς μετανάστης και γυναίκα)</p> <p>Μια προσέγγιση εξέτασης της ποικιλομορφίας των εμπειριών των μεταναστριών και των τρόπων με τους οποίους η τάξη, η φυλή/εθνικότητα, η εργασία και άλλες μεταβλητές</p>	<p>Προσαρμογή από Χριστοδούλου, Zobnina, 2009, <i>Γλωσσάρι όρων που σχετίζονται με το φύλο</i>, σελ. 31-32.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>διασταυρώνονται με το φύλο: αυτοί και άλλοι παράγοντες είναι όλοι σημαντικοί ενώ αντιμετωπίζονται οι μετανάστριες στη διπλή τους κατάσταση να είναι μετανάστριες και γυναίκα ως αφετηρία των διαφορετικοτήτων τους.</p>	
Οπτική του φύλου	<p>(σε σπουδές σχετικά με την μετανάστευση)</p> <p>Η οπτική του φύλου αναγνωρίζει ότι οι διαφορές στις εμπειρίες ζωής με βάση το φύλο συχνά οδηγούν σε κοινωνικές, οικονομικές, πολιτικές και άλλες ανισότητες για τις γυναίκες και τα κορίτσια: Εφαρμόζεται στην ανάπτυξη πολιτικής και στην παροχή υπηρεσιών, η οπτική του φύλου μπορεί να συμβάλει στην προώθηση θετικών αλλαγών στη ζωή τους. Συνεπάγεται περαιτέρω συνείδηση του φύλου που αναγνωρίζει τη συνάφεια του φύλου στις πολλαπλές κοινωνικές του διαστάσεις και περιλαμβάνει, τόσο ως έννοια όσο και ως δράση, «τη γνώση και την κατανόηση των διαφορών στους ρόλους και τις σχέσεις μεταξύ γυναικών και ανδρών, ειδικά στο χώρο εργασίας». Όσον αφορά την έρευνα και την ανάλυση, η οπτική του φύλου συνεπάγεται αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την προκατάληψη των ανδρών στην έρευνα για τη μετανάστευση και την αναγνώριση των μεταναστριών ως ενεργών συμμετεχόντων.</p>	<p>Προσαρμογή από Χριστοδούλου, Zobnina, 2009, <i>Γλωσσάρι όρων που σχετίζονται με το φύλο</i>, σελ. 19.</p> <p>(CambridgeΛεξικό, 2022) Προσαρμογή απόLarou, Campani, 2017, σελ. 91-92.</p> <p>Προσαρμογή από Morokvasic, 1984, σελ. 899.</p>
Πολιτικές κοινωνικής ένταξης	<p>Συνίστανται στο σχεδιασμό μέσω δημόσιας πολιτικής που εγγυώνται την πλήρη άσκηση των δικαιωμάτων του πολίτη σε όλους τους τομείς της ζωής. Οι στρατηγικές ένταξης επικεντρώνονται στη διασφάλιση της πλήρους συμμετοχής των πολιτών όλων των ομάδων (συμπεριλαμβανομένων των μειονοτήτων). Οι πολιτικές κοινωνικής ένταξης εκφράζουν συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα σε πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο. Στον τομέα της μετανάστευσης, οι πολιτικές κοινωνικής ένταξης σχεδιάζονται σε τομείς όπως η υγεία, η κοινωνική ασφάλιση, η εργασία, τα συνεταιριστικά κινήματα και άλλα. Αυτές οι πρακτικές συμβάλλουν στην κοινωνική συνοχή και στη ζωτικότητα της κοινωνίας των πολιτών, συμβάλλοντας στη μεγαλύτερη έκφραση της πολιτιστικής πολυμορφίας.</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018). Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Πολιτικές που λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση του φύλου</p>	<p><i>(συν. πολιτικές που λαμβάνουν υπόψη το φύλο, πολιτικές για το φύλο).</i></p> <p>Πολιτικές που γνωρίζουν και αντιμετωπίζουν τις διαφορές των φύλων. Πολιτικές που λαμβάνουν υπόψη το φύλο: οι πολιτικές που αναγνωρίζουν ότι οι γυναίκες (όπως και οι άνδρες) είναι φορείς ανάπτυξης και ότι συχνά περιορίζονται με διαφορετικό τρόπο από τους άνδρες, πράγμα που σημαίνει ότι οι ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και οι προτεραιότητές τους μπορεί να διαφέρουν και μερικές φορές να συγκρούονται. Σχεδιασμός φύλου: μια προσέγγιση σχεδιασμού που αναφέρεται στη διαδικασία σχεδιασμού αναπτυξιακών προγραμμάτων και πολιτικών που είναι ευαίσθητα ως προς το φύλο, που σημαίνει αναγνώριση και συνεκτίμηση του αντίκτυπου των διαφορετικών ρόλων που διαδραματίζουν οι γυναίκες και οι άνδρες στην κοινωνία και το γεγονός ότι συχνά έχουν διαφορετικούς ανάγκες στην κοινότητα ή τον τομέα-στόχο.</p>	<p>Προσαρμογή από UNICEF, 2017, <i>Ισότητα των φύλων: Γλωσσάρι...</i>, σελ. 5. Προσαρμογή από Χριστοδούλου, Zobnina, 2009, <i>Γλωσσάρι όρων που σχετίζονται με το φύλο</i>, σελ. 14-15. Προσαρμογή από Χριστοδούλου, Zobnina, 2009, <i>Γλωσσάρι όρων που σχετίζονται με το φύλο</i>, σελ. 14 & UNICEF, 2017, <i>Ισότητα των φύλων: Γλωσσάρι...</i>, σελ. 5.</p>
<p>Πολιτισμική ικανότητα</p>	<p><i>(στις σπουδές σχετικά με την μετανάστευση και στις κοινωνικές υπηρεσίες)</i></p> <p>Τα πρότυπα ορίζουν την πολιτιστική ικανότητα ως τη διαδικασία μέσω της οποίας άτομα και συστήματα σχετίζονται με σεβασμό και αποτελεσματικότητα με ανθρώπους όλων των πολιτισμών, γλωσσών, τάξεων, εθνοτικών καταβολών, θρησκειών και άλλων παραγόντων διαφορετικότητας με τρόπο που αναγνωρίζει, επιβεβαιώνει και εκτιμά την αξία των ατόμων, οικογενειών και κοινοτήτων, προστατεύοντας και διαφυλάσσοντας την αξιοπρέπεια του καθενός. Η πολιτιστική ικανότητα μπορεί να αναπτυχθεί μέσω της διαπολιτισμικής εμπειρίας και σχετίζεται με την «αποφυσικοποίηση» και τη συνείδηση των δικών τους πολιτισμικών αξιών και πρακτικών.</p>	<p>Ann Marie Garran & Lisa WerkmeisterRozas (2013) Cultural Competence Revisited, Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work, 22:2, 97-111, DOI: 10.1080/15313204.2013.78533</p> <p>Laluzza J.L. & Macías-Gómez-Estern, B. (2020): Border crossing. A service-learning approach based on transformative learning and cultural-historical Psychology (Cruzando la frontera. Una aproximación al aprendizajeserviciodesde el aprendizajetransformativo y la psicología histórico-cultural), <i>Culture and Education</i>, 32(3), 556-582 https://doi.org/10.1080/11356405.2020.1792755.</p> <p>Macías-Gómez-Estern, B. (2021). Critical Psychology for Community Emancipation: Insights from Socio-educative Praxis in Hybrid Settings. In <i>New Waves in Social Psychology</i> (pp. 25-54). Palgrave Macmillan, Cham.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Πολιτιστική ποικιλομορφία	Κοινότητα ή ομάδα στην οποία μπορεί να εντοπιστεί μια ποικιλία πολιτιστικών και κοινωνικών διαφορών. Αυτές οι διαφορές βασίζονται σε διάφορες μορφές εκφράσεων με βάση τη φυλή, την εθνότητα, την εθνικότητα, τη θρησκεία, το φύλο, το γένος, την κοινωνικοοικονομική θέση, τη γλώσσα, τις σωματικές και ψυχολογικές ικανότητες, τις πεποιθήσεις, τις αξίες και τις παραδόσεις.	Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (2019). Γλωσσάρι για τη Μετανάστευση, σελ. 41.
Πολιτογράφηση	Οποιοσδήποτε τρόπος κτήσης ιθαγένειας μετά τη γέννηση που δεν κατείχε προηγουμένως το πρόσωπο-στόχος και που απαιτείται αίτηση από αυτό το πρόσωπο ή τον νομικό του εκπρόσωπο, καθώς και πράξη χορήγησης ιθαγένειας από δημόσια αρχή.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Πολυπολιτισμικότητα	Ένα μοντέλο που προτείνει μια κοινωνία βασισμένη στην αρχή ότι ο καθένας έχει μια κοινότητα, κάθε κοινότητα έναν πολιτισμό και κάθε πολιτισμός τον δικό του χώρο και τα απαραβάτα όρια. Βασίζεται σε μια πολιτική που προσυπογράφει την αρχή της πολιτιστικής πολυμορφίας και υποστηρίζει το δικαίωμα διαφορετικών πολιτισμών και εθνοτικών ομάδων να διατηρούν διακριτές πολιτιστικές ταυτότητες διασφαλίζοντας τη δίκαιη πρόσβασή τους στην κοινωνία, ενστερνίζοντας τις συνταγματικές αρχές και τις κοινές αξίες που επικρατούν στην κοινωνία. Τονίζει τις πολιτισμικές διαφορές και τους διαφορετικούς πολιτισμούς που υπάρχουν ο ένας γύρω από τον άλλο χωρίς απαραίτητα μεγάλη επαφή ή συμμετοχική αλληλεπίδραση.	Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (2019). Διεθνές Μεταναστευτικό Δίκαιο. Γλωσσάρι για τη Μετανάστευση. Σελ. 142 Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018). Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0, σελ. 265
Πρακτικές κοινωνικής ένταξης	Οι πρακτικές κοινωνικής ένταξης αναφέρονται στις ενέργειες, τις δυναμικές και τις στρατηγικές για την προώθηση της διαδικασίας βελτίωσης της ικανότητας, των ευκαιριών και της αξιοπρέπειας των ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση λόγω της ταυτότητάς τους, να συμμετέχουν στην κοινωνία.	Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (2019). Γλωσσάρι για τη Μετανάστευση.
Προκατάληψη	Η κατοχή προκατασκευασμένων ιδεών για ένα άτομο ή ομάδα, ιδέες που είναι ανθεκτικές στην αλλαγή ακόμη και ενόψει νέων πληροφοριών. Η προκατάληψη	Giddens, 2009, <i>Sociology</i> , p. 1128.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>μπορεί να είναι είτε θετική είτε αρνητική. Τις περισσότερες φορές, μια προκατάληψη αποτελείται από δυσμενείς ή μεροληπτικές συμπεριφορές έναντι ατόμων διαφορετικών κατηγοριών: φυλετικές, σεξουαλικές και άλλα είδη προκατάληψης μπορεί να υπάρχουν σε επίπεδο προσωπικών σχέσεων και ατομικής συμπεριφοράς, καθώς και να θεσμοθετηθεί ως νομική ή διοικητική πολιτική.</p>	<p>Προσαρμογή από Χριστοδούλου, Zobnina, 2009, <i>Γλωσσάρι όρων που σχετίζονται με το φύλο</i>, σελ. 22.</p>
<p>Προκατάληψη με βάση το φύλο</p>	<p><i>(syn. προκατάληψη του φύλου, μεροληψία λόγω φύλου)</i></p> <p>Οι διαφορές ρόλων των φύλων αντικατοπτρίζουν προκαταλήψεις ή μεροληψίες, δηλαδή μια αρνητική στάση απέναντι στους άλλους που βασίζεται σε κοινωνικά στερεότυπα για τις γυναίκες και τους άνδρες και σε μια προκατάληψη για τα άτομα εκείνα που δεν έχουν προηγούμενη γνώση ή εμπειρία. Η προκατάληψη του φύλου, δηλαδή η άδικη διαφορά στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι γυναίκες και οι άνδρες (μεροληπτική συμπεριφορά λόγω φύλου), έχει ως αποτέλεσμα να ευνοείται εύκολα το ένα φύλο έναντι του άλλου, συνήθως άνδρες και αγόρια έναντι των γυναικών και των κοριτσιών.</p>	<p>Προσαρμογή από Encyclopedia.com, 2019.</p> <p>Προσαρμογή από CambridgeΛεξικό, 2022 UNICEF, 2017, <i>Ισότητα των φύλων: Γλωσσάρι...</i>, σελ. 3.</p>
<p>Πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη</p>	<p>Δικαιώματα υγειονομικής περίθαλψης που απολαμβάνουν υπήκοοι τρίτων χωρών (μετανάστες, αιτούντες διεθνούςπροστασία και πρόσφυγες) στα κράτη μέλη της ΕΕ και στις χώρες καταγωγής τους.</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου</p>	<p>Ευαίσθητη ως προς στο φύλο. Αντιμετωπίζοντας και λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου.</p> <p>Ευαισθησία ως προς το φύλο: η ικανότητα αναγνώρισης, ανάδειξης και αποκατάστασης υφιστάμενων διαφορών, ζητημάτων και ανισοτήτων μεταξύ των φύλων και η ενσωμάτωσή τους σε στρατηγικές και δράσεις βαθμός ενσωμάτωσης της προοπτικής του φύλου σε δράσεις και πολιτικές, δηλαδή αντιμετώπιση των κανόνων φύλου, των</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2004, <i>Γλωσσάρι όρων φύλου και ανάπτυξης</i>, σελ. 4.</p> <p>Προσαρμογή από Χριστοδούλου, Zobnina, 2009, <i>Γλωσσάρι όρων που σχετίζονται με το φύλο</i>, σελ. 13-14, 17.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>ρόλων και της πρόσβασης σε πόρους στο βαθμό που απαιτείται για την επίτευξη καθορισμένων αναπτυξιακών στόχων.</p>	
<p>Προστασία (ανθρωπίνων) δικαιωμάτων</p>	<p>Προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα (ΠΑΔ).</p> <p>Η ΠΑΔ είναι ένα εννοιολογικό πλαίσιο για τη διαδικασία της ανθρώπινης ανάπτυξης που βασίζεται κανονιστικά στα διεθνή πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στοχεύει λειτουργικά στην προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: αυτή η προσέγγιση συνεπάγεται συνειδητή και συστηματική προσοχή στα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλες τις πτυχές της ανάπτυξης. Ο στόχος της ΠΑΔ είναι να δώσει τη δυνατότητα στους ανθρώπους (κατόχους δικαιωμάτων) να πραγματοποιήσουν τα δικαιώματά τους και να ενισχύσει το κράτος (φορείς του καθήκοντος) να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντά τους ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι υποχρεώσεις των κρατών για τα ανθρώπινα δικαιώματα απαιτούν από αυτά να σέβονται, να προστατεύουν και να εκπληρώνουν τα δικαιώματα των γυναικών και των κοριτσιών, μαζί με τα δικαιώματα των ανδρών και των αγοριών.</p>	<p>Προσαρμογή από τη UNICEF, 2017, <i>Ισότητα των φύλων: Γλωσσάρι...</i>, σελ. 9.</p>
<p>Ρατσισμός</p>	<p>Οποιαδήποτε θεωρία, δόγμα, ιδεολογία ή ομάδα ιδεών που υποστηρίζει την ανωτερότητα μιας ομάδας ανθρώπων έναντι των άλλων, με βάση τα πολιτισμικά, εθνικά σωματικά χαρακτηριστικά τους.</p>	<p>Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης (2018). Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 ένα εργαλείο για καλύτερη συγκρισιμότητα που παράγεται από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου 2022.</p> <p>Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (IOM) (2019): Γλωσσάρι του IOM για τη Μετανάστευση. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου 2022.</p> <p>Διαμερικανική Σύμβαση κατά του ρατσισμού, των φυλετικών διακρίσεων και των συναφών μορφών μισαλλοδοξίας (εγκρίθηκε στις 5 Ιουνίου 2013 και ισχύει από τις 11 Νοεμβρίου 2017), άρθ. 1, παράγρ. 4.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Ρατσισμός</p>	<p>Ρατσισμός, που ονομάζεται επίσης φυλετική διάκριση, είναι η πεποίθηση ότι οι άνθρωποι μπορούν να χωριστούν σε ξεχωριστές και αποκλειστικές βιολογικές οντότητες που ονομάζονται «φυλές». Ότι δηλαδή υπάρχει αιτιώδης σύνδεση μεταξύ κληρονομικών φυσικών χαρακτηριστικών και χαρακτηριστικών της προσωπικότητας, της διάνοιας, της ηθικής και άλλων πολιτιστικών και συμπεριφορικών χαρακτηριστικών· και ότι κάποιες φυλές είναι εγγενώς ανώτερες από άλλες.</p>	<p>https://www.britannica.com/topic/racism</p>
<p>Σεξισμός</p>	<p>Ο σεξισμός είναι η διάκριση με βάση το φύλο ενός ατόμου ή κατ' επέκταση στο ίδιο το φύλο. Ο σεξισμός συνδέεται με την προκατάληψη και την έννοια των στερεοτύπων και των ρόλων των φύλων, που μπορεί να περιλαμβάνει την πεποίθηση ότι το ένα φύλο ή γένος είναι εγγενώς ανώτερο από το άλλο. Στην ακραία του μορφή, μπορεί να ενθαρρύνει τη σεξουαλική παρενόχληση, τον βιασμό ή άλλες μορφές σεξουαλικής βίας. Ο σεξισμός αναφέρεται επίσης στις διακρίσεις λόγω φύλου με τη μορφή της ανισότητας των φύλων. Στόχος του σεξισμού είναι κυρίως οι γυναίκες.</p>	<p>Λεξικό Larousse</p>
<p>Σtereότυπο (α) (κοινωνικά)</p>	<p>Μια προκατασκευασμένη, τυποποιημένη, σταθερή και άκαμπτη νοητική εικόνα ή χαρακτηρισμός που χρησιμοποιείται για να περιγράψει ένα άτομο ή μια ομάδα ανθρώπων ή καλύτερα την τάξη, τον τύπο ή την κοινότητα στην οποία ανήκουν: ένα στερεότυπο υποδηλώνει μια υπεραπλουστευμένη γνώμη, προκατειλημμένη στάση ή άκριτη κρίση που μπορεί να οδηγήσει σε αντιμετώπιζοντας τους ανθρώπους με συγκεκριμένο τρόπο (π.χ. σεξουαλικά και φυλετικά στερεότυπα, το στερεότυπο της γυναίκας ως φροντιστή). Αποδίδεται σε μια συγκεκριμένη εθνική/εθνική, πολιτιστική ή φυλετική ομάδα, ένα τέτοιο γενικευμένο σύνολο χαρακτηριστικών και χαρακτηριστικών γεννά ψευδείς προσδοκίες ότι τα μεμονωμένα μέλη της ομάδας θα συμμορφωθούν με αυτά.</p>	<p>Προσαρμογή από Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Λεξικό, 2022 & Λεξικό, 2022 & Oxford Reference, 2022 & Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1134 & Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2004, <i>Γλωσσάρι όρων φύλου και ανάπτυξης</i>, σελ. 5.</p> <p>Προσαρμογή από Χριστοδούλου, Zobnina, 2009, <i>Γλωσσάρι όρων που σχετίζονται με το φύλο</i>, σελ. 28.</p>
<p>Σtereότυπο με βάση το φύλο (στερεότυπο φύλου)</p>	<p>(συν. στερεότυπα για το ρόλο του φύλου, σεξουαλικά στερεότυπα).</p>	<p>Προσαρμογή από Oxford Reference, 2022 & UNICEF,</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>Γενίκευση των διαφορών με βάση το φύλο που βλέπουν ορισμένες στάσεις, συναισθήματα και συμπεριφορές ως χαρακτηριστικό του τι σημαίνει να είσαι γυναίκα ή άνδρας, δηλαδή η υπόθεση ότι ορισμένοι κοινωνικοί ρόλοι, συμπεριφορές και επαγγέλματα πρέπει να περιορίζονται σε μέλη ενός φύλου. Τα στερεότυπα φύλου μπορεί να είναι αρνητικά (π.χ. <i>οι γυναίκες είναι κακοί οδηγοί, οι άντρες δεν μπορούν να αλλάξουν πάνες</i>) και καταφατικά (π.χ. <i>οι γυναίκες φροντίζουν καλύτερα, οι άνδρες είναι ισχυρότεροι</i>): τα στερεότυπα των ανδρών είναι συνήθως πιο θετικά από τα στερεότυπα των γυναικών, καθώς θεωρούνται οι άνδρες πιο ανεξάρτητοι και με μεγαλύτερη φυσική αντοχή. Τα αρνητικά στερεότυπα για τις γυναίκες έχουν συνήθως τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες σε μια κοινωνία λόγω της έλλειψης αυτοσεβασμού και αυτοπεποίθησης που μεταδίδεται στις γυναίκες από τις κοινωνικές προκαταλήψεις. Τα στερεότυπα για το φύλο καθίστανται επιβλαβή όταν περιορίζει την ικανότητα του ατόμου να κάνει τις επιλογές της ζωής του, όπως εκπαίδευση, επαγγελματική πορεία ή προσωπικές ικανότητες (βλ. επίσης, π.χ. <i>εργαζόμενοι και οι υπάλληλοι αρχειοθέτησης πρέπει να είναι γυναίκες</i>).</p>	<p>2017, <i>Ισότητα των φύλων: Γλωσσάρι...</i>, σελ. 5 & Encyclopedia.com, 2019.</p>
<p>Ταυτότητα</p>	<p>Η ταυτότητα μεταφράζει την εικόνα που έχει κάποιος για τον εαυτό του σε σχέση με τους άλλους. Από οντολογική άποψη, φέρει την ουσία της ύπαρξης, η οποία είναι μεταβλητή, ειδικά όταν λαμβάνει κανείς υπόψη χαρακτηριστικούς παράγοντες όπως η εθνικότητα, η εθνότητα, η φυλή, η θρησκεία, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, το φύλο και οι συμπεριφορές. Η ταυτότητα αναφέρεται σε κοινωνικές κατηγορίες και πηγές του αυτοσεβασμού ή της αξιοπρέπειας του ατόμου. Υπό αυτή την έννοια, το άτομο δεν υπάρχει απομονωμένο από το κοινωνικό του πλαίσιο. Με τη σειρά της, η κοινωνία δεν είναι αποκομμένη από διαδικασίες ταυτότητας, γεγονός που καθιστά την έννοια ρευστή και ποικιλόμορφη.</p>	<p>Συμβούλιο της Ευρώπης, Γλωσσάρι βασικής ορολογίας https://www.coe.int/en/web/autobiography-intercultural-encounters/glossary Fearon, J. (1999). What is identity (as we now use the word)?, p. 3. https://web.stanford.edu/group/fearon-research/cgi-bin/wordpress/wp-content/uploads/2013/10/What-is-Identity-as-we-now-use-the-word.pdf</p>
<p>Ταυτότητα Φύλου</p>	<p>Εσωτερική και ατομική εμπειρία που αισθάνεται κάθε άτομο σχετικά με το φύλο</p>	<p>Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (2020). Γλωσσάρι φιλικό προς τα</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>με το οποίο ταυτίζεται, το οποίο μπορεί να αντιστοιχεί ή να μην αντιστοιχεί στο φύλο που του αποδόθηκε κατά τη γέννηση. Η ταυτότητα φύλου μπορεί να είναι ίδια ή διαφορετική από το φύλο με το οποίο γεννήθηκε το άτομο και μπορεί ακόμη και να μην αντιστοιχεί σε κανένα από τα δύο. Τα άτομα μπορεί να συνειδητοποιήσουν την ταυτότητα φύλου τους σε διαφορετικά στάδια της ζωής και η έκφρασή της μπορεί να αποκαλυφθεί μέσω της ένδυσης, της συμπεριφοράς και της προσωπικής εμφάνισης. «Η ταυτότητα φύλου είναι μόνο μία από τις πολλές πιθανές κοινωνικές ταυτότητες».</p>	<p>μέσα για τη μετανάστευση: Γυναίκες μετανάστριες εργαζόμενες και τερματισμός της βίας κατά των γυναικών (EVAW), σελ. 18.</p> <p>Wood, W., Eagly, A. (2009).</p>
<p>Υπήκοος τρίτης χώρας</p>	<p>Κάθε πρόσωπο που δεν είναι πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ και δεν είναι πρόσωπο που απολαμβάνει το δικαίωμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ελεύθερη κυκλοφορία, όπως ορίζεται στο άρθρο 2(5) του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/399 (Κώδικας Συνόρων Σένγκεν).</p>	<p>Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης</p>	<p>Δράσεις και συμπεριφορές που αναπτύχθηκαν με σκοπό την αποδόμηση στερεοτύπων και προκαταλήψεων με στόχο τη μείωση των διακρίσεων με ταυτόχρονη προώθηση αποτελεσματικών συνθηκών συμμετοχής στην κοινωνία. Οι υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης ενημερώνουν και προωθούν ευκαιρίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας, διευκρινίζοντας τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μεταναστών, μεταδίδοντας και παρακολουθώντας τη διαδικασία νομιμοποίησης στη χώρα υποδοχής, επισημαίνοντας λύσεις που σχετίζονται με την υγεία, την εκπαίδευση ή τη νομική υποστήριξη.</p>	<p>Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (2019). Γλωσσάρι για τη Μετανάστευση.</p> <p>Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (2020). Γλωσσάρι φιλικό προς τα μέσα για τη μετανάστευση: Έκδοση μετανάστριες εργαζόμενες και τερματισμός της βίας κατά των γυναικών (EVAW).</p>
<p>Φυλετισμός</p>	<p>Η έννοια του φυλετισμού αναφέρεται στη διαδικασία κατηγοριοποίησης και παραγωγής φυλετικών ιεραρχιών μέσα σε μια δεδομένη κοινωνία. Αυτή η διαδικασία συνίσταται στη ριζοσπαστικοποίηση των αντιληπτών διαφορών μεταξύ ατόμων ή ομάδων που ιεραρχούνται βάσει βιολογικών κριτηρίων, με σκοπό την κυριαρχία, την εκμετάλλευση ή τον αποκλεισμό των κατώτερων και</p>	<p>Suzie Telep, "Racialisation", <i>Langage et société</i>, 2021/HS1, pp. 289 à 292.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>αλλοιωμένων ομάδων εντός αυτής της σχέσης εξουσίας.</p>	
<p>Φυλή</p>	<p>Υπάρχει στις μέρες μας μια ευρεία επιστημονική συναίνεση για την ανυπαρξία φυλής με βιολογική έννοια. Ο όρος φυλή χρησιμοποιείται στην καθημερινή γλώσσα με μια ευρύτερη έννοια που αναφέρεται σε εθνότητες και κοινωνική ομάδα με κοινή καταγωγή. Η έννοια της εθνότητας έχει οριστεί ευρέως από την ανθρωπολογία, αναφερόμενη επίσης σε χαρακτηριστικά που αποδίδονται είτε από την εξω-ομάδα ή/και την ενδο-ομάδα, αλλά πάντα σχετίζονται με την πολιτιστική ιστορία και τις σχέσεις ετερότητας, περισσότερο με στατικές φυσικές διαφορές μεταξύ των ομάδων.</p>	<p>Αμερικανική Ένωση Φυσικών Ανθρωπολόγων (2019). «Δήλωση AAPA για τη φυλή και τον ρατσισμό». Αμερικανική Ένωση Φυσικών Ανθρωπολόγων. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου 2022.</p> <p>Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης (2018). Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 ένα εργαλείο για καλύτερη συγκρισιμότητα που παράγεται από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μετανάστευσης. Ανακτήθηκε στις 3 Μαρτίου 2022.</p> <p>Barth, F. (1970). <i>Ethnic Groups and Boundaries: The Social Organisation of Culture Difference</i>. London: George Allen & Unwin.</p> <p>Comité para la Eliminación de la Discriminación Racial, Recomendación general relativa al artículo 1 de la Convención (1999), anexo 5 al informe del Comité para la Eliminación de la Discriminación Racial, documento A/54/18 de las Naciones Unidas, párr. 1;</p> <p>Oficina del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Refugiados (ACNUR), Manual y Directrices sobre Procedimientos y Criterios para Determinar la Condición de Refugiado (2011), documento HCR/1P/4/Spa/Rev.3 del ACNUR</p>
<p>Φύλο (γένος)</p>	<p>Κοινωνική κατασκευή διαφορετικών ρόλων που ανατίθενται σε άνδρες και γυναίκες που αφορούν οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές πτυχές. Οι ρόλοι των φύλων θεωρούνται κατάλληλοι για άτομα ενός συγκεκριμένου φύλου και επηρεάζουν τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών, οδηγώντας τελικά σε ανισότητες και διαφορετικές ίσες ευκαιρίες. Ο όρος φύλο (γένος) συχνά συγχέεται με το «βιολογικό φύλο», το οποίο περιλαμβάνει βιολογικές διαφορές.</p>	<p>Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (2020). Γλωσσάρι φιλικό προς τα μέσα για τη μετανάστευση: Γυναίκες μετανάστριες εργαζόμενες και τερματισμός της βίας κατά των γυναικών (EVAW), σελ. 8.</p> <p>Γραφείο του Ειδικού Συμβούλου για Θέματα Φύλου και Προώθηση των Γυναικών (OSAGI) Ηνωμένα</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

		Έθνη, Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, ορισμοί και έννοιες. https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm
Χειραφέτηση/Απελευθέρωση	(γυναικών α., μεταναστριών α.) Η δράση ή η διαδικασία χειραφέτησης, δηλαδή η απελευθέρωση από νομικούς, κοινωνικούς ή πολιτικούς περιορισμούς, δηλαδή από τον έλεγχο ή την εξουσία άλλου ατόμου· η ενέργεια ή η διαδικασία απελευθέρωσης από νομικούς, κοινωνικούς ή πολιτικούς περιορισμούς και παροχή κοινωνικής ή πολιτικής ελευθερίας και δικαιωμάτων (συν. απελευθέρωση, π.χ. χειραφέτηση από τη δουλεία). η πράξη της απελευθέρωσης από οποιαδήποτε ελεγκτική επιρροή, όπως παραδοσιακά ήθη ή πεποιθήσεις.	Προσαρμογή από το OxfordReference, 2022 & Λεξικό, 2022 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Λεξικό, 2022. Γυναικεία/γυναικεία χειραφέτηση ή απελευθέρωση των γυναικών: η δράση ή η διαδικασία για την επίτευξη της ισότητας για τις γυναίκες σε όλους τους τομείς της κοινωνίας (π.χ. το κίνημα απελευθέρωσης των γυναικών) Προσαρμογή από το Λεξικό του Cambridge, 2022.
Ωφέληματα κοινωνικής προστασίας	Μεταφορές, σε μετρητά ή σε είδος, μέσω συστημάτων κοινωνικής προστασίας σε νοικοκυριά και άτομα για την απαλλαγή τους από το βάρος ενός ή περισσότερων από τους κινδύνους που ορίζονται στο σύστημα αμοιβαίας πληροφόρησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κοινωνική προστασία.	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018) Άσυλο και Μετανάστευση. Γλωσσάρι 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf

**VOICES OF
IMMIGRANT
WOMEN**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

SPANISH LANGUAGE

GLOSARIO

Término	Definición	Fuente
Acceso a la asistencia sanitaria	Derechos de asistencia sanitaria de los nacionales de terceros países (migrantes, solicitantes de protección internacional y refugiados) en los Estados miembros de la UE y en sus países de origen.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Adquisición y atribución de nacionalidad	Cualquier modo de adquirir la nacionalidad, es decir, por nacimiento o en cualquier momento después del nacimiento, de forma automática o no automática, basada en la atribución, declaración, opción o solicitud.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Alofobia	Aversión a la alteridad o comportamiento hostil hacia personas de otra cultura o religión.	http://www.encyclopedie.fr/definition/allophobie
Asimiliacionista	Proceso por el que la expresión cultural de un grupo minoritario es absorbida por la cultura dominante del país de acogida. El proceso es el resultado de medidas públicas y prácticas sociales que contribuyen a borrar, de forma más o menos sutil, las marcas de la cultura de origen, sustituyéndolas por las características de la cultura dominante en cuanto a lengua, tradiciones, valores y comportamientos.	European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0, p. 34 International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration, p. 12.
Autorización de trabajo	En el contexto mundial, documento legal expedido por una autoridad competente de un Estado que autoriza el empleo de personas trabajadoras migrantes en el país de acogida durante el periodo de validez del permiso. En el contexto de la UE, un documento legal emitido por una autoridad competente de un Estado miembro de la UE que declara el derecho de una persona nacional de un tercer país a trabajar en su territorio durante el periodo de validez del permiso.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Bienestar social	(s. bienestar) El bienestar de una comunidad o sociedad en general, reflejado en el bienestar de sus miembros individuales, con especial atención a la salud y a los asuntos económicos [adaptado de Lexico, 2022 y Oxford Reference, 2022]. Conjunto de servicios, políticas y programas organizados, públicos (Estado/gobierno) o privados, destinados a prevenir, reducir y eliminar las vulnerabilidades económicas y sociales de la pobreza y la privación de los grupos desfavorecidos (pobres, enfermos, ancianos, etc.).	Adapted from IOM, 2019, <i>Glossary on Migration</i> , p. 197 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Competencia cultural</p>	<p>(en estudios de migración y servicios sociales)</p> <p>Las normas definen la competencia cultural como el proceso por el cual las personas y los sistemas se relacionan de forma respetuosa y eficaz con personas de todas las culturas, lenguas, clases, orígenes étnicos, religiones y otros factores de diversidad de forma que se reconozca, afirme y valore el valor de las personas, las familias y las comunidades y se proteja y preserve la dignidad de cada una de ellas. La competencia cultural puede desarrollarse a través de la experiencia intercultural y se relaciona con la desnaturalización y la conciencia de los propios valores y prácticas culturales.</p>	<p>Ann Marie Garran & Lisa Werkmeister Rozas (2013) Cultural Competence Revisited, <i>Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work</i>, 22:2, 97-111, DOI: 10.1080/15313204.2013.78533</p> <p>Lalueza J.L. & Macías-Gómez-Estern, B. (2020): Border crossing. A service-learning approach based on transformative learning and cultural-historical Psychology (Cruzando la frontera. Una aproximación al aprendizaje servicio desde el aprendizaje transformativo y la psicología histórico-cultural), <i>Culture and Education</i>, 32(3), 556-582 https://doi.org/10.1080/11356405.2020.1792755.</p> <p>Macías-Gómez-Estern, B. (2021). Critical Psychology for Community Emancipation: Insights from Socio-educative Praxis in Hybrid Settings. In <i>New Waves in Social Psychology</i> (pp. 25-54). Palgrave Macmillan, Cham.</p>
<p>Comunidad</p>	<p>Grupo de personas unidas por intereses similares y que tienen intereses comunes. En otras palabras, son grupos organizados entre sí en función de determinados objetivos y que comparten valores y creencias comunes basados en la lengua, las costumbres, el patrimonio cultural e histórico, la situación geográfica y la perspectiva del mundo. Dentro de una comunidad, es habitual crear una identidad mutua que se diferencia de otros grupos. Por lo general, las comunidades de inmigrantes cuentan con el apoyo de otros inmigrantes de la misma nacionalidad, lo que contribuye a la creación y el mantenimiento de redes informales que desempeñan un papel de orientación y preservación de su propia cultura para las generaciones futuras.</p>	<p>International Organization for Migration (2019). <i>International Migration Law. Glossary on Migration</i>.</p>
<p>Derechos Humanos</p>	<p>(perspectiva de los derechos humanos)</p> <p>Normas internacionales acordadas que reconocen y protegen la dignidad y la integridad de cada individuo, sin ninguna distinción (Glosario Principal de Términos del ACNUR).</p> <p>Los derechos humanos forman parte del derecho internacional consuetudinario y se estipulan en una variedad de documentos jurídicos nacionales, regionales e internacionales generalmente denominados instrumentos de derechos humanos [Glosario de la REM, 2018, p. 195].</p> <p>Conjunto de derechos básicos que se considera</p>	<p>Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 19 & Oxford Reference, 2022 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	que pertenecen a todas las personas y a los que todo ser humano debería tener derecho; derechos civiles y políticos: el derecho a la vida, a la justicia, a la libertad, a la libertad de expresión o a no ser encarcelado ilegalmente, torturado o ejecutado; derechos sociales, culturales y económicos: el derecho a participar en la cultura, el derecho a la alimentación, al trabajo y a la educación.	
Derechos humanos de las mujeres	Derechos que promueven una posición de igualdad jurídica, política y social de las mujeres con los hombres, y la equidad de trato para las mujeres, al igual que para los hombres, en todos los ámbitos de la sociedad. Los derechos de las mujeres y las niñas como parte inalienable, integral e indivisible de los derechos humanos universales, es decir, el reconocimiento de que los derechos de las mujeres son derechos humanos y de que las mujeres sufren injusticias únicamente por su género.	Adapted from Oxford Reference, 2022 & Lexico, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Merriam-Webster, 2022. Adapted from European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i> , p. 4 & Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i> , p. 31.
Desigualdad de género	Las diferencias de estatus, poder y prestigio que tienen las mujeres y los hombres en los grupos, colectividades y sociedades.	Giddens, 2009, <i>Sociology</i> , p. 1119.
Diversidad cultural	Comunidad o grupo en el que se puede identificar una variedad de diferencias culturales y sociales. Estas diferencias se basan en diversas formas de expresión basadas en la raza, la etnia, la nacionalidad, la religión, el sexo, el género, la posición socioeconómica, la lengua, las capacidades físicas y psicológicas, las creencias, los valores y las tradiciones.	International Organization for Migration (2019). <i>Glossary on Migration</i> , p. 41.
Doble (o triple) aislamiento, marginación y opresión	(de las mujeres inmigrantes) El género y la etnia, así como la ocupación en el trabajo doméstico, privada de reconocimiento social, hacen que las mujeres inmigrantes estén sometidas a una triple marginalidad: social, económica y cultural. En este ámbito, la segregación ocupacional ocupa una posición particular, entendiéndose por tal: la concentración de mujeres y hombres en diferentes tipos y niveles de actividad y empleo, estando las mujeres confinadas a un rango más estrecho de ocupaciones (segregación horizontal) que los hombres, y a los grados más bajos de trabajo (segregación vertical).	Campani, 2007, p. 5. European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i> , p. 4.
Doble nacionalidad	La posesión simultánea de dos o más ciudadanías por una misma persona.	European Commission (2018) <i>Asylum and Migration. Glossary 6.0</i> https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Educación con perspectiva de género	<p><i>Paridad en la educación.</i> Se refiere a porcentajes equivalentes de hombres y mujeres en un sistema educativo (en relación con la población por grupo de edad). La paridad es esencial pero no suficiente para lograr la igualdad de género. Objetivo 4 ODS: Educación de calidad: universalizar el acceso a una educación de calidad, desde el nivel preescolar hasta el terciario, con el mandato específico de corregir las desigualdades sociales que socavan el acceso a las oportunidades educativas. Eliminar las disparidades de género en todos los niveles y asegurarse de que las instalaciones educativas tienen en cuenta el género para crear entornos de aprendizaje eficaces. La resolución 70/138 de la Asamblea General señaló que la igualdad de derechos de las niñas a una educación de calidad es fundamental para el programa de desarrollo sostenible.</p>	<p>UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 6. UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 10.</p>
Emancipación	<p>(e. de las mujeres, e. de las mujeres migrantes) Acción o proceso de emanciparse, de liberarse de las restricciones legales, sociales o políticas; es decir, del control o el poder de otra persona; acción o proceso de liberarse de las restricciones legales, sociales o políticas, y de dar a alguien libertad y derechos sociales o políticos (sinónimo de liberación; por ejemplo, emancipación de la esclavitud); acto de liberarse de cualquier influencia de control, como las costumbres o creencias tradicionales.</p>	<p>Adapted from Oxford Reference, 2022 & Lexico, 2022 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022. Women's/female emancipation or Women's liberation: the action or process of achieving equality for women in all areas of society (e.g. <i>the women's liberation movement</i>) Adapted from Cambridge Dictionary, 2022.</p>
Empoderamiento	<p>(e. de la mujer, e. de la mujer migrante)</p> <p>Es un proceso de fortalecimiento de la autoestima, la confianza en sí misma, la autonomía y la autodeterminación de la persona, que se traduce en un mayor control de la propia vida y un mayor desarrollo personal, pudiendo defenderse y resistir la adversidad. Se dirige a grupos que, por diversas razones, se encuentran en estado de vulnerabilidad.</p> <p>El empoderamiento de las mujeres implica la promoción de una mayor participación en los procesos de toma de decisiones en todos los aspectos de la vida.</p> <p>El empoderamiento de las mujeres inmigrantes debe basarse en la mejora de la confianza en sí mismas, la autoestima y las capacidades como parte de un proceso de construcción, cooperación y solidaridad. El empoderamiento de las mujeres se basa en un proceso de avance hacia la igualdad.</p>	<p>International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 22.</p> <p>United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women. Concepts and Definitions. https://www.un.org/womenwatch/osa/gi/conceptsanddefinitions.htm</p>
Enfoque de género	<p><i>Sensible al género.</i> Abordar y tener en cuenta la dimensión de género. <i>Sensibilidad a las cuestiones de género:</i> capacidad de reconocer, poner de relieve y corregir las diferencias, problemas y</p>	<p>European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i>, p. 4. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related</i></p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>desigualdades de género existentes, e incorporarlas a las estrategias y acciones; un grado de integración de la perspectiva de género en las acciones y políticas, es decir, abordar las normas, los roles y el acceso a los recursos de los géneros en la medida en que sea necesario para alcanzar los objetivos de desarrollo establecidos.</p>	<p><i>Terms</i>, pp. 13-14, 17.</p>
<p>Equidad social</p>	<p>La equidad social se ha utilizado con diferentes significados según el campo en el que se aplique este término (salud, educación, derecho, finanzas, psicología, etc.). Se refiere al acceso justo y equitativo a todos los recursos y a la distribución de los medios. Esto implica considerar diferentes categorías de recursos, relacionados no sólo con los bienes financieros sino también con el capital social, el clima social, la participación, las redes de ayuda, los vínculos afectivos, las relaciones y el bienestar comunitario y personal.</p>	<p>Melbourne Social Equity Institute webpage. https://socialequity.unimelb.edu.au/stories/what-is-social-equity. Consulted on March the 3rd, 2022.</p>
<p>Estereotipo basado en el género (estereotipo de género)</p>	<p>(estereotipos de roles de género, estereotipos sexuales). Generalización de las diferencias basadas en el género, que consideran que ciertas actitudes, emociones y comportamientos tipifican lo que significa ser mujer u hombre; es decir, la suposición de que ciertos roles sociales, comportamientos y ocupaciones deben limitarse a los miembros de un género. Los estereotipos de género pueden ser negativos (por ejemplo, las mujeres son malas conductoras; los hombres no saben cambiar pañales), y afirmativos (por ejemplo, las mujeres son mejores cuidadoras; los hombres son más fuertes). Los estereotipos de los hombres suelen ser más positivos que los de las mujeres, ya que se considera que los varones son más independientes y presentan una mayor resistencia física; los estereotipos negativos de las mujeres suelen ser sostenidos tanto por los hombres como por las mujeres de una sociedad, debido a la falta de autoestima y confianza en sí mismas que los prejuicios sociales les transmiten a las mujeres. Los estereotipos de género se vuelven perjudiciales cuando limitan la capacidad de una persona para tomar sus decisiones vitales, como su formación, su trayectoria profesional o sus habilidades personales (véase también, por ejemplo, que los directores ejecutivos y los bomberos deben ser hombres; las enfermeras, las maestras de primaria, las oficinistas y las archiveras deben ser mujeres).</p>	<p>Adapted from Oxford Reference, 2022 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 5 & Encyclopedia.com, 2019.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Estereotipo(s) (<i>social</i>)</p>	<p>Una imagen mental preconcebida, estandarizada, fija e inflexible o una caracterización utilizada para describir a un individuo o grupo de personas, o mejor, la clase, tipo o comunidad a la que pertenecen: un estereotipo implica una opinión demasiado simplificada, una actitud prejuiciosa o un juicio acrítico que puede llevar a tratar a las personas de una manera determinada (por ejemplo, los estereotipos sexuales y raciales; el estereotipo de la mujer como cuidadora). Atribuido a un grupo étnico/nacional, cultural o racial específico, este conjunto generalizado de rasgos y características da lugar a falsas expectativas de que los miembros individuales del grupo se ajusten a ellos.</p>	<p>Adapted from Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022 & Oxford Reference, 2022 & Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1134 & European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i>, p. 5.</p> <p>Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 28.</p>
<p>Etnicidad</p>	<p>La etnicidad o etnización se refiere a un proceso en el que las personas son asignadas errónea o correctamente a un grupo étnico en función de su origen, apariencia o estilo de vida. El comportamiento de las personas se explica principalmente sobre la base de una supuesta etnia.</p>	<p>Developped by Jean-Loup Amselle in <i>L'Ethnicisation de la France</i> (Éditions Lignes, 2011).</p>
<p>Exclusión social</p>	<p>En el contexto de la UE, situación que impide a una persona (o la excluye) contribuir al progreso económico, comunitario y social y beneficiarse de él.</p>	<p>Developed by EMN from the website of the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consultado 3 de marzo de 2022 Developed by EMN from the website of the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion. Consulted on March the 3rd, 2022. https://ec.europa.eu/employment_social/esf/docs/sf_social_inclusion_en.pdf</p>
<p>Explotación por razón de género</p>	<p>Explotación. Relación social o institucional en la que una parte se beneficia a expensas de la otra mediante un desequilibrio de poder. El acto de aprovecharse de algo o de alguien, en particular el acto de aprovecharse injustamente de otro en beneficio propio (por ejemplo, la explotación sexual, los trabajos o servicios forzados, la mendicidad, la esclavitud o las prácticas similares a la esclavitud, la servidumbre, la explotación de actividades delictivas, la extracción de órganos, etc.) (Fuente: Glosario de la OIM sobre la migración, 2. Aufl., 2011).</p>	<p>Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1118. Adapted from EMN Glossary, 2018, p. 151. Sexual exploitation and abuse is a form of gender-based violence [PSEA].</p>
<p>Extranjero</p>	<p>En el contexto mundial, una persona que no es nacional (persona nativa o ciudadana) de un Estado determinado. En el contexto de la UE, una persona que no es nacional de un Estado</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	miembro de la UE.	09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Género	La construcción social de los diferentes roles asignados a hombres y mujeres implica aspectos económicos, sociales y culturales. Los roles de género se consideran apropiados para los individuos de un sexo determinado y afectan a las interacciones sociales entre hombres y mujeres, lo que en última instancia da lugar a desigualdades y a una diferente igualdad de oportunidades. El término género se confunde a menudo con el de "sexo", que engloba las diferencias biológicas.	International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 8. Office of the Special Adviser on Gender Issues and Advancement of Women (OSAGI) United Nations, Gender Mainstreaming, definitions and Concepts. https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm
Identidad	La identidad traduce la imagen que una persona tiene de sí misma en relación con los demás. Desde un punto de vista ontológico, conlleva la esencia del ser, que es variable, especialmente cuando se tienen en cuenta factores característicos como la nacionalidad, la etnia, la raza, la religión, la orientación sexual, el género y las actitudes. La identidad se refiere a las categorías sociales y a las fuentes de autoestima o dignidad del individuo. En este sentido, el sujeto no existe aislado de su contexto social. A su vez, la sociedad no está desvinculada de los procesos de identidad, lo que hace que el concepto sea fluido y diverso.	Council of Europe, Glossary of key terminology https://www.coe.int/en/web/autobiography-intercultural-encounters/glossary Fearon, J. (1999). What is identity (as we now use the word)?, p. 3. https://web.stanford.edu/group/fearon-research/cgi-bin/wordpress/wp-content/uploads/2013/10/What-is-Identity-as-we-now-use-the-word.pdf
Identidad de género	Experiencia interna e individual que siente cada persona respecto al género con el que se identifica, que puede corresponder o no al sexo asignado al nacer. La identidad de género puede ser igual o diferente al sexo con el que el individuo nació, e incluso puede no corresponder a ninguno de ellos. Los sujetos pueden ser conscientes de su identidad de género en diferentes etapas de la vida y su expresión puede revelarse a través de la ropa, el comportamiento y la apariencia personal. "La identidad de género es sólo una de las muchas identidades sociales posibles".	International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 18. Wood, W., Eagly, A. (2009).
Identidad social de una mujer migrante	(condiciones sociales, culturales, económicas, etc.) Podemos entender la construcción de la identidad social como una acción que pretende definir o caracterizar a uno mismo, y a menudo en relación con los sentimientos de apego a diferentes grupos de pertenencia (familia, grupo cultural, género, etc.). La acción de identificación se realiza a menudo a través de narrativas, que ofrecen sentido a trayectorias vitales que han experimentado puntos de inflexión, como la migración. La identidad social	Abrams, D., & Hogg, M. A. (1990). An introduction to the social identity approach. Social identity theory: Constructive and critical advances, 1-9. Benwell, B. (2006). Discourse and identity. Edinburgh University Press. De Fina, A. (2003). Identity in narrative. A study of immigrant discourse, 251. Harré, Rom; Moghaddam, Fathali M. (2015). "Positioning Theory". <i>The International Encyclopedia of Language and Social Interaction</i> : 1–9.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	de una persona también se construye en diálogo con las categorías sociales. En este sentido, la identidad social de una mujer migrante integra categorías y esquemas sociales relacionados con su género, su migración y sus circunstancias socioculturales y económicas, ya que se reproducen o se resisten en su propia narrativa personal agentiva y en su posicionamiento cotidiano.	Macías-Gómez-Estern, B. & Vasquez, O. (2015): Identity construction in narratives of migration. In Hansen, Jensen & Berliner (Eds.): <i>Conceptual and applied approaches to self in culture in mind</i> . Aalborg University Press. Aalborg.
Igualdad de género	(igualdad de género, igualdad de sexo, igualdad sexual). El acto de tratar a las mujeres y a los hombres por igual. La igualdad de género no implica que las mujeres y los hombres sean iguales, sino que tienen el mismo valor y deben recibir el mismo trato. El estado en el que el acceso a los derechos u oportunidades no se ve afectado por el género. El concepto de que las mujeres y los hombres, las niñas y los niños tienen las mismas condiciones, el mismo trato y las mismas oportunidades para realizar todo su potencial, sus derechos humanos y su dignidad, y para contribuir al desarrollo económico, social, cultural y político y beneficiarse de él.	Cambridge Dictionary, 2022. Oxford Reference, 2022; Lexico, 2022. UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i> , p. 3.
Inclusión social	Definición en el contexto de la UE, un marco para el desarrollo de estrategias nacionales, así como para la coordinación de políticas entre los Estados miembros de la UE, en temas relacionados con la lucha contra la pobreza y la exclusión social.	Developed by EMN from the website of the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on March the 3 rd , 2022.
Inmigración	En el contexto mundial, el acto de llegar a un territorio y permanecer en él durante un periodo lo suficientemente largo como para convertirlo en su lugar de residencia principal. En el contexto de la UE, la acción por la que una persona establece su residencia habitual en el territorio de un Estado miembro de la UE durante un período que es, o se espera que sea, de al menos 12 meses, habiendo sido previamente residente habitual en otro Estado miembro de la UE o en un tercer país.	Castles, S. (1998). <i>The age of migration: International population movements in the modern world</i> . Macmillan International Higher Education. European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on March the 3 rd , 2022. Organización Internacional para las Migraciones (OIM) (2019): Glosario de la OIM sobre Migración. Consulted on March the 3 rd , 2022.
Integración	Un proceso dinámico y bidireccional de adaptación mutua por parte de todas las personas inmigrantes y residentes (REM, 2018, p.214). Sin embargo, algunos teóricos críticos sostienen que la integración presupone la adopción por parte de los grupos minoritarios de las normas y valores sociales de la cultura dominante.	European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Interculturalidad	Se refiere a la relación entre culturas. Las perspectivas interculturales se caracterizan por la intencionalidad de las interacciones, el aprendizaje y el intercambio mutuo entre diferentes culturas. Prevén una convivencia efectiva entre personas de diferentes culturas y la posibilidad de compartir efectivamente conocimientos y formas de ser y vivir. La interculturalidad desde una perspectiva de género busca promover el empoderamiento de las mujeres y las niñas luchando contra las barreras que mantienen las desigualdades.	UNESCO. Diversity of Cultural Expressions. https://en.unesco.org/creativity/interculturality Article 4.8 of the Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions
Interseccionalidad	La interseccionalidad o el interseccionalismo es un concepto utilizado en sociología y pensamiento político que se refiere a la situación de las personas que experimentan varias formas de estratificación, dominación o discriminación simultáneamente en una sociedad.	Patricia Hill Collins, <i>Intersectionality as Critical Social Theory: Intersectionality as Critical Social Theory</i> , Duke University Press, 2019
Islamofobia	Es un término polisémico, definido etimológicamente como el miedo o temor al islam, pero también puede significar hostilidad hacia el islam o las personas musulmanas, aunque hoy en día no hay consenso.	Adapted by La Commission nationale consultative des droits de l'Homme (CNCDH) in their annual report of 2013
Ius sanguinis	La determinación de la nacionalidad de una persona sobre la base de la nacionalidad de sus padres (o de uno de ellos o de un progenitor en particular) en el momento del nacimiento de la persona destinataria y en el momento de la adquisición de la nacionalidad por parte de la persona destinataria (los dos momentos son diferentes en los casos de adquisición después del nacimiento).	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Ius soli	El principio de que la nacionalidad de una persona se determina en función de su país de nacimiento.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
La mujer migrante como sujeto activo	(agente de su experiencia migratoria) El acto de considerar la condición de las mujeres migrantes como participantes activas en las migraciones. Este cambio en la percepción y el reconocimiento de los roles se debe a que la investigación y los responsables políticos se interesan por las mujeres migrantes, y a que cada vez hay más conciencia del sesgo masculino en la investigación sobre la migración: los relatos resultantes contribuyen a corregir el desequilibrio y a mostrar a las mujeres migrantes activas que despliegan estrategias individuales y participan en la toma de decisiones en el hogar. Este enfoque se ha	Adapted from Morokvasic, 1984, pp. 895, 899 & Kofman, 1999, pp. 270, 273-274, 286.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	visto reforzado por la observación de mujeres individuales que gestionan su propio proyecto migratorio como sujetos activos.	
La mujere migrante como víctima pasiva	<p>El papel de la agencia es especialmente vital para una explicación de la migración desde el punto de vista del género, ya que a menudo se asume que las mujeres "siguen" a los hombres, y que su papel en la migración es reactivo y no proactivo, tratándose la migración como un fenómeno en el que los hombres son los únicos actores activos.</p> <p>En retrospectiva, algunos relatos de investigación parecen estar obsesionados con la economía y la clase social, excluyendo otros factores, mientras que otros prestaron atención a las cuestiones de género [adaptado de Kofman, Phizacklea, Raghuram, Sales, 2001, p. 23]. Esta visión estereotipada refuerza la noción de las mujeres migrantes como agentes pasivos, es decir, "seguidoras" y "dependientes", cuyo empleo (cuando se produce) pasa a ser también de consideración secundaria.</p>	Adapted from Morokvasic, 1984, p. 897 & Kofman, 1999, p. 273.
Las diversidades de las mujeres migrantes	<p>(condición de ser migrante y mujer)</p> <p>Un enfoque para examinar las diversidades de las experiencias de las mujeres migrantes, y las formas en que la clase, la raza/etnia, el trabajo y otras variables se entrecruzan con el género: estos y otros factores son importantes al abordar a las mujeres migrantes en su doble condición de ser migrantes y mujeres como punto de partida de sus diversidades.</p>	Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i> , pp. 31-32.
Migración	<p>El concepto de migración se define en un sentido amplio. Corresponde a un proceso de desplazamiento que abarca cualquier tipo de movimiento de personas, grupos o individuos de un lugar a otro en busca de mejores condiciones y niveles de vida. El movimiento de personas incluye la migración internacional (transfronteriza a otro Estado) y la migración interna (movimiento dentro del país). El proceso migratorio se considera siempre a lo largo de un año, independientemente de su duración, composición o causas. Incluye la migración de personas refugiadas, personas desplazadas, personas desarraigadas, migrantes medioambientales, migrantes económicos y personas que se desplazan por otras razones; por ejemplo: persecución política, conflicto, reunificación familiar.</p>	<p>European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0, p. 255</p> <p>International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition</p> <p>International Organization for Migration (2019). International Migration Law. Glossary on Migration. P. 132</p>
Multiculturalismo	<p>Un modelo que propone una sociedad basada en el principio de que cada persona tiene una comunidad, cada comunidad una cultura, y cada cultura su propio espacio y límites inviolables. Se basa en una política que suscribe el principio de la diversidad cultural y apoya el derecho de las</p>	<p>International Organization for Migration (2019). International Migration Law. Glossary on Migration. P. 142</p> <p>European Commission (2018). Asylum</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	diferentes culturas y grupos étnicos a mantener identidades culturales distintas garantizando su acceso equitativo a la sociedad, acogiendo los principios constitucionales y los valores generalmente compartidos que prevalecen en la sociedad. Hace hincapié en las diferencias culturales y en las distintas culturas que existen en torno a cada una de ellas sin que necesariamente haya mucho contacto o interacción participativa.	and Migration. Glossary 6.0, p. 265
Nacional de tercer país	Cualquier persona que no sea ciudadano o ciudadana de la Unión Europea en el sentido del Art. 20, apartado 1, del TFUE y que no sea una persona que disfrute del derecho a la libre circulación de la Unión Europea, tal como se define en el art. 2(5) del Reglamento (UE) 2016/399 (Código de fronteras Schengen).	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Nacionalidad	El vínculo jurídico particular entre un individuo y su Estado, adquirido por nacimiento o naturalización, ya sea por declaración, elección, matrimonio u otros medios según la legislación nacional.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Nacionalización	Cualquier modo de adquisición después del nacimiento de una nacionalidad que no posea previamente la persona destinataria y que requiera una solicitud por parte de esta persona o de su agente legal, así como un acto de concesión de la nacionalidad por parte de una autoridad pública.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Oportunidades sociales	Generalmente se utiliza para referirse a la idea de que las personas tienen diferentes posibilidades objetivas de desarrollo en función del entorno en el que crecen y participan. Tiene que ver con el acceso diferencial a la educación de calidad, la atención sanitaria, la promoción social, el apoyo financiero, el capital social, el ocio, etc. Las oportunidades sociales pueden ser difíciles de medir, ya que están relacionadas con deseos y necesidades definidos subjetivamente.	Elster, J. (2019). <i>Tuercas y tornillos Una introducción a los conceptos básicos de las ciencias sociales</i> . Santa Fe, Asociación Civil Mirame Bien, 2019.
Opresión social	Se refiere a la opresión que se logra a través de medios sociales y tiene un alcance social: afecta a categorías enteras de personas. Se produce siempre que un grupo tiene poder sobre otro en la sociedad mediante el control de las instituciones sociales, las leyes, las costumbres y las normas de la sociedad.	https://www.crrf-fcrr.ca/fr/bibliotheque/glossaire-fr-fr-1/item/27171-oppression-sociale
Otredad o alteridad	La alteridad es un concepto de origen filosófico que significa "el carácter de lo que es otro" y "el reconocimiento de otra persona en su diferencia", entendida ésta como étnica, social, cultural o religiosa.	Lalande André, <i>Dictionnaire de philosophie</i> , éd. PUF, Paris, 1993

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Pérdida de nacionalidad	Cualquier modo de pérdida de la condición de ciudadano o ciudadana de un país, voluntaria o involuntariamente, de forma automática o por un acto de las autoridades públicas.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Permiso de residencia	Toda autorización expedida por las autoridades de un Estado miembro de la UE que permita a un nacional de un país no comunitario permanecer legalmente en su territorio, de conformidad con las disposiciones del Reglamento (UE) nº 265/2010 (Reglamento sobre visados de larga duración).	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Permiso único	Permiso de residencia expedido por las autoridades de un Estado miembro de la UE tras un procedimiento único de solicitud que permite a una persona nacional de un tercer país residir legalmente en su territorio con fines de trabajo.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Perspectiva de género	(en estudios de migración) La perspectiva de género reconoce que las diferencias en las experiencias vitales basadas en el género suelen dar lugar a desigualdades sociales, económicas, políticas y de otro tipo para las mujeres y las niñas: aplicada al desarrollo de políticas y a la prestación de servicios, la perspectiva de género puede contribuir a promover un cambio positivo en sus vidas. Además, implica la conciencia de género, que reconoce la relevancia del género en sus múltiples dimensiones sociales, y abarca, como concepto y como acción, "el conocimiento y la comprensión de las diferencias en los roles y las relaciones entre mujeres y hombres, especialmente en el lugar de trabajo". En términos de investigación y análisis, la perspectiva de género implica aumentar la conciencia del sesgo masculino en la investigación sobre la migración y reconocer a las mujeres migrantes como participantes activas.	Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i> , p. 19. (Cambridge Dictionary, 2022) Adapted from Lapov, Campani, 2017, pp. 91-92. Adapted from Morokvasic, 1984, p. 899.
Políticas con perspectiva de género	(políticas con conciencia de género, políticas de género). <i>Políticas conscientes de las diferencias de género</i> y que las abordan. <i>Políticas con conciencia de género</i> : las políticas que reconocen que las mujeres (al igual que los hombres) son actores del desarrollo, y que a menudo están limitadas de manera diferente a los hombres, lo que significa que sus necesidades, intereses y prioridades pueden ser diferentes, y a veces entrar en conflicto. <i>Planificación de género</i> : un enfoque de planificación que se refiere al proceso de	Adapted from UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i> , p. 5. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i> , pp. 14-15. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i> , p. 14 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i> , p. 5.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>planificación de programas y políticas de desarrollo que tienen en cuenta las cuestiones de género, lo que significa reconocer y tener en cuenta el impacto de los diferentes papeles que las mujeres y los hombres desempeñan en la sociedad, y el hecho de que a menudo tienen diferentes necesidades en la comunidad o el sector objetivo.</p>	
Políticas de inclusión social	<p>Consisten en diseñar instrumentos de política pública que garanticen el pleno ejercicio de los derechos de ciudadanía en todas las esferas de la vida. Las estrategias de inclusión se centran en garantizar la plena participación cívica de todos los grupos (incluidas las minorías). Las políticas de inclusión social dan expresión a los derechos constitucionalmente garantizados a nivel político, económico y social. En el ámbito de la migración, se diseñan políticas de inclusión social en campos como la salud, la seguridad social, el trabajo, los movimientos asociativos y otros. Estas prácticas contribuyen a la cohesión social y a la vitalidad de la sociedad civil, contribuyendo a una mayor expresión de la diversidad cultural.</p>	<p>European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0.</p>
Prácticas de inclusión social	<p>Se refieren a las acciones, dinámicas y estrategias para promover el proceso de mejora de la capacidad, la oportunidad y la dignidad de las personas desfavorecidas por su identidad, para participar en la sociedad.</p>	<p>International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration.</p>
Prejuicio	<p>El mantenimiento de ideas preconcebidas sobre un individuo o grupo, ideas que se resisten a cambiar incluso ante la aparición de nueva información. Los prejuicios pueden ser positivos o negativos. Lo más frecuente es que un prejuicio esté formado por actitudes desfavorables o discriminatorias hacia personas de diferentes categorías: los prejuicios raciales, sexuales y de otro tipo pueden existir en el plano de las relaciones personales y del comportamiento individual, así como estar institucionalizados como política legal o administrativa.</p>	<p>Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1128. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 22.</p>
Prejuicios basados en el género	<p>(prejuicio de género, sesgo de género)</p> <p>Las diferencias en los roles de género reflejan sesgos o prejuicios, es decir, una actitud negativa hacia los demás basada en estereotipos sociales sobre las mujeres y los hombres, y en un prejuicio sobre aquellos individuos sin conocimiento o experiencia previa. Un sesgo de género, es decir, una diferencia injusta en la forma de tratar a las mujeres y a los hombres (comportamiento sesgado en función del género), da lugar fácilmente a que se favorezca</p>	<p>Adapted from Encyclopedia.com, 2019. Adapted from Cambridge Dictionary, 2022 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 3.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	a un género sobre el otro, normalmente a los hombres y a los niños sobre las mujeres y las niñas.	
Prestaciones de asistencia social	Transferencias, en metálico o en especie, por parte de los regímenes de protección social a los hogares e individuos para aliviar la carga de uno o varios de los riesgos definidos en el Sistema de Información Mutua sobre Protección Social de la Comisión Europea.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Procesos de integración	Método, sistemas o secuencias de acciones que facilitan o permiten la integración de elementos de un grupo minoritario en el grupo dominante. Estos procesos son complejos y multidimensionales, e implican la consideración de los derechos y obligaciones de las personas migrantes y de las sociedades de los países de tránsito o destino. La integración requiere el acceso a diferentes tipos de servicios, al mercado laboral y a la identificación y el respeto de un conjunto de valores fundamentales que vinculan a las personas migrantes y a las comunidades receptoras en un propósito común.	International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration.
Protección de los derechos (humanos)	(Enfoque basado en los derechos humanos, EBDH). El enfoque basado en los derechos humanos es un marco conceptual para el proceso de desarrollo humano que se basa normativamente en las normas internacionales de derechos humanos y se dirige operativamente a la promoción y protección de los derechos humanos: este enfoque implica prestar atención consciente y sistemáticamente a los derechos humanos en todos los aspectos del desarrollo. El objetivo de este enfoque es capacitar a las personas (titulares de derechos) para que hagan realidad sus derechos y fortalecer al Estado (titulares de deberes) para que cumpla con sus obligaciones y deberes en materia de derechos humanos. Las obligaciones de los Estados en materia de derechos humanos les obligan a respetar, proteger y cumplir los derechos de las mujeres y las niñas, junto con los derechos de los hombres y los niños.	Adapted from UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i> , p. 9.
Racialización/racización	El concepto de racialización se refiere al proceso de categorización y producción de jerarquías raciales dentro de una sociedad determinada. Este proceso consiste en la radicalización de las	Suzie Telep, "Racialisation", <i>Langage et société</i> , 2021/HS1, pp. 289 à 292.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	diferencias percibidas entre individuos o grupos jerarquizados en función de criterios biológicos, con el fin de dominar, explotar o excluir a los grupos inferiorizados y alterados dentro de esta relación de poder.	
Racismo	Creencia de que los seres humanos pueden dividirse en entidades biológicas separadas y exclusivas llamadas "razas"; que existe un vínculo causal entre los rasgos físicos heredados y los rasgos de la personalidad, el intelecto, la moralidad y otras características culturales y de comportamiento; y que algunas razas son innatamente superiores a otras.	https://www.britannica.com/topic/racism
Racismo	Cualquier teoría, doctrina, ideología o grupo de ideas que sostiene la superioridad de un grupo de personas sobre otras, basándose en sus rasgos culturales, étnicos o físicos.	European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on march the 3 rd 2022. Organización Internacional para las Migraciones (OIM) (2019): Glosario de la OIM sobre Migración. Consultado el 3 de marzo de 2022. Convención Interamericana contra el Racismo, la Discriminación Racial y Formas Conexas de Intolerancia (aprobada el 5 de junio de 2013 y en vigor desde el 11 de noviembre de 2017), art. 1, párr. 4.
Racismo estatal	Es la segregación racista históricamente institucionalizada. El término "raza" se refiere entonces a su dimensión étnica. En la época contemporánea en Occidente, los defensores de este discutido o criticado concepto lo entienden en el sentido de una discriminación sistémica que implica al Estado. El término "raza" se refiere a una construcción social.	Saïd Bouamama, <i>Des classes dangereuses à l'ennemi intérieur</i> , Syllepse Eds, 2021.
Racismo institucional	Este concepto se utiliza para denominar un fenómeno caracterizado por el hecho de que, a pesar de la legislación que promueve la igualdad entre los ciudadanos y las ciudadanas, las personas que proceden de minorías suelen estar en desventaja. Al nombrar el fenómeno, podemos intentar identificar los mecanismos y posiblemente combatir las fuentes de la desigualdad.	"Le racisme institutionnel : de l'invention politique a la recherche d'outils", Audrey Osler, Hugh Starkey, Migrations Sociétés, 2010/5 N° 131 pages 133 à 152 DOI 10.3917/migra.131.0133
Raza	Actualmente existe un amplio consenso científico sobre la inexistencia de la raza en sentido biológico. El término raza se utiliza en el lenguaje cotidiano con un significado más amplio que hace referencia a las etnias y al grupo social con un linaje compartido. El concepto de etnia ha sido ampliamente definido por la antropología, refiriéndose también a los	American Association of Physical Anthropologists (2019). «AAPA Statement on Race and Racism». American Association of Physical Anthropologists. Consulted on march the 3 rd 2022. European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>rasgos asignados por el exogrupo y/o el intragrupo, pero siempre relacionados con la historia cultural y las relaciones de alteridad, más que con las diferencias físicas estáticas entre grupos.</p>	<p>tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on march the 3rd 2022.</p> <p>Barth, F. (1970). <i>Ethnic Groups and Boundaries: The Social Organisation of Culture Difference</i>. London: George Allen & Unwin.</p> <p>Comité para la Eliminación de la Discriminación Racial, Recomendación general relativa al artículo 1 de la Convención (1999), anexo 5 al informe del Comité para la Eliminación de la Discriminación Racial, documento A/54/18 de las Naciones Unidas, párr. 1;</p> <p>Oficina del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Refugiados (ACNUR), Manual y Directrices sobre Procedimientos y Criterios para Determinar la Condición de Refugiado (2011), documento HCR/1P/4/Spa/Rev.3 del ACNUR</p>
Reagrupación familiar	<p>El establecimiento de una relación familiar que es:</p> <p>a) La entrada y residencia en un Estado miembro de la UE, de conformidad con la Directiva 2003/86/CE del Consejo (Directiva sobre reagrupación familiar), de los y las miembros de la familia de una persona nacional de un tercer país que reside legalmente en ese Estado miembro de la UE ("reagrupante") con el fin de permanecer.</p> <p>b) Entre un ciudadano o ciudadana de la Unión y una persona nacional de un tercer país establecido fuera de la Unión Europea que posteriormente entra en la Unión Europea.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Regularización	<p>En el contexto de la UE, procedimiento estatal por el que se concede a las personas nacionales de terceros países en situación irregular, un estatus legal.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf, p.315</p>
Residente de larga duración	<p>Una persona nacional de un tercer país que tenga el estatus de residente de larga duración según lo previsto en los arts. 4 a 7 de la Directiva 2003/109/CE del Consejo (Directiva de Residentes de Larga Duración) o según lo dispuesto en la legislación nacional.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Segregación	<p>Acto por el que se separa a una persona o a un grupo de otros por motivos de raza, color, lengua, religión, nacionalidad u origen étnico.</p>	<p>Berry, J. W. (2007). Acculturation strategies and adaptation. In J. E. Lansford, K. Deater-Deckard, & M. H. Bornstein (Eds.), <i>Immigrant families in contemporary society</i> (pp. 69–82). Guilford Press.</p> <p>European Migration Network (2018).</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

		Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on march the 3 rd 2022. European Commission against Racism and Intolerance (ECRI): General Policy Recommendation No 7: National legislation to combat racism and racial discrimination
Sentimiento de pertenencia	Experiencia subjetiva que se deriva de las interacciones sociales, a nivel individual y comunitario, y que provoca un sentimiento de pertenencia en el país de acogida. Este sentimiento depende de un conjunto de variables, como el dominio del idioma, la participación en las comunidades locales, la respuesta de los servicios sociales y el nivel de satisfacción vital. El sentimiento de pertenencia se ve afectado por la dinámica entre la cultura del país de origen y la del país de acogida.	Adapted Lähdesmäki, T., Mäkinen, K., Čeginskas, V. L. A., & Kaasik-Krogerus, S. (2021). Politics of Belonging: Concepts and Method. In <i>Europe from Below: Notions of Europe and the European among Participants in EU Cultural Initiatives</i> (pp. 25–44). Brill. http://www.jstor.org/stable/10.1163/j.ctv1sr6j1b.7 International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 4.
Servicios de inclusión social	Acciones y actitudes desarrolladas con el fin de deconstruir estereotipos y prejuicios para incidir en la reducción de la discriminación y promover condiciones efectivas de participación en la sociedad. Los servicios de inclusión social informan y promueven las oportunidades de acceso al mercado laboral, aclarando los derechos y deberes de las personas inmigrantes, transmitiendo y acompañando el proceso de regularización en el país de acogida, señalando soluciones relacionadas con la salud, la educación o el apoyo legal.	International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration. International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition.
Sexismo	Es la discriminación basada en el sexo de una persona o, por extensión, en su género. El sexismo está vinculado a los prejuicios y al concepto de estereotipos y roles de género, que puede incluir la creencia de que un sexo o género es inherentemente superior al otro. En su forma extrema, puede fomentar el acoso sexual, la violación u otras formas de violencia sexual. El sexismo también se refiere a la discriminación de género en forma de desigualdad de género. El sexismo se visualiza principalmente dirigido a las mujeres.	Dictionnary of Larousse
Sistema de estado de bienestar	Sistema político por el que el Estado se compromete a proteger el bienestar individual y colectivo de sus ciudadanos y ciudadanas, especialmente de los que se encuentran en situación de necesidad económica o social, mediante la prestación de una serie de servicios como la asistencia sanitaria, el desempleo, la	Adapted from Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022 & Giddens, 2009, <i>Sociology</i> , p. 1137 & Oxford Reference, 2022 & Merriam-Webster, 2022.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>educación, las pensiones y otras prestaciones sociales.</p> <p>Un Estado/nación/país caracterizado por el funcionamiento del sistema del Estado del bienestar, financiado tanto por los impuestos como por la seguridad social.</p>	
Tarjeta Azul UE	<p>La autorización que lleva el término de tarjeta azul de la UE que da derecho a su titular a residir y trabajar en el territorio de un Estado miembro de la UE en virtud de la Directiva 2009/50/CE del Consejo (Directiva sobre la tarjeta azul).</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Trabajador de temporada extranjero	<p>Una persona nacional de un tercer país que mantiene su residencia principal en un tercer país y permanece legal y temporalmente en el territorio de un Estado miembro de la UE para realizar una actividad dependiente del paso de las temporadas, en virtud de uno o varios contratos de trabajo de duración determinada celebrados directamente entre esa persona nacional de un tercer país y el empresario o la empresaria establecida en ese Estado miembro de la UE.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Trabajador transnacional	<p>Una persona nacional de un tercer país sujeto a una comisión de servicio temporal de una empresa establecida fuera del territorio de un Estado miembro de la UE y a la que está vinculada por un contrato de trabajo a una entidad perteneciente a la empresa o al mismo grupo de empresas que está establecida dentro de este territorio.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Violencia de género	<p>VG (violencia específica de género, violencia de género, daño específico de género).</p> <p>Término que engloba cualquier acto perjudicial perpetrado contra la voluntad de una persona y basado en las diferencias de género atribuidas socialmente. La naturaleza y el alcance de los tipos específicos de violencia de género varían según las culturas, los países y las regiones; estos actos pueden ocurrir en público o en privado. Algunos ejemplos son los actos que infligen daño o sufrimiento físico, sexual o mental; las amenazas de tales actos, la coacción y la negación de recursos, oportunidades o servicios; el matrimonio forzado/precoz y otras privaciones de libertad; la violencia sexual, incluidos la explotación/abuso sexual, la trata y la prostitución forzada; la violencia doméstica; las prácticas tradicionales nocivas como la mutilación genital femenina, los asesinatos por honor y la herencia de viudas.</p> <p>La violencia de género se utiliza a menudo en el mismo contexto que la violencia contra las</p>	<p>Adapted from IOM, 2019, <i>Glossary on Migration</i>, p. 81 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 2.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	mujeres y las niñas (violencia contra las mujeres, VaW), sin embargo, hay que señalar que la violencia de género puede afectar a cualquier persona.	
Xenofobia	Actitudes, prejuicios y comportamientos que rechazan, excluyen y a menudo vilipendian a las personas, basándose en la percepción de que son extraños o ajenos a la comunidad, la sociedad o la identidad nacional.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf , p.407

**VOICES OF
IMMIGRANT
WOMEN**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

ITALIAN LANGUAGE

GLOSSARIO

Voci	Definizioni	Fonti
Accesso all'assistenza sanitaria	Diritti all'assistenza sanitaria di cui godono i cittadini di paesi terzi (migranti, richiedenti protezione internazionale e rifugiati) negli Stati membri dell'Unione Europea e nei loro paesi di origine.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Acquisizione della cittadinanza	Ottenimento della cittadinanza di uno Stato, ad esempio: per nascita o in un determinato periodo temporale dopo la nascita, in maniera automatica o non automatica. L'acquisizione della cittadinanza può avvenire per attribuzione, dichiarazione, scelta o richiesta.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Allofobia	Avversione nei confronti dell'alterità, dell'altro, del diverso, e quindi comportamento ostile verso persone di un'altra cultura o religione.	http://www.encycopedie.fr/definition/allophobie
Alterità	Da concetto di origine filosofica, l'alterità significa "il carattere di ciò che è altro", laddove in ambito socio-antropologico indica, inoltre, "il riconoscimento dell'altro nella sua differenza", intesa come diversità etnica, sociale, culturale, religiosa, o di altra natura.	Lalande André, <i>Dictionnaire de philosophie</i> , éd. PUF, Paris, 1993.
Approccio sensibile al genere	Sensibile al genere (o: <i>sensibile alle specificità di genere</i>): approccio o atteggiamento che tiene conto della specificità e della dimensione di genere. Sensibilità di genere (<i>Sensibilità rispetto al genere</i>): la capacità di riconoscere, evidenziare e trasformare le differenze, le problematiche e le disuguaglianze di genere esistenti e impostare le strategie e le azioni sulla base di tale consapevolezza; prevede un certo grado di integrazione di una prospettiva di genere nelle azioni e nelle politiche, vale a dire saper affrontare le norme e i ruoli di genere e l'accesso alle risorse nella misura necessaria per raggiungere gli obiettivi di sviluppo prestabiliti.	European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i> , p. 4. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i> , pp. 13-14, 17. Biblioteca Alessandro Liberati, Roma: https://bal.lazio.it/glossario/sensibilita-rispetto-al-genere/
Assimilazione	Il processo attraverso il quale l'espressione culturale di un gruppo minoritario viene	European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>assorbita dalla cultura dominante, quella del paese ospitante nel caso dei migranti. Il processo deriva da misure pubbliche e pratiche sociali che contribuiscono alla cancellazione più o meno sottile dei tratti della cultura d'origine, sostituendoli con le caratteristiche della cultura dominante che coinvolgono lingua, tradizioni, valori e comportamenti.</p>	<p>6.0, p. 34</p> <p>International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration, p. 12.</p>
<p>Benessere sociale</p> <p>Assistenza o Protezione sociale</p>	<p>Benessere sociale. Il benessere di una comunità o di una società in generale che si riflette nel benessere dei suoi singoli membri con particolare riferimento alla salute e alle questioni economiche.</p> <p>Assistenza o Protezione sociale. L'insieme organizzato di servizi, politiche e programmi pubblici (statali/governativi) o privati, volti a prevenire, ridurre ed eliminare le vulnerabilità dei gruppi svantaggiati (poveri, malati, anziani, ecc.) alla povertà e a forme di privazione socio-economica.</p>	<p>Adapted from: Lexico, 2022 & Oxford Reference, 2022; IOM, 2019, <i>Glossary on Migration</i>, p. 197; Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022.</p>
<p>Carta Blu UE</p>	<p>Autorizzazione recante il termine "Carta Blu UE", che consente al titolare di soggiornare e lavorare nel territorio di uno Stato membro ai sensi della direttiva 2009/50/CE (sui lavoratori altamente qualificati).</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Cittadinanza</p>	<p>Specifico vincolo giuridico tra un individuo e il suo Stato di appartenenza, acquisito per nascita o naturalizzazione, tramite dichiarazione, scelta, matrimonio o altre modalità, a seconda della legislazione nazionale.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Cittadino di un paese terzo</p>	<p>Persona che non è cittadino dell'Unione ai sensi dell'Articolo 20(1) del Trattato sul funzionamento dell'UE e che non gode del diritto alla libera circolazione, così come stabilito nell'Articolo 2(5) del Codice delle frontiere Schengen.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Competenza culturale (negli studi sulle migrazioni & nei servizi sociali)</p>	<p>La competenza culturale viene definita come capacità che consente agli individui e ai sistemi sociali di relazionarsi in modo rispettoso ed efficace con persone di tutte le culture, lingue, classi, retroterra etnici, religioni e altri fattori di diversità: è importante in questo processo riconoscere, affermare e valorizzare le esperienze degli individui, delle famiglie e delle comunità in</p>	<p>Ann Marie Garran & Lisa Werkmeister Rozas (2013) Cultural Competence Revisited, <i>Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work</i>, 22:2, 97-111, DOI: 10.1080/15313204.2013.78533. Laluzza J.L. & Macías-Gómez-Estern, B. (2020): Border crossing. A service-learning approach based</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>modo da poter tutelare e preservare la dignità di ciascuno. La competenza culturale si sviluppa attraverso esperienze interculturali facendo riferimento ai processi di decentramento e decostruzione dei propri valori e pratiche culturali.</p>	<p>on transformative learning and cultural-historical Psychology (Cruzando la frontera. Una aproximación al aprendizaje servicio desde el aprendizaje transformativo y la psicología histórico-cultural), <i>Culture and Education</i>, 32(3), 556-582 https://doi.org/10.1080/11356405.2020.1792755. Macías-Gómez-Estern, B. (2021). Critical Psychology for Community Emancipation: Insights from Socio-educative Praxis in Hybrid Settings. In <i>New Waves in Social Psychology</i> (pp. 25-54). Palgrave Macmillan, Cham.</p>
<p>Comunità</p>	<p>Insieme di persone accomunate da interessi affini. In altre parole, si tratta di un gruppo di persone, tra loro organizzate secondo determinati criteri e obiettivi, che condividono valori comuni, fondati su una comunione di lingua, credenze, costumi, eredità culturale e storica, posizione geografica e visione del mondo. All'interno di una comunità, è usuale che si crei un'identità reciproca, nonché differente dall'identità di altri gruppi di persone. Di solito, le comunità migranti sono sostenute da altri migranti della stessa nazionalità, fatto che contribuisce alla creazione e al mantenimento di reti informali tese a svolgere un ruolo di guida e conservazione della propria cultura per le generazioni future.</p>	<p>International Organization for Migration (2019). International Migration Law. Glossary on Migration.</p>
<p>Diritti (umani) delle donne</p>	<p>Diritti che promuovono una posizione di uguaglianza giuridica, politica e sociale delle donne con gli uomini e la parità di trattamento tra donne e uomini in tutti i settori della società. I diritti delle donne e delle bambine, intesi come parte inalienabile, integrale e indivisibile dei diritti umani universali, cioè il riconoscimento che i diritti delle donne sono diritti umani e che le donne sperimentano ingiustizie solo a causa del loro genere.</p>	<p>Adapted from Oxford Reference, 2022 & Lexico, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Merriam-Webster, 2022. Adapted from European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i>, p. 4 & Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 31.</p>
<p>Diritti umani (diritti dell'uomo, diritti della persona) (prospettiva dei diritti umani)</p>	<p>Norme internazionali concordate e condivise che riconoscono e tutelano la dignità e l'integrità di ogni individuo, senza alcuna distinzione (<i>UNHCR Master Glossary</i></p>	<p>Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 19 & Oxford Reference, 2022 & Merriam-</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p><i>of Terms</i>); i diritti umani fanno parte del complesso di diritto internazionale consuetudinario e si trovano riposti in una varietà di documenti legali nazionali, regionali e internazionali, generalmente indicati come strumenti sui diritti umani [EMN Glossary, 2018, p. 195]. Un insieme di diritti fondamentali, considerati appartenenti a tutte le persone e spettanti a ogni essere umano; ad es. <i>diritti civili e politici</i>: il diritto alla vita, alla giustizia, alla libertà, alla libertà di espressione, alla libertà da detenzione e imprigionamento illegale, da tortura, da esecuzione; oppure <i>diritti sociali, culturali ed economici</i>: il diritto di prendere parte alla vita culturale, il diritto al cibo, al lavoro e all'istruzione.</p>	<p>Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022.</p>
<p>Disuguaglianza di genere (disparità di genere)</p>	<p>Le differenze tra donne e uomini in termini di status, potere e prestigio all'interno di gruppi, collettivi e società.</p>	<p>Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1119.</p>
<p>Diversità culturale</p>	<p>Diversità di forme, modelli e pratiche culturali che si verificano in un dato contesto sociale (società, comunità, gruppo di persone): si rivela attraverso gli aspetti originali (<i>differenze</i>) che riflettono le rispettive espressioni culturali, basate su una serie di variabili, quali appartenenza etnica o nazionale, lingua, religione, sesso, genere, status socio-economico, abilità fisiche e psicologiche, credenze, valori, tradizioni, e altre ancora. La diversità culturale è fonte di scambi, d'innovazione e di creatività.</p>	<p>Adapted from: International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration, p. 41.</p>
<p>Diversità delle donne migranti (condizione di migranti e donne)</p>	<p>Approccio che si interessa alla diversità delle esperienze che le donne migranti maturano nel loro percorso e ai modi in cui classe, razza/etnia, lavoro e altre variabili si intersecano con quella di genere: questi e altri fattori sono tutti importanti quando si osservano le esperienze delle donne migranti nella loro duplice condizione di migranti e donne che, in quanto tale, segna il punto di partenza delle loro diversità.</p>	<p>Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, pp. 31-32.</p>
<p>Donna migrante come agente attivo (della propria esperienza migratoria)</p>	<p>Approccio che contempla la condizione delle donne migranti come parte attiva dei processi migratori. Questo cambiamento nella percezione e nel riconoscimento dei ruoli è dovuto a un maggiore interesse per le donne migranti da parte dei ricercatori e</p>	<p>Adapted from Morokvasic, 1984, pp. 895, 899 & Kofman, 1999, pp. 270, 273-274, 286.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>dei decisori politici e a una crescente consapevolezza di una preponderante considerazione degli uomini nella ricerca sulle migrazioni: i resoconti che ne conseguono contribuiscono a riequilibrare tale squilibrio e a descrivere le donne migranti come agenti attivi che impiegano strategie individuali e partecipano ai processi decisionali in famiglia. Un tale approccio è stato ulteriormente sorretto dall'osservazione di singole donne che gestiscono il proprio progetto migratorio come agenti attivi e indipendenti.</p>	
<p>Donna migrante come vittima passiva</p>	<p>Il ruolo dell'agentività (capacità di agire e generare azioni mirate per intervenire sulla realtà) è particolarmente vitale per una narrazione genderizzata delle migrazioni: essendo le migrazioni trattate come un fenomeno che coinvolge gli uomini quali unici attori attivi, si presume non di rado che le donne nei processi migratori "seguano" gli uomini, donde il loro ruolo risulterebbe reattivo piuttosto che proattivo. Sguardi retrospettivi ci aiutano a capire come alcuni resoconti di ricerca sembrano essere ossessionati dall'economia e dalla classe ad esclusione di altri fattori, laddove alcuni altri hanno prestato attenzione alle questioni di genere. Una tale visione stereotipata rafforza la nozione di donne migranti come agenti passivi, cioè "seguaci a carico" degli uomini, il cui coinvolgimento occupazionale (quando avviene) diventa anch'esso di secondaria importanza.</p>	<p>Adapted from: Kofman, Phizacklea, Raghuram, Sales, 2001, p. 23; Morokvasic, 1984, p. 897; Kofman, 1999, p. 273.</p>
<p>Doppia (o tripla/triplice) oppressione & marginalità & isolamento (di donne migranti)</p>	<p>Il genere, l'etnia e soprattutto l'occupazione nel settore domestico, privo di riconoscimento sociale, rendono le donne immigrate sottoposte a una triplice oppressione o marginalità: sociale, economica e culturale. In questa loro condizione, la <i>segregazione occupazionale</i> assume particolare significato dal momento che produce una maggiore concentrazione di donne o uomini in determinati tipi o determinati livelli di attività lavorative: pertanto, le donne si ritrovano spesso confinate in una gamma di occupazioni più ristretta (<i>segregazione orizzontale</i>) e ai livelli più bassi (<i>segregazione verticale</i>) rispetto agli uomini.</p>	<p>Campani, 2007, p. 5. European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i>, p. 4.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Doppia cittadinanza (doppia nazionalità, nazionalità multipla)</p>	<p>Contemporaneo possesso di due o più cittadinanze da parte della stessa persona.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Educazione sensibile al genere</p>	<p>Parità nell'istruzione. La locuzione si riferisce a percentuali equivalenti di maschi e femmine in un sistema educativo (rispetto alla popolazione per gruppo d'età). La parità è essenziale, ma non sufficiente per raggiungere l'uguaglianza di genere.</p> <p>Obiettivo 4 – Istruzione di qualità: significa universalizzare l'accesso a un'istruzione di qualità, dal livello prescolastico a quello terziario, nonché e soprattutto rimuovere le disuguaglianze sociali che minano l'accesso alle opportunità educative. Significa, pertanto, eliminare le disparità di genere a tutti i livelli di istruzione e assicurarsi che le strutture educative siano sensibili al genere per creare ambienti di apprendimento efficaci e inclusivi. La risoluzione 70/138 dell'Assemblea Generale ha notato che uguale diritto delle bambine a un'istruzione di qualità è centrale per l'agenda per lo sviluppo sostenibile.</p>	<p>UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 6. UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 10.</p>
<p>Emancipazione & Emancipazione femminile (emancipazione delle donne) & Emancipazione delle donne migranti</p>	<p>L'azione, il processo e/o l'effetto dell'emanciparsi, dell'essere emancipati, ovvero liberati dalle restrizioni legali, sociali o politiche, cioè dal controllo o dal potere di un'altra persona; l'azione, il processo e/o l'effetto dell'emancipare (affrancare, liberare) una persona o un gruppo di persone dalle restrizioni legali, sociali o politiche, ovvero dare a una persona o a un gruppo di persone libertà e diritti sociali o politici (sin. affrancamento, liberazione; ad es. <i>emancipazione dalla schiavitù</i>); l'atto di liberarsi da qualsiasi influenza di controllo, come ad es. i costumi o le credenze tradizionali.</p>	<p>Adapted from Oxford Reference, 2022 & Lexico, 2022 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022.</p> <p>Women's/female emancipation or Women's liberation: the action or process of achieving equality for women in all areas of society (e.g. <i>the women's liberation movement</i>) Adapted from Cambridge Dictionary, 2022.</p>
<p>Empowerment & Empowerment delle donne & Empowerment delle donne migranti</p>	<p>Processo di potenziamento dell'autostima, della fiducia in sé stessi, dell'autonomia e dell'autodeterminazione di una persona, che si traduce in un maggiore controllo sulla propria vita e in un maggiore sviluppo personale: un tale percorso è possibile grazie a diversi strumenti di resilienza sociale che aiutano a migliorare la capacità</p>	<p>International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 22.</p> <p>United Nations Entity for Gender</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>di reagire alle avversità. Nel senso più ampio, un percorso di empowerment riguarda gruppi che, per varie ragioni, si trovano in uno stato di vulnerabilità.</p> <p>L'empowerment delle donne si basa su un processo di progresso verso l'uguaglianza e implica la promozione di una loro maggiore partecipazione ai processi decisionali in tutti gli aspetti della vita. L'empowerment delle donne migranti comporta l'aumento della fiducia in sé stesse, dell'autostima e delle capacità come parte di un processo di costruzione, cooperazione e solidarietà.</p>	<p>Equality and the Empowerment of Women. Concepts and Definitions. https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm</p>
<p>Equità sociale</p>	<p>Il concetto di equità sociale contempla significati diversi a seconda del campo in cui viene usato (salute, educazione, diritto, finanza, psicologia, ecc.). Si riferisce alla distribuzione dei beni e a un giusto ed equo accesso a tutte le risorse. Si tratta, pertanto, di considerare diverse categorie di risorse: non solo i sussidi ed ausili finanziari, bensì il capitale sociale, il clima sociale, le forme di partecipazione, le reti di sostegno sociale, i legami affettivi, le relazioni e il benessere comunitario e personale.</p>	<p>Melbourne Social Equity Institute webpage. https://socialequity.unimelb.edu.au/stories/what-is-social-equity. Consulted on March the 3rd, 2022.</p>
<p>Esclusione sociale</p>	<p>Nel contesto dell'UE, situazione per cui ad una persona viene impedito (o viene esclusa la possibilità) di contribuire e di beneficiare del progresso economico e sociale.</p>	<p>Developed by EMN from the website of the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consultado 3 de marzo de 2022 Developed by EMN from the website of the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion. Consulted on March the 3rd, 2022. https://ec.europa.eu/employment_social/esf/docs/sf_social_inclusion_en.pdf</p>
<p>Etnicizzazione</p>	<p>Il termine etnicizzazione comprende quel processo che porta le persone ad essere, erroneamente o giustamente, associate a e confinate all'interno di un gruppo etnico sulla base della loro origine, aspetto o stile di vita: secondo questo principio, anche i comportamenti delle persone si spiegano</p>	<p>Developped by Jean-Loup Amselle in <i>L'Ethnicisation de la France</i> (Éditions Lignes, 2011).</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	principalmente in base a una loro presunta etnicità (<i>appartenenza o identità etnica</i>).	
Genere	L'insieme di attributi, ruoli, attività, responsabilità e bisogni socialmente costruiti e principalmente associati all'essere uomo o donna che – in una determinata società o comunità collocata in un determinato momento – coinvolgono aspetti sociali, culturali ed economici. Considerati “appropriati” per gli individui di un sesso specifico, i ruoli di genere influenzano le interazioni sociali tra uomini e donne, portando infine a una distribuzione differenziata di risorse e opportunità e, quindi, a disuguaglianze. Il termine genere è spesso confuso con "sesso", il quale concerne, invece, la dimensione biologica dell'essere uomo o donna.	Adapted from: International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 8. Office of the Special Adviser on Gender Issues and Advancement of Women (OSAGI) United Nations, Gender Mainstreaming, definitions and Concepts. https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm
Identità	L'identità traduce l'immagine che si ha di sé stessi in relazione agli altri. Da un punto di vista ontologico, il concetto implica l'essenza dell'essere, che è variabile, specialmente quando si considerano determinati fattori caratterizzanti come la nazionalità, l'etnia, la razza, la religione, l'orientamento sessuale, il genere e gli atteggiamenti. L'identità fa riferimento alle categorie sociali e alle fonti dell'autostima o della dignità dell'individuo. In questo senso, l'individuo non esiste isolato dal suo contesto sociale. A sua volta, la società non è distaccata dai processi identitari, il che rende il concetto fluido e diversificato.	Council of Europe, Glossary of key terminology https://www.coe.int/en/web/autobiography-intercultural-encounters/glossary Fearon, J. (1999). What is identity (as we now use the word)?, p. 3. https://web.stanford.edu/group/fearon-research/cgi-bin/wordpress/wp-content/uploads/2013/10/What-is-Identity-as-we-now-use-the-word-.pdf
Identità di genere	L'esperienza interna e individuale del genere, con cui una persona si identifica o viene identificata e che viene vissuta diversamente da ciascun individuo. L'identità di genere può corrispondere o meno al sesso assegnato alla nascita e può anche non corrispondere a nessuno di essi. Le persone possono rendersi consapevoli della propria identità di genere in diverse fasi della vita, mentre la sua espressione (<i>del genere</i>) può essere rivelata attraverso l'abbigliamento, il comportamento, i modi di fare, l'aspetto personale, il linguaggio, o altri parametri. “L'identità di genere è solo una delle tante identità sociali possibili”.	International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 18. Wood, W., Eagly, A. (2009).

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Identità sociale di una donna migrante (condizioni sociali, culturali, economiche e altre)</p>	<p>La costruzione dell'identità sociale si può intendere come un'azione che mira a definire o caratterizzare sé stessi, spesso in relazione a sentimenti di attaccamento a diversi contesti di appartenenza (famiglia, gruppo culturale, genere, ecc.). L'azione di identificazione si realizza attraverso le narrazioni che offrono un senso alle traiettorie di vita che hanno sperimentato un punto di svolta, come ad es. la migrazione. L'identità sociale di una persona si costruisce anche nel dialogo con varie categorie sociali. In tal senso, l'identità sociale di una donna migrante integra categorie e schemi sociali legati al suo genere, alla sua esperienza migratoria e alle concomitanti circostanze socioculturali ed economiche che si riproducono o persistono nella sua narrazione personale agentiva e nel suo quotidiano posizionamento.</p>	<p>Abrams, D., & Hogg, M. A. (1990). An introduction to the social identity approach. <i>Social identity theory: Constructive and critical advances</i>, 1-9.</p> <p>Benwell, B. (2006). <i>Discourse and identity</i>. Edinburgh University Press.</p> <p>De Fina, A. (2003). Identity in narrative. <i>A study of immigrant discourse</i>, 251.</p> <p>Harré, Rom; Moghaddam, Fathali M. (2015). "Positioning Theory". <i>The International Encyclopedia of Language and Social Interaction</i>: 1–9.</p> <p>Macías-Gómez-Estern, B. & Vasquez, O. (2015): Identity construction in narratives of migration. In Hansen, Jensen & Berliner (Eds.): <i>Conceptual and applied approaches to self in culture in mind</i>. Aalborg University Press. Aalborg.</p>
<p>Immigrazione</p>	<p>Nel contesto internazionale, l'atto di arrivare in un territorio e rimanere per un periodo abbastanza lungo da farne il suo principale luogo di residenza.</p> <p>Nel contesto dell'UE, azione con la quale una persona stabilisce la sua dimora abituale nel territorio di uno Stato membro per un periodo minimo di dodici (12) mesi, o che si presume sia tale, dopo aver avuto in precedenza la propria dimora abituale in un altro Stato membro o in un paese terzo.</p>	<p>Castles, S. (1998). <i>The age of migration: International population movements in the modern world</i>. Macmillan International Higher Education.</p> <p>European Migration Network (2018). <i>Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability</i> produced by the European Migration Network. Consulted on March the 3rd, 2022.</p> <p>Organización Internacional para las Migraciones (OIM) (2019): <i>Glosario de la OIM sobre Migración</i>. Consulted on March the 3rd, 2022.</p>
<p>Inclusione sociale</p>	<p>Nel contesto dell'UE, ambito per lo sviluppo di strategie nazionali, nonché per il coordinamento delle politiche tra gli Stati membri su questioni relative alla lotta contro la povertà e l'esclusione sociale.</p>	<p>Developed by EMN from the website of the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion</p> <p>European Migration Network (2018). <i>Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability</i> produced by the European Migration Network. Consulted on March the 3rd, 2022.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Integrazione	<p>Secondo l'EMN Glossary, l'integrazione, nel contesto dell'Unione Europea, costituisce un processo dinamico e bilaterale di adattamento reciproco da parte di tutti, sia degli immigrati che dei residenti degli Stati membri (EMN, 2018, p. 214).</p> <p>Tuttavia, alcuni teorici critici sostengono che l'integrazione presuppone l'adozione da parte dei gruppi minoritari delle norme e dei valori sociali della cultura dominante.</p>	<p>European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0.</p>
Interculturalità	<p>L'aggettivo interculturale rimanda, anzitutto, alla relazione tra le culture. Più concretamente, la prospettiva interculturale è definita dall'intenzionalità delle interazioni, dell'apprendimento e dello scambio reciproco tra culture diverse. Prevede un'effettiva coesistenza tra persone di culture diverse e la possibilità di un'effettiva condivisione di conoscenze, stili di vita e modi di essere. L'interculturalità in prospettiva di genere cerca di promuovere l'empowerment delle donne e delle bambine combattendo le barriere che contribuiscono a mantenere le disuguaglianze.</p>	<p>Adapted from: UNESCO. Diversity of Cultural Expressions. https://en.unesco.org/creativity/in-terculturality Article 4.8 of the Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions</p>
Intersezionalità (intersezionalismo)	<p>L'intersezionalità è un concetto usato in sociologia e nel pensiero politico in riferimento alla situazione delle persone che sperimentano diverse forme di stratificazione, dominazione o discriminazione contemporaneamente in una società.</p>	<p>Patricia Hill Collins, <i>Intersectionality as Critical Social Theory: Intersectionality as Critical Social Theory</i>, Duke University Press, 2019</p>
Islamofobia	<p>Islamofobia è un termine polisemico, etimologicamente definibile come la paura o il timore dell'Islam, ma può anche significare l'ostilità nei confronti dell'Islam o dei musulmani.</p>	<p>Adapted by La Commission nationale consultative des droits de l'Homme (CNCDH) in their annual report of 2013</p>
<i>Ius sanguinis</i>	<p>Determinazione della nazionalità di una persona sulla base della nazionalità dei suoi genitori (di un solo genitore o di uno in particolare) al momento della nascita o al momento dell'acquisizione della nazionalità da parte di quella persona (i due casi costituiscono momenti differenti nel caso di acquisizione della cittadinanza dopo la nascita).</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<i>Ius soli</i>	<p>Principio secondo cui la nazionalità di una persona si determina sulla base del paese di</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	nascita.	https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Lavoratore stagionale (migrante)	Lavoratore non comunitario che risiede in un paese terzo, occupato in un'attività dipendente di tipo stagionale nel territorio di uno Stato membro con un contratto a tempo determinato e specifico per un determinato impiego.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Lavoratore straniero distaccato (persona trasferita all'interno della stessa società in un altro paese)	Persona fisica operante nell'ambito di persone giuridiche, fatte salve le organizzazioni senza scopo di lucro, stabilite nel territorio di uno Stato membro dell'Organizzazione Mondiale del Commercio (OMC), temporaneamente trasferita nel quadro della prestazione di un servizio erogato tramite una rappresentanza commerciale nel territorio di uno Stato membro dell'UE; le persone giuridiche in questione devono avere la sede principale di attività nel territorio di uno Stato non comunitario membro dell'OMC e il trasferimento deve avvenire presso un ente (ufficio, agenzia o filiale) appartenente alla persona giuridica in questione che fornisce effettivamente siffatti servizi nel territorio di uno Stato membro al quale si applica il trattato CE.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Migrazione	In termini generali, il concetto di migrazione corrisponde a un processo di spostamento che copre qualsiasi tipo di movimento di una o più persone da un luogo a un altro alla ricerca di migliori condizioni e standard di vita. Un tale movimento di popolazione comprende spostamenti di tipo sia transfrontaliero, ovvero verso un altro Stato (<i>migrazione internazionale</i>), sia all'interno di uno stesso Stato (<i>migrazione interna</i>). Il processo di migrazione si riferisce a qualsiasi tipo di spostamento, indipendentemente dalla sua durata, composizione e causa. Il termine comprende la migrazione di rifugiati, sfollati, persone sradicate, migranti ambientali, migranti economici e persone che si spostano per altre ragioni, ad esempio persecuzione politica, conflitto o ricongiungimento familiare.	European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0, p. 255 International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition International Organization for Migration (2019). International Migration Law. Glossary on Migration. P. 132

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Multiculturalismo (pluralismo culturale)</p>	<p>Il modello multiculturale propone una società basata sul principio che ognuno ha una comunità, ogni comunità una cultura e ogni cultura un proprio spazio e confini inviolabili. Si basa su una politica che fa proprio il principio della diversità culturale e sostiene il diritto di diversi gruppi culturali ed etnici di mantenere distinte identità culturali garantendo loro un accesso equo alla società, includendo i principi costituzionali e i valori condivisi prevalenti nella società. È un approccio volto a riconoscere le differenze culturali e la coesistenza armoniosa di culture diverse, senza necessariamente promuovere contatto o interazione partecipativa.</p>	<p>International Organization for Migration (2019). International Migration Law. Glossary on Migration. P. 142</p> <p>European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0, p. 265</p>
<p>Naturalizzazione</p>	<p>Qualsiasi modalità di acquisizione, dopo la nascita, di una nazionalità non precedentemente detenuta dal soggetto che formula la richiesta di persona o attraverso un suo legale rappresentante. Si tratta sempre di un atto di concessione della cittadinanza da parte di un'autorità pubblica.</p> <p>Questa definizione non comprende l'acquisizione automatica che non sia stata intrapresa dal soggetto interessato o dal suo legale rappresentante (anche nei casi in cui l'individuo ha la possibilità di rifiutare l'attribuzione della nazionalità) o l'acquisizione della nazionalità sulla base di un atto unilaterale eseguito dalla persona in oggetto (ad esempio acquisizione attraverso dichiarazione o scelta).</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Opportunità sociali</p>	<p>Questo concetto è generalmente usato in riferimento all'idea che le persone hanno diverse possibilità oggettive di sviluppo a seconda del contesto sociale nel quale crescono e al quale partecipano: questo presupposto si manifesta nell'accesso differenziale all'istruzione di qualità, all'assistenza sanitaria, all'avanzamento sociale, al sostegno finanziario, al capitale sociale, al tempo libero, ecc. Le opportunità sociali possono essere difficili da misurare perché sono legate a desideri e bisogni soggettivamente definiti.</p>	<p>Elster, J. (2019). <i>Tuercas y tornillos Una introducción a los conceptos básicos de las ciencias sociales</i>. Santa Fe, Asociación Civil Mirame Bien, 2019.</p>
<p>Oppressione</p>	<p>L'oppressione sociale si raggiunge attraverso mezzi e processi sociali e ha una portata sociale, colpisce cioè intere</p>	<p>https://www.crrf-fcrr.ca/fr/bibliotheque/glossaire-fr-fr-1/item/27171-oppression-</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>categorie di persone. Si verifica ogni volta che un gruppo detiene il potere su un altro attraverso il controllo delle istituzioni sociali, delle leggi, dei costumi e delle norme vigenti nella data società.</p>	<p>sociale</p>
Perdita di cittadinanza	<p>Cessazione dello status di cittadino di un paese (volontariamente o involontariamente, automaticamente o per effetto di un atto delle pubbliche autorità). I principali tipi di perdita sono la rinuncia, la revoca e la scadenza della cittadinanza.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Permesso di soggiorno	<p>Autorizzazione rilasciata dalle autorità di uno Stato membro che consente a un cittadino di un paese terzo di soggiornare secondo la normativa nazionale sul proprio territorio, in conformità delle disposizioni dell'Articolo 1, paragrafo 2, lettera a), del regolamento (CE) n. 1030/2002 del Consiglio, del 13 giugno 2002, che istituisce un modello uniforme per i permessi di soggiorno rilasciati a cittadini di paesi terzi.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Permesso di soggiorno per motivi di lavoro	<p>Nel contesto internazionale, autorizzazione rilasciata da un'autorità competente di uno Stato che autorizza l'impiego di lavoratori migranti nel Paese ospitante durante il periodo di validità del permesso. Nel contesto dell'UE, autorizzazione rilasciata da un'autorità competente di uno Stato membro dell'UE che attesta il diritto di un cittadino di un paese terzo a lavorare nel suo territorio durante il periodo di validità del permesso.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Permesso unico	<p>Permesso di soggiorno, rilasciato dalle autorità di uno Stato membro in seguito a una procedura unica di domanda, che autorizza il soggiorno di un cittadino di un paese terzo sul proprio territorio per motivi di lavoro.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Politiche di inclusione sociale	<p>Le politiche di inclusione sociale consistono nel progettare strumenti di politica pubblica volti a garantire il pieno esercizio dei diritti di cittadinanza in tutte le sfere della vita. Le strategie di inclusione si concentrano sulla garanzia di una piena partecipazione civica di tutti i gruppi sociali (comprese le minoranze). Le politiche di inclusione sociale danno espressione ai diritti costituzionalmente garantiti a livello</p>	<p>European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>politico, economico e sociale. Nel contesto delle migrazioni, la progettazione delle politiche di inclusione sociale riguardano diversi campi come la salute, la previdenza sociale, il lavoro, la vita associativa, e altri. Queste pratiche concorrono a promuovere la coesione sociale e la vitalità della società civile, contribuendo ad una maggiore espressione della diversità culturale.</p>	
<p>Politiche sensibili al genere (politiche di genere, politiche attente al genere, politiche attente alle differenze di genere)</p>	<p>Il complesso di politiche che riconoscono e affrontano le differenze di genere. Politiche sensibili al genere: politiche che riconoscono il ruolo attivo delle donne (al pari degli uomini) nello sviluppo, come pure il fatto che le donne si trovano spesso in condizioni di partecipazione differenti rispetto a quelle degli uomini: ciò significa che i loro bisogni, interessi e priorità possono divergere e a volte confliggere. Programmazione secondo la specificità di genere / Pianificazione di genere: approccio che contempla una pianificazione di programmi e politiche di sviluppo sensibili al genere: significa riconoscere e prendere in considerazione l'impatto dei diversi ruoli che le donne e gli uomini svolgono nella società, nonché prestare attenzione al fatto che spesso hanno esigenze diverse nella società, nella comunità o nel settore di riferimento.</p>	<p>Adapted from UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 5. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, pp. 14-15. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 14 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 5.</p>
<p>Pratiche di inclusione sociale</p>	<p>Le pratiche di inclusione sociale comprendono strategie e azioni tese a promuovere i processi di potenziamento delle capacità, delle opportunità e della dignità delle persone svantaggiate a causa della loro identità, che permettono loro di prendere attivamente parte alla vita comunitaria della società.</p>	<p>International Organization for Migration (2019). <i>Glossary on Migration</i>.</p>
<p>Pregiudizio</p>	<p>Opinione preconcetta nei confronti di un individuo o di un gruppo di persone che resiste al cambiamento anche di fronte a nuove informazioni. Il pregiudizio può essere positivo o negativo. Più spesso, un pregiudizio è costituito da atteggiamenti sfavorevoli o discriminatori verso persone di diverse categorie: un pregiudizio razziale, sessuale o di altro tipo può sussistere a livello di relazioni personali e di comportamento individuale, nonché essere istituzionalizzato come pratica giuridica o amministrativa.</p>	<p>Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1128. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 22.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Pregiudizio di genere (pregiudizio basato sul genere, pregiudizio legato al genere)</p>	<p>Le differenze nei ruoli di genere riflettono distorsioni o pregiudizi, cioè atteggiamenti negativi verso gli altri, basati su stereotipi sociali e opinioni nei confronti di donne e uomini, concepite senza alcuna conoscenza o esperienza diretta. Un pregiudizio di genere comporta un trattamento differenziale tra donne e uomini (<i>comportamento condizionato dal genere</i>) che si traduce facilmente nel favorire un genere sull'altro, di solito uomini e bambini su donne e bambine.</p>	<p>Adapted from Encyclopedia.com, 2019.</p> <p>Adapted from Cambridge Dictionary, 2022 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 3.</p>
<p>Prestazione di protezione sociale</p>	<p>Trasferimenti di beni e servizi, in denaro o in natura, effettuati dai regimi di protezione sociale a favore delle famiglie e dei singoli individui al fine di permettere loro di far fronte a uno o più rischi definiti dal Sistema di Informazione Reciproca sulla Protezione Sociale dell'Unione Europea (MISSOC).</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Processi di integrazione</p>	<p>Metodi, sistemi o azioni che facilitano o permettono l'integrazione di elementi di un gruppo minoritario nel contesto della società dominante. Si tratta di processi complessi e multidimensionali che implicano la considerazione dei diritti e dei doveri dei migranti e delle società dei paesi di transito o di destinazione. L'integrazione contempla l'accesso a diversi tipi di servizi e al mercato del lavoro e l'identificazione e il rispetto di un nucleo di valori che legano i migranti e le comunità di accoglienza in uno scopo comune.</p>	<p>International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration.</p>
<p>Prospettiva di genere (negli studi sulle migrazioni)</p>	<p>La prospettiva di genere riconosce che le differenze nelle esperienze di vita basate sul genere spesso si traducono in disuguaglianze sociali, economiche, politiche o di altro tipo ai danni di donne e ragazze: applicata allo sviluppo delle politiche e all'erogazione dei servizi, la prospettiva di genere può contribuire a promuovere un cambiamento positivo nelle loro vite. Implica inoltre la consapevolezza di genere, come concetto e azione, che riconosce la rilevanza di genere nella molteplicità delle sue dimensioni sociali e contempla "la cognizione e la comprensione delle differenze di ruoli e relazioni tra donne e uomini, specialmente sul luogo di lavoro." In termini di studio e analisi, la prospettiva di genere implica una crescente</p>	<p>Adapted from: Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 19; Cambridge Dictionary, 2022; Lapov, Campani, 2017, pp. 91-92; Morokvasic, 1984, p. 899.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	consapevolezza della preponderante considerazione degli uomini nella ricerca sulle migrazioni e il riconoscimento delle donne migranti come partecipanti attive.	
Razza	Esiste oggi un largo consenso scientifico sull'inesistenza della razza in senso biologico. Nel linguaggio quotidiano, il termine razza è usato con un significato più ampio in riferimento ai gruppi etnici e sociali aventi una discendenza condivisa. Il concetto di etnicità (<i>etnia</i>) è stato ampiamente definito dall'antropologia, riferendosi a tratti assegnati sia dall'esogruppo che dall'endogruppo, pur sempre legati alla storia culturale e alle relazioni di alterità, piuttosto che alle differenze fisiche statiche tra i gruppi.	American Association of Physical Anthropologists (2019). «AAPA Statement on Race and Racism». American Association of Physical Anthropologists. Consulted on march the 3 rd 2022. European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on march the 3 rd 2022. Barth, F. (1970). <i>Ethnic Groups and Boundaries: The Social Organisation of Culture Difference</i> . London: George Allen & Unwin. Comité para la Eliminación de la Discriminación Racial, Recomendación general relativa al artículo 1 de la Convención (1999), anexo 5 al informe del Comité para la Eliminación de la Discriminación Racial, documento A/54/18 de las Naciones Unidas, párr. 1; Oficina del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Refugiados (ACNUR), Manual y Directrices sobre Procedimientos y Criterios para Determinar la Condición de Refugiado (2011), documento HCR/1P/4/Spa/Rev.3 del ACNUR.
Razzializzazione (razzizzazione)	Il concetto di razzializzazione si riferisce al processo di categorizzazione di individui o gruppi di persone e alla produzione di gerarchie razziali all'interno di una data società. Processi di razzializzazione consistono nella radicalizzazione delle differenze percepite tra individui o gruppi sociali, gerarchizzati sulla base di criteri biologici al fine di dominare, sfruttare o escludere gruppi inferiorizzati e alterizzati all'interno di un tale rapporto di potere.	Suzie Telep, "Racialisation", <i>Langage et société</i> , 2021/HS1, pp. 289 à 292.
Razzismo (anche razzialismo nel senso di costruzione)	Il termine razzismo implica la convinzione che gli esseri umani possano essere suddivisi in entità biologiche separate ed	https://www.britannica.com/topic/racism

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

ideologica)	esclusive, chiamate “razze”; che vi sia un nesso causale tra tratti fisici ereditati e tratti di personalità, intelletto, moralità e altre caratteristiche culturali e comportamentali; e che esista un’innata superiorità di alcune razze sulle altre.	
Razzismo	Ogni teoria, dottrina, ideologia o insieme di idee che sostiene la superiorità di un gruppo di persone sulle altre, basata sui loro tratti culturali, etnici o fisici.	European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on march the 3 rd 2022. Organización Internacional para las Migraciones (OIM) (2019): Glosario de la OIM sobre Migración. Consultado el 3 de marzo de 2022. Convención Interamericana contra el Racismo, la Discriminación Racial y Formas Conexas de Intolerancia (aprobada el 5 de junio de 2013 y en vigor desde el 11 de noviembre de 2017), art. 1, párr. 4.
Razzismo di stato	Il razzismo di stato, concettualizzato anche come “razzismo istituzionale”, costituisce una forma di segregazione razzista storicamente istituzionalizzata. Nell’epoca contemporanea in Occidente, con questa locuzione si intende una discriminazione sistematica che coinvolge lo Stato. Il concetto di “razza”, discusso e criticato, nonché fondato su una costruzione sociale, richiama, in questo caso, la sua dimensione etnica.	Saïd Bouamama, <i>Des classes dangereuses à l'ennemi intérieur</i> , Syllepse Eds, 2021.
Razzismo istituzionale	Si parla di razzismo istituzionale quando – nonostante la sussistenza di una legislazione a tutela dell’uguaglianza tra i cittadini – si verificano in una società politiche e pratiche amministrative che riflettono, generano e perpetuano forme di disuguaglianza ai danni dei membri di minoranze che si trovano, di conseguenza, a vivere in condizioni svantaggiate.	"Le racisme institutionnel: de l'invention politique a la recherche d'outils", Audrey Osler, Hugh Starkey, Migrations Société, 2010/5 N° 131 pages 133 à 152 DOI 10.3917/migra.131.0133
Regolarizzazione	Nel contesto dell'UE, qualsiasi procedura portata avanti da uno Stato con la quale ai cittadini di paesi terzi irregolarmente presenti nel territorio, viene concesso uno status giuridico legalmente riconosciuto.	European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf , p.315

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Ricongiungimento familiare</p>	<p>Si riferisce al ripristino di un rapporto familiare quando: (a) si verifica l'ingresso e il soggiorno in uno Stato membro dei familiari di un cittadino di un paese terzo (definito come lo "sponsor") che soggiorna regolarmente in tale Stato membro, secondo la Direttiva 2003/86/CE, al fine di conservare l'unità familiare, indipendentemente dal fatto che il legame familiare sia anteriore all'ingresso dello sponsor nello Stato membro; (b) si verifica tra il cittadino di uno Stato membro e il cittadino di un paese terzo, entrato nel territorio dell'UE successivamente alla creazione del rapporto di cui sopra al di fuori del territorio UE.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Segregazione</p>	<p>Atto con cui una persona o un gruppo viene separato da altri sulla base della razza, del colore della pelle, della lingua, della religione, della nazionalità o dell'origine nazionale o etnica.</p>	<p>Berry, J. W. (2007). Acculturation strategies and adaptation. In J. E. Lansford, K. Deater-Deckard, & M. H. Bornstein (Eds.), <i>Immigrant families in contemporary society</i> (pp. 69–82). Guilford Press.</p> <p>European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on march the 3rd 2022.</p> <p>European Commission against Racism and Intolerance (ECRI): General Policy Recommendation No 7: National legislation to combat racism and racial discrimination.</p>
<p>Senso di appartenenza</p>	<p>Esperienza soggettiva che deriva dalle interazioni sociali, a livello individuale e pubblico, e che provoca (nel caso di migranti) un senso di appartenenza nel paese ospitante. Tale sentimento dipende da un insieme di variabili, quali la competenza linguistica, l'interazione con le comunità locali, la risposta dei servizi sociali e il livello di soddisfazione della vita.</p> <p>Il sentimento di appartenenza è soggetto, infine, alle dinamiche intercorrenti tra la cultura del paese d'origine e la cultura del paese ospitante.</p>	<p>Adapted Lähdesmäki, T., Mäkinen, K., Čeginskas, V. L. A., & Kaasik-Krogerus, S. (2021). Politics of Belonging: Concepts and Method. In <i>Europe from Below: Notions of Europe and the European among Participants in EU Cultural Initiatives</i> (pp. 25–44). Brill. http://www.jstor.org/stable/10.1163/j.ctv1sr6j1b.7</p> <p>International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 4.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Servizi di inclusione sociale</p>	<p>Il complesso di azioni e pratiche elaborate con l'obiettivo di decostruire stereotipi e pregiudizi, nonché incidere sulla riduzione della discriminazione e insieme promuovere condizioni effettive di partecipazione alla vita comunitaria di una data società. I servizi di inclusione sociale sono impegnati nel comunicare e promuovere le opportunità di accesso al mercato del lavoro, nello spiegare i diritti e i doveri dei migranti, nell'affiancarli nel processo di regolarizzazione nel Paese di accoglienza e nel trasmettere la rispettiva informazione, nell'indicare soluzioni relative alla salute, all'istruzione e all'assistenza legale.</p>	<p>International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration.</p> <p>International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition.</p>
<p>Sessismo</p>	<p>Il sessismo è la discriminazione basata sul sesso di una persona o, per estensione, sul suo genere. Il sessismo è legato al pregiudizio, al concetto di stereotipia e ai ruoli di genere che possono comportare la convinzione che un sesso o un genere sia intrinsecamente superiore all'altro. Nella sua forma estrema, può incoraggiare molestie sessuali, stupri o altre forme di violenza sessuale. Il sessismo si riferisce anche alla discriminazione di genere sotto forma di disuguaglianza di genere. I bersagli del sessismo sono principalmente le donne.</p>	<p>Dictionnary of Larousse</p>
<p>Sfruttamento di genere (sfruttamento fondato sul genere, sfruttamento basato sul genere)</p>	<p>Sfruttamento. Rapporto sociale o istituzionale in cui una parte beneficia a danno dell'altra attraverso uno squilibrio di potere. Atto finalizzato a trarre profitto da qualcosa o qualcuno, in particolare a ottenere ingiusti vantaggi per il proprio tornaconto (ad es. <i>sfruttamento sessuale, lavoro forzato, accattonaggio, asservimento, schiavitù o pratiche simili, prelievo degli organi, sfruttamento di attività criminali</i>, ecc.). (fonte: <i>IOM Glossary on Migration</i>, 2. Aufl., 2011).</p>	<p>Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1118. Adapted from EMN Glossary, 2018, p. 151. Sexual exploitation and abuse is a form of gender-based violence [PSEA].</p>
<p>Soggiornante di lungo periodo (residente di lungo termine, lungo soggiornante)</p>	<p>Cittadino di un paese terzo titolare dello status di soggiornante di lungo periodo di cui agli articoli da 4 a 7 della Direttiva 2003/109/CE (relativa allo status dei cittadini di paesi terzi che siano soggiornanti di lungo periodo), oppure secondo quanto previsto dalla legislazione nazionale.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Stato sociale & Sistema previdenziale (sistema sociale, sistema di welfare, sistema di assistenza sociale, sistema di benefici sociali)</p>	<p>Sistema politico in cui lo Stato si impegna a tutelare il benessere individuale e collettivo dei propri cittadini, specialmente di quanti si trovano ad affrontare difficoltà economiche e/o sociali, fornendo loro una serie di servizi e benefici come l'assistenza sanitaria, la disoccupazione, l'istruzione, le pensioni e altre forme di servizi fondamentali; uno Stato/nazione/paese, caratterizzato dal funzionamento del sistema di stato sociale, finanziato sia dal sistema fiscale (tassazione) che dalla previdenza sociale.</p>	<p>Adapted from Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022 & Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1137 & Oxford Reference, 2022 & Merriam-Webster, 2022.</p>
<p>Stereotipo (stereotipo/i sociale/i)</p>	<p>Un'immagine mentale o caratterizzazione preconcepita, standardizzata, fissa e inflessibile usata per descrivere un individuo o un gruppo di persone, o meglio la classe, il tipo o la comunità cui appartengono: uno stereotipo si fonda su un'opinione eccessivamente semplificata, un atteggiamento prevenuto o un giudizio acritico che possono tradursi in un particolare trattamento riservato a certe persone (ad es. <i>stereotipi sessisti e razziali; lo stereotipo della donna badante</i>). Attribuito a uno specifico gruppo etnico/nazionale, culturale o razziale, un tale insieme generalizzato di tratti e caratteristiche dà luogo a false aspettative che i singoli membri del dato gruppo vi si conformino.</p>	<p>Adapted from Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022 & Oxford Reference, 2022 & Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1134 & European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i>, p. 5.</p> <p>Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 28.</p>
<p>Stereotipo di genere (stereotipo basato sul genere, stereotipia di genere & stereotipi sui ruoli di genere, stereotipia sessista)</p>	<p>Generalizzazione delle differenze basate sul genere che vedono certi atteggiamenti, emozioni e comportamenti come tipici di ciò che significa essere una donna o un uomo, cioè la convinzione che certi ruoli sociali, comportamenti e occupazioni siano associabili ai membri di un genere. Gli stereotipi di genere possono essere negativi (ad es. <i>le donne guidano male; gli uomini non sanno cambiare i pannolini</i>) e positivi (ad es. <i>le donne sono più brave ad accudire le persone; gli uomini sono più forti</i>): gli stereotipi sugli uomini sono di solito più positivi degli stereotipi sulle donne in quanto i maschi sono considerati più indipendenti e fisicamente più resistenti; gli stereotipi negativi sulle donne vengono di solito riprodotti in una società sia dagli uomini che dalle donne a causa di una minore autostima e fiducia in sé stesse,</p>	<p>Adapted from Oxford Reference, 2022 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 5 & Encyclopedia.com, 2019.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>dovuta ai pregiudizi sociali sulle donne. Gli stereotipi di genere diventano dannosi quando arrivano a limitare la capacità di una persona di fare le proprie scelte di vita, come quelle relative alla formazione o al percorso professionale (ad es. <i>gli amministratori delegati e i vigili del fuoco dovrebbero essere maschi; infermiere, insegnanti di scuola elementare, impiegate e segretarie dovrebbero essere donne</i>).</p>	
<p>Straniero</p>	<p>Nel contesto internazionale, la persona che non ha la cittadinanza (per nascita o per acquisizione) di un determinato Stato (<i>Glossario OIM sull'immigrazione</i>).</p> <p>Nel contesto dell'UE, la persona che non ha la cittadinanza di nessuno degli Stati membri dell'Unione.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Tutela dei diritti (umani) & Protezione dei diritti (umani) e Approccio basato sui diritti umani (approccio basato sui diritti dell'uomo, approccio fondato sui diritti umani)</p>	<p>L'Approccio basato sui diritti umani (HRBA, <i>Human Rights-Based Approach</i>) è un quadro concettuale per lo sviluppo umano, normativamente basato sugli standard internazionali dei diritti umani e operativamente diretto a promuovere e tutelare gli stessi diritti umani: questo approccio integra un'attenzione consapevole e sistematica ai diritti umani in tutti gli aspetti dello sviluppo. L'obiettivo dell'HRBA è quello di mettere le persone (<i>detentori o titolari di diritti</i>) in grado di far valere i propri diritti e, al contempo, di rafforzare la capacità dello Stato, cioè delle istituzioni statali (<i>detentori di doveri</i>), di adempire ai propri obblighi e doveri in materia di diritti umani, ovvero di rispettare, tutelare e realizzare i diritti delle donne e delle bambine al pari di quelli degli uomini e dei bambini.</p>	<p>Adapted from UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 9.</p>
<p>Uguaglianza di genere (parità di genere, eguaglianza di genere, parità tra i sessi, uguaglianza sessuale)</p>	<p>Parità di trattamento tra i generi, ossia tra donne e uomini: l'uguaglianza di genere non implica che donne e uomini siano uguali, ma che hanno lo stesso valore e dovrebbero ricevere lo stesso trattamento. Uno stato in cui l'accesso ai diritti e alle opportunità non è influenzato dal genere. Il concetto che donne e uomini, ragazze e ragazzi hanno uguali condizioni, trattamento e opportunità per realizzare il loro pieno potenziale, diritti umani e dignità, nonché per beneficiare di e contribuire allo sviluppo economico, sociale, culturale e politico.</p>	<p>Cambridge Dictionary, 2022. Oxford Reference, 2022; Lexico, 2022. UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 3.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Violenza di genere (violenza fondata sul genere, violenza basata sul genere)</p>	<p>Termine generico utilizzato per descrivere qualsiasi atto dannoso che viene perpetrato contro la volontà di una persona e si basa su differenze di genere socialmente attribuite a donne e uomini. La natura e la portata di specifiche forme di violenza di genere variano a seconda delle culture, dei paesi e delle regioni; questi atti possono avvenire in pubblico o in privato. Gli esempi includono atti che infliggono danni o sofferenze fisiche, sessuali o psicologiche; minacce di tali atti, coercizione e negazione di risorse, opportunità o servizi; privazioni della libertà; violenza sessuale, inclusi sfruttamento/abuso sessuale, tratta di esseri umani e prostituzione forzata; violenza domestica; pratiche tradizionali dannose, come mutilazioni genitali femminili, matrimoni forzati/precoci, delitti d'onore, pratiche legate allo stato di vedovanza, ecc. La violenza di genere si verifica spesso nello stesso contesto della violenza contro le donne e le bambine (<i>Violenza contro le donne, Violenza sulle donne</i>); tuttavia, occorre notare che la violenza di genere può colpire chiunque.</p>	<p>Adapted from IOM, 2019, <i>Glossary on Migration</i>, p. 81 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 2.</p>
<p>Xenofobia</p>	<p>Atteggiamenti, pregiudizi e comportamenti che rigettano, escludono e denigrano le persone, basati sulla percezione che queste siano straniere e/o estranee alla comunità, società o identità nazionale.</p>	<p>European Commission (2018) Asylum and Migration. Glossary 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf, p. 407</p>

**VOICES OF
IMMIGRANT
WOMEN**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

FRENCH LANGUAGE

GLOSSAIRE

Termes	Notes	Sources
accès aux soins de santé	Les droits en matière de soins de santé dont bénéficient les ressortissants de pays tiers (migrants, demandeurs de protection internationale et réfugiés) dans les États membres de l'UE et dans leur pays d'origine.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
acquisition de la nationalité	Tout mode d'acquisition de la nationalité, c'est-à-dire par la naissance ou à tout moment après la naissance, automatique ou non, basé sur l'attribution, la déclaration, l'option ou la demande.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Allophobie	Aversion pour l'altérité ou comportement hostile envers les personnes d'une autre culture ou religion.	http://www.encyclopedie.fr/definition/allophobie
altérité	L'altérité est un concept d'origine philosophique signifiant "le caractère de ce qui est autre" et "la reconnaissance de l'autre dans sa différence", la différence étant entendue comme ethnique, sociale, culturelle ou religieuse.	Lalande André, <i>Dictionnaire de philosophie</i> , éd. PUF, Paris, 1993
Approche sensible au genre	Sensible au genre. Aborder et prendre en compte la dimension de genre. Sensibilité à la dimension de genre : capacité à reconnaître, à mettre en évidence et à corriger les différences, les problèmes et les inégalités entre les sexes, et à les intégrer dans les stratégies et les actions ; degré d'intégration de la dimension de genre dans les actions et les politiques, c'est-à-dire prise en compte des normes, des rôles et de l'accès aux ressources des hommes et des femmes dans la mesure où cela est nécessaire pour atteindre les objectifs de développement fixés	Commission européenne, 2004, Glossaire des termes relatifs au genre et au développement, p. 4. Adapté de Christodoulou, Zobnina, 2009, Glossaire des termes relatifs au genre, pp. 13-14, 17.
Assimilationniste	Processus par lequel l'expression culturelle d'un groupe minoritaire est absorbée par la culture dominante du pays d'accueil. Ce processus résulte de mesures publiques et de pratiques sociales qui contribuent à l'effacement plus ou moins subtil des marques de la culture d'origine, en les remplaçant par les caractéristiques de la culture dominante impliquant la langue, les	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0, p. 34 Organisation internationale pour les migrations (2019). Glossaire sur la migration, p. 12.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	traditions, les valeurs et les comportements.	
Autonomisation	<p>(des femmes, e. des femmes migrantes)</p> <p>Il s'agit d'un processus de renforcement de l'estime de soi, de la confiance en soi, de l'autonomie et de l'autodétermination d'une personne, qui se traduit par une plus grande maîtrise de sa propre vie et un meilleur développement personnel, en étant capable de se défendre et de résister à l'adversité. Elle cible les groupes qui, pour diverses raisons, sont en état de vulnérabilité. L'autonomisation des femmes implique la promotion d'une participation accrue aux processus de décision dans tous les aspects de la vie. L'autonomisation des femmes immigrées doit être fondée sur l'amélioration de la confiance en soi, de l'estime de soi et des capacités dans le cadre d'un processus de construction, de coopération et de solidarité. L'autonomisation des femmes repose sur un processus de progression vers l'égalité.</p>	<p>International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 22.</p> <p>United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women. Concepts and Definitions. https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm</p>
carte bleue européenne	L'autorisation portant le terme "carte bleue européenne" autorise son titulaire à résider et à travailler sur le territoire d'un État membre de l'UE en vertu de la directive 2009/50/CE du Conseil (directive "carte bleue").	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Communauté	La communauté est un groupe de personnes unies par des intérêts similaires et qui ont des intérêts communs. En d'autres termes, ce sont des groupes organisés entre eux en fonction de certains objectifs et qui partagent des valeurs et des croyances communes fondées sur la langue, les coutumes, le patrimoine culturel et historique, la situation géographique et la perspective du monde. Au sein d'une communauté, il est habituel de créer une identité mutuelle qui se distingue des autres groupes. Les communautés de migrants sont généralement soutenues par d'autres migrants de la même nationalité, ce qui contribue à la création et au maintien de réseaux informels jouant un rôle dans l'orientation et la préservation de leur propre culture pour les générations futures.	Organisation internationale pour les migrations (2019). Droit international de la migration. Glossaire sur les migrations.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Compétence culturelle</p>	<p>(dans les études sur la migration et les services sociaux)</p> <p>Les normes définissent la compétence culturelle comme le processus par lequel les individus et les systèmes établissent des relations respectueuses et efficaces avec des personnes de toutes cultures, langues, classes, origines ethniques, religions et autres facteurs de diversité, d'une manière qui reconnaît, affirme et valorise la valeur des individus, des familles et des communautés, et protège et préserve la dignité de chacun. La compétence culturelle peut être développée par l'expérience interculturelle et est liée à la déconstruction et à la prise de conscience de ses propres valeurs et pratiques culturelles.</p>	<p>Ann Marie Garran & Lisa Werkmeister Rozas (2013) Cultural Competence Revisited, <i>Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work</i>, 22:2, 97-111, DOI: 10.1080/15313204.2013.78533</p> <p>Lalueza J.L. & Macías-Gómez-Estern, B. (2020): Border crossing. A service-learning approach based on transformative learning and cultural-historical Psychology (Cruzando la frontera. Una aproximación al aprendizaje servicio desde el aprendizaje transformativo y la psicología histórico-cultural), <i>Culture and Education</i>, 32(3), 556-582 https://doi.org/10.1080/11356405.2020.1792755.</p> <p>Macías-Gómez-Estern, B. (2021). Critical Psychology for Community Emancipation: Insights from Socio-educative Praxis in Hybrid Settings. In <i>New Waves in Social Psychology</i> (pp. 25-54). Palgrave Macmillan, Cham.</p>
<p>Diversité des femmes migrantes</p>	<p>(Condition de migrante et de femme)</p> <p>Une approche de l'examen de la diversité des expériences des femmes migrantes et de la manière dont la classe, la race/ethnicité, le travail et d'autres variables s'entrecroisent avec le genre : ces facteurs et d'autres sont tous importants pour comprendre les femmes migrantes dans leur double condition de migrante et de femme comme point de départ de leur diversité.</p>	<p>Adapté de Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, pp. 31-32.</p>
<p>Double (ou triple) isolement & marginalisation & oppression</p>	<p>(des femmes migrantes)</p> <p>Le genre et l'ethnicité, ainsi que l'occupation dans le travail domestique, privé de reconnaissance sociale, font que les femmes immigrées sont soumises à une triple marginalité : sociale, économique et culturelle. Dans ce domaine, la ségrégation professionnelle occupe une place particulière, à savoir : la concentration des femmes et des hommes dans différents types et niveaux d'activité et d'emploi, les femmes étant confinées dans un éventail de</p>	<p>Campani, 2007, p. 5.</p> <p>European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i>, p. 4.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	professions plus étroit (ségrégation horizontale) que les hommes, et dans les catégories de travail inférieures (ségrégation verticale).	
double nationalité	La possession simultanée de deux ou plusieurs citoyennetés par la même personne.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
droit du sang	La détermination de la nationalité d'une personne sur la base de la nationalité de ses parents (ou d'un parent ou d'un parent particulier) au moment de la naissance de la personne visée et au moment de l'acquisition de la nationalité par la personne visée (les deux moments sont différents en cas d'acquisition après la naissance).	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
droit du sol	Principe selon lequel la nationalité d'une personne est déterminée sur la base de son pays de naissance.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Droits (humains) des femmes	(syn. droits humains des femmes). Droits qui favorisent une position d'égalité juridique, politique et sociale des femmes avec les hommes, et l'équité de traitement pour les femmes, comme pour les hommes, dans tous les domaines de la société. Les droits des femmes et des filles en tant que partie inaliénable, intégrale et indivisible des droits humains universels, c'est-à-dire la reconnaissance que les droits des femmes sont des droits humains et que les femmes subissent des injustices uniquement en raison de leur sexe.	Adapté de Oxford Reference, 2022 & Lexico, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Merriam-Webster, 2022. Adapté de Commission européenne, 2004, Glossary of gender and development terms, p. 4 & Christodoulou, Zobnina, 2009, Glossary of Gender-related Terms, p. 31.
Droits de l'Homme	(perspective des droits de l'homme) Normes internationales convenues qui reconnaissent et protègent la dignité et l'intégrité de chaque individu, sans aucune distinction (Glossaire principal du HCR) ; les droits de l'homme font partie du droit international coutumier et sont stipulés dans divers documents juridiques	Adapté de Christodoulou, Zobnina, 2009, Glossary of Gender-related Terms, p. 19 & Oxford Reference, 2022 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>nationaux, régionaux et internationaux généralement appelés instruments des droits de l'homme [Glossaire du REM, 2018, p. 195]. Ensemble de droits fondamentaux considérés comme appartenant à toutes les personnes, et auxquels tout être humain devrait pouvoir prétendre ; droits civils et politiques : droit à la vie, à la justice, à la liberté, à la liberté d'expression, ou à ne pas être emprisonné illégalement, torturé, exécuté ; droits sociaux, culturels et économiques : droit de participer à la culture, droit à l'alimentation, au travail et à l'éducation.</p>	
<p>Éducation sensible au genre</p>	<p>Parité dans l'éducation. Il s'agit de pourcentages équivalents d'hommes et de femmes dans un système éducatif (par rapport à la population par groupe d'âge). La parité est essentielle mais pas suffisante pour atteindre l'égalité des sexes. Objectif 4 : éducation de qualité : universaliser l'accès à une éducation de qualité, du niveau préprimaire au niveau tertiaire, avec pour mandat spécifique de corriger les inégalités sociales qui compromettent l'accès aux possibilités d'éducation. Éliminer les disparités entre les sexes à tous les niveaux et veiller à ce que les installations éducatives tiennent compte des besoins des femmes afin de créer des environnements d'apprentissage efficaces. La résolution 70/138 de l'Assemblée générale note que le droit égal des filles à une éducation de qualité est au cœur du programme de développement durable.</p>	<p>UNICEF, 2017, L'égalité des sexes : Glossaire..., p. 6. UNICEF, 2017, Égalité des sexes : Glossaire..., p. 10.</p>
<p>Égalité des sexes</p>	<p>(syn. égalitarisme de genre, égalité des sexes, égalité sexuelle).</p> <p>Le fait de traiter les femmes et les hommes de la même manière : l'égalité des sexes n'implique pas que les femmes et les hommes sont identiques, mais qu'ils ont la même valeur et doivent bénéficier d'un traitement égal. L'état dans lequel l'accès aux droits ou aux opportunités n'est pas affecté par le sexe. Le concept selon lequel les femmes et les hommes, les filles et les garçons bénéficient de conditions, d'un traitement et de chances égaux pour réaliser pleinement leur potentiel, leurs droits humains et leur dignité, et pour</p>	<p>Dictionnaire Cambridge, 2022. Oxford Reference, 2022 ; Lexico, 2022. UNICEF, 2017, L'égalité des sexes : Glossaire..., p.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	contribuer au développement économique, social, culturel et politique et en bénéficier.	
Emancipation	<p>(des femmes, des femmes migrantes)</p> <p>L'action ou le processus d'émancipation, c'est-à-dire le fait d'être libéré de restrictions légales, sociales ou politiques, c'est-à-dire du contrôle ou du pouvoir d'une autre personne ; l'action ou le processus consistant à se libérer de restrictions légales, sociales ou politiques, et à donner à quelqu'un une liberté et des droits sociaux ou politiques (syn. libération ; par exemple, l'émancipation de l'esclavage) ; l'action de se libérer de toute influence contrôlante, comme les mœurs ou les croyances traditionnelles.</p>	<p>Adapté de Oxford Reference, 2022 & Lexico, 2022 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022</p> <p>Émancipation féminine ou libération des femmes : action ou processus visant à obtenir l'égalité des femmes dans tous les domaines de la société (par exemple, le mouvement de libération des femmes). Adapté du Cambridge Dictionary, 2022</p>
Equité sociale	<p>L'équité sociale a été utilisée avec des significations différentes selon le domaine où ce terme est appliqué (santé, éducation, droit, finance, psychologie, etc.). Elle concerne l'accès, juste et équitable à toutes les ressources et la distribution des moyens. Il s'agit de considérer différentes catégories de ressources, liées non seulement aux biens financiers mais aussi au capital social, à l'environnement social, à la participation, aux réseaux d'aide, aux liens affectifs, aux relations et au bien-être communautaire et personnel.</p>	<p>Melbourne Social Equity Institute webpage.</p> <p>https://socialequity.unimelb.edu.au/stories/what-is-social-equity. Consulté le 3 mars 2022.</p>
État providence (système)	<p>Système politique dans lequel l'État s'engage à protéger le bien-être individuel et collectif de ses citoyens, en particulier ceux qui sont dans le besoin sur le plan économique ou social, en fournissant une série de services tels que les soins de santé, le chômage, l'éducation, les pensions et autres prestations sociales ; un État/nation/pays caractérisé par le fonctionnement du système d'État-providence, financé à la fois par la fiscalité et l'assurance nationale.</p>	<p>Adapté du Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022 & Giddens, 2009, Sociology, p. 1137 & Oxford Reference, 2022 & Merriam-Webster, 2022.</p>
Ethnicisation	<p>L'ethnicisation désigne un processus par lequel des personnes sont désignée, à tort ou à raison, à un groupe ethnique en fonction de leur origine, de leur apparence ou de leur mode de vie. Le comportement des personnes est expliqué principalement sur la base d'une ethnicité supposée.</p>	<p>Developpé par Jean-Loup Amselle dans son ouvrage <i>L'Ethnicisation de la France</i> (Éditions Lignes, 2011).</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Étranger	Dans le contexte mondial, une personne qui n'est pas un ressortissant (natif ou citoyen) d'un État donné. Dans le contexte de l'UE, une personne qui n'est pas ressortissante d'un État membre de l'UE.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Exploitation fondée sur le sexe	Exploitation. Une relation sociale ou institutionnelle dans laquelle une partie profite au détriment de l'autre par un déséquilibre de pouvoir. Le fait de tirer profit de quelque chose ou de quelqu'un, en particulier le fait de tirer un avantage injuste d'une autre personne pour son propre bénéfice (par exemple, l'exploitation sexuelle, le travail ou les services forcés, la mendicité, l'esclavage ou les pratiques analogues à l'esclavage, la servitude, l'exploitation d'activités criminelles, le prélèvement d'organes, etc.	Giddens, 2009, Sociologie, p. 1118. Adapté du glossaire du REM, 2018, p. 151. L'exploitation et les abus sexuels sont une forme de violence fondée sur le genre [PSEA].
Genre	Construction sociale des différents rôles attribués aux hommes et aux femmes, impliquant des aspects économiques, sociaux et culturels. Les rôles de genre sont considérés comme appropriés pour les individus d'un sexe spécifique et ils affectent les interactions sociales entre les hommes et les femmes, ce qui conduit finalement à des inégalités et à une inégalité des chances. Le terme "genre" est souvent confondu avec le "sexe", qui englobe les différences biologiques.	Organisation internationale du travail (2020). Glossaire sur les migrations destiné aux médias : Edition sur les travailleuses migrantes et la fin de la violence contre les femmes (EVAW), p. 8. Bureau de la Conseillère spéciale pour la parité des sexes et la promotion de la femme (OSAGI) Nations Unies, Gender Mainstreaming, définitions et concepts. https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm
Identité	L'identité traduit l'image que l'on a de soi par rapport aux autres. D'un point de vue ontologique, elle porte l'essence de l'être, qui est variable, surtout si l'on tient compte de facteurs caractéristiques tels que la nationalité, l'ethnie, la race, la religion, l'orientation sexuelle, le sexe et les attitudes. L'identité fait référence aux catégories sociales et aux sources du respect de soi ou de la dignité de l'individu. En ce sens, l'individu n'existe pas isolé de son contexte social. À son tour, la société n'est pas détachée des processus identitaires, ce qui rend le concept fluide et diversifié.	Conseil de l'Europe, Glossary of key terminology https://www.coe.int/en/web/autobiography-intercultural-encounters/glossary Fearon, J. (1999). What is identity (as we now use the word)?, p. 3. https://web.stanford.edu/group/fearon-research/cgi-bin/wordpress/wp-content/uploads/2013/10/What-is-Identity-as-we-now-use-the-word-.pdf
Identité de genre	Expérience interne et individuelle ressentie par chaque personne concernant le genre	Organisation internationale du travail (2020). Glossaire sur les migrations

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>auquel elle s'identifie, qui peut correspondre ou non au sexe assigné à la naissance. L'identité de genre peut être identique ou différente du sexe avec lequel la personne est née, et peut même ne correspondre à aucun des deux. Les individus peuvent prendre conscience de leur identité de genre à différentes étapes de leur vie et son expression peut être révélée par les vêtements, le comportement et l'apparence personnelle. "L'identité de genre n'est qu'une des nombreuses identités sociales possibles".</p>	<p>destiné aux médias : Edition sur les travailleuses migrantes et la fin de la violence contre les femmes (EVAW), p. 18. Wood, W., Eagly, A. (2009).</p>
<p>Identité sociale d'une femme migrante</p>	<p>(situation sociale, culturelle, économique et autre)</p> <p>Nous pouvons comprendre la construction de l'identité sociale comme une action qui vise à se définir ou à se caractériser, et souvent en relation avec des sentiments d'attachement à différents groupes d'appartenance (famille, groupe culturel, sexe, etc.). L'action d'identification est souvent réalisée à travers des récits, qui offrent un sens à des trajectoires de vie ayant connu des tournants, comme la migration. L'identité sociale d'une personne se construit également en dialogue avec les catégories sociales. Dans ce sens, l'identité sociale d'une femme migrante intègre des catégories et des schémas sociaux liés à son genre, à la migration et aux circonstances socioculturelles et économiques, tels qu'ils sont reproduits ou résistés dans son propre récit personnel agencif et son positionnement quotidien.</p>	<p>Abrams, D., & Hogg, M. A. (1990). An introduction to the social identity approach. <i>Social identity theory: Constructive and critical advances</i>, 1-9.</p> <p>Benwell, B. (2006). <i>Discourse and identity</i>. Edinburgh University Press.</p> <p>De Fina, A. (2003). Identity in narrative. <i>A study of immigrant discourse</i>, 251.</p> <p>Harré, Rom; Moghaddam, Fathali M. (2015). "Positioning Theory". <i>The International Encyclopedia of Language and Social Interaction</i>: 1–9.</p> <p>Macías-Gómez-Estern, B. & Vasquez, O. (2015): Identity construction in narratives of migration. In Hansen, Jensen & Berliner (Eds.): <i>Conceptual and applied approaches to self in culture in mind</i>. Aalborg University Press. Aalborg.</p>
<p>Immigration</p>	<p>Dans le contexte mondial, le fait d'arriver sur un territoire et d'y rester pendant une période suffisamment longue pour en faire son lieu de résidence principale. Dans le contexte de l'UE, l'action par laquelle une personne établit sa résidence habituelle sur le territoire d'un État membre de l'UE pour une période qui est, ou est censée être, d'au moins 12 mois, après avoir précédemment résidé habituellement dans un autre État membre de l'UE ou dans un pays tiers.</p>	<p>Castles, S. (1998). <i>The age of migration: International population movements in the modern world</i>. Macmillan International Higher Education.</p> <p>REM (Réseau européen des migrations), 2018. Le glossaire 6.0 du REM sur l'Asile et la Migration est un outil de comparaison sur les politiques de migration et d'asile à l'échelle européenne. Consulté le 3 mars 2022. https://ec.europa.eu/employment_social/esf/docs/sf_social_inclusion_en.pdf</p> <p>Organisation Internationale pour les</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

		Migrations (OIM) (2019): glossaire sur la Migration. Consulté le 3 mars 2022.
Inclusion sociale	Définition dans le contexte de l'UE, un cadre pour le développement de stratégies nationales, ainsi que pour la coordination des politiques entre les États membres de l'UE, sur les questions relatives à la lutte contre la pauvreté et l'exclusion sociale.	Développé par le REM (Réseau européen des migrations), site web de la Commission européenne, DG Emploi, Affaires sociales et Inclusion (2018). Le glossaire 6.0 du REM sur l'Asile et la Migration est un outil de comparaison sur les politiques de migration et d'asile à l'échelle européenne. Consulté le 3 mars 2022. https://ec.europa.eu/employment_social/esf/docs/sf_social_inclusion_en.pdf
Inégalité des sexes	Les différences de statut, de pouvoir et de prestige des femmes et des hommes dans les groupes, les collectivités et les sociétés.	Giddens, 2009, <i>Sociology</i> , p. 1119.
Intégration	Selon le Glossaire Asile et Migration 6.0, dans le contexte de l'UE, l'intégration est un processus dynamique et bidirectionnel d'accommodation mutuelle par tous les immigrants et résidents (REM, 2018, p.214). Cependant, certains théoriciens critiques affirment que l'intégration présuppose l'adoption par les groupes minoritaires des normes et valeurs sociales de la culture dominante.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0
Interculturalité	Elle fait référence à la relation entre les cultures. Les perspectives interculturelles se caractérisent par l'intentionnalité des interactions, de l'apprentissage et de l'échange mutuel entre différentes cultures. Elles prévoient une coexistence effective entre des personnes de cultures différentes et la possibilité d'un partage effectif des connaissances et des manières d'être et de vivre. L'interculturalité dans une perspective de genre cherche à promouvoir l'autonomisation des femmes et des filles en luttant contre les barrières qui maintiennent les inégalités.	UNESCO. La diversité des expressions culturelles. https://en.unesco.org/creativity/interculturality Article 4.8 de la Convention sur la protection et la promotion de la diversité des expressions culturelles
Intersectionnalité	L'intersectionnalité ou l'intersectionnalisme est un concept utilisé en sociologie et en pensée politique, qui fait référence à la situation des personnes qui subissent simultanément plusieurs formes de stratification, de domination ou de	Patricia Hill Collins, <i>L'intersectionnalité en tant que théorie sociale critique : Intersectionality as Critical Social Theory</i> , Duke University Press, 2019.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	discrimination dans une société.	
Islamophobie	L'islamophobie est un terme polysémique, défini étymologiquement comme la peur ou la crainte de l'islam, mais il peut également signifier l'hostilité envers l'islam ou les musulmans, bien qu'il n'y ait pas de consensus aujourd'hui.	Adapté par la Commission nationale consultative des droits de l'Homme (CNCDH) dans son rapport annuel de 2013.
La diversité culturelle	Communauté ou groupe où l'on peut identifier une variété de différences culturelles et sociales. Ces différences reposent sur diverses formes d'expressions basées sur la race, l'ethnie, la nationalité, la religion, le sexe, le genre, la position socio-économique, la langue, les capacités physiques et psychologiques, les croyances, les valeurs et les traditions.	Organisation internationale pour les migrations (2019). Glossaire sur la migration, p. 41.
La femme migrante, sujet actif	(agente de son expérience migratoire) Le fait de considérer la condition des femmes migrantes comme des participantes actives aux migrations. Cette évolution de la perception et de la reconnaissance des rôles participe d'un intérêt spécifiquement porté aux femmes migrantes de la part des chercheurs-ses et des décideurs politiques, ainsi qu'à une prise de conscience croissante du biais masculin dans la recherche sur les migrations : les récits qui en résultent contribuent à redresser le déséquilibre et à dépeindre des femmes migrantes actives qui déploient des stratégies individuelles et participent aux décisions de leur foyer. Cette approche a été étayée par l'observation de femmes individuelles qui gèrent leur propre projet de migration en tant que sujets actifs.	Adapté de Morokvasic, 1984, pp. 895, 899 & Kofman, 1999, pp. 270, 273-274, 286.
La femme migrante, une victime passive	Le rôle de l' <i>agency</i> est particulièrement vital pour une approche de genre de la migration, étant donné qu'il est souvent supposé que les femmes "suivent" les hommes, et que leur rôle dans la migration est réactif plutôt que proactif, la migration étant traitée comme un phénomène impliquant les hommes comme seuls acteurs actifs. Rétrospectivement, certains travaux de recherche semblent être obsédés par l'économie et la classe sociale à l'exclusion d'autres facteurs, tandis que	Adapté de Morokvasic, 1984, p. 897 & Kofman, 1999, p. 273.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>d'autres ont prêté attention aux questions de genre [adapté de Kofman, Phizacklea, Raghuram, Sales, 2001, p. 23]. Une telle vision stéréotypée renforce l'idée que les femmes migrantes sont des agents passifs, c'est-à-dire des "suiveuses" et des "dépendantes", dont l'emploi (lorsqu'il existe) devient également une considération secondaire.</p>	
<p>Le bien-être social</p>	<p>(s. bien-être)</p> <p>Le bien-être d'une communauté ou d'une société dans son ensemble, qui se reflète dans le bien-être de ses membres individuels, en particulier en matière de santé et d'économie [adapté de Lexico, 2022 & Oxford Reference, 2022]. Protection sociale ou S. protection. Ensemble des services, politiques et programmes publics (État/gouvernement) ou privés organisés visant à prévenir, réduire et éliminer les vulnérabilités économiques et sociales à la pauvreté et aux privations des groupes défavorisés (pauvres, malades, personnes âgées, etc.).</p>	<p>Adapté de OIM, 2019, Glossaire sur la migration, p. 197 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022.</p>
<p>Migration</p>	<p>Le concept de migration est défini dans un sens large. Il correspond à un processus de déplacement qui couvre tout type de mouvement de personnes, de groupes ou d'individus d'un endroit à un autre à la recherche de meilleures conditions et de meilleurs niveaux de vie. Le mouvement des personnes comprend la migration internationale (transfrontalière vers un autre État) et la migration interne (mouvement à l'intérieur du pays). Le processus de migration est toujours considéré sur une année, indépendamment de sa durée, de sa composition ou de ses causes. Il comprend la migration des réfugiés, des personnes déplacées, des personnes déracinées, des migrants environnementaux, des migrants économiques et des personnes se déplaçant pour d'autres raisons, par exemple, des persécutions politiques, des conflits, le regroupement familial.</p>	<p>Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0, p. 255</p> <p>Organisation internationale du travail (2020). Glossaire sur les migrations destiné aux médias : Edition sur les travailleuses migrantes et la fin de la violence contre les femmes (EVAW)</p> <p>Organisation internationale pour les migrations (2019). Droit international de la migration. Glossaire sur les migrations. P. 132</p>
<p>Multiculturalisme</p>	<p>Un modèle qui propose une société basée sur le principe que chacun a une communauté, chaque communauté une culture, et chaque culture son propre espace et ses limites inviolables. Il repose</p>	<p>Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0, p. 265</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>sur une politique qui souscrit au principe de la diversité culturelle et soutient le droit des différentes cultures et des différents groupes ethniques à conserver des identités culturelles distinctes en leur assurant un accès équitable à la société, en adoptant les principes constitutionnels et les valeurs généralement partagées qui prévalent dans la société. Elle met l'accent sur les différences culturelles et les différentes cultures qui existent les unes autour des autres sans nécessairement beaucoup de contact ou d'interaction participative.</p>	
nationalité	<p>Le lien juridique particulier entre un individu et son État, acquis par la naissance ou la naturalisation, que ce soit par déclaration, choix, mariage ou autre selon la législation nationale.</p>	<p>Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Naturalisation	<p>Tout mode d'acquisition après la naissance d'une nationalité non détenue précédemment par la personne visée qui nécessite une demande de cette personne ou de son représentant légal ainsi qu'un acte d'octroi de la nationalité par une autorité publique.</p>	<p>Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Opportunités sociales	<p>Généralement utilisé pour faire référence à l'idée que les gens ont des possibilités objectives de développement différentes en fonction de l'environnement dans lequel ils grandissent et participent. Il s'agit de l'accès différentiel à une éducation de qualité, aux soins de santé, à la promotion sociale, au soutien financier, au capital social, aux loisirs, etc. Les possibilités sociales peuvent être difficiles à mesurer car elles sont liées à des désirs et à des besoins définis de manière subjective.</p>	<p>Elster, J. (2019). <i>Tuercas y tornillos Una introducción a los conceptos básicos de las ciencias sociales</i>. Santa Fe, Asociación Civil Mirame Bien, 2019.</p>
Oppression	<p>L'oppression sociale est une oppression qui s'exerce par des moyens sociaux et qui a une portée sociale - elle affecte des catégories entières de personnes. Elle se produit lorsqu'un groupe détient un pouvoir sur un autre dans la société en contrôlant les institutions sociales, les lois, les coutumes et les normes de la société.</p>	<p>https://www.crrf-fcrr.ca/fr/bibliotheque/glossaire-fr-fr-1/item/27171-oppression-sociale</p>
permis de séjour	<p>Toute autorisation délivrée par les autorités d'un État membre de l'UE permettant à un</p>	<p>Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	ressortissant de pays tiers de séjourner légalement sur son territoire, conformément aux dispositions du règlement (UE) n° 265/2010 (règlement relatif au visa de long séjour).	https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
permis de travail / autorisation de travail	Dans le contexte mondial, un document légal délivré par une autorité compétente d'un État donnant l'autorisation d'employer des travailleurs migrants dans le pays d'accueil pendant la période de validité du permis. Dans le contexte de l'UE, un document juridique délivré par une autorité compétente d'un État membre de l'UE indiquant le droit d'un ressortissant de pays tiers à travailler sur son territoire pendant la période de validité du permis.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
permis unique	Titre de séjour délivré par les autorités d'un État membre de l'UE à l'issue d'une procédure de demande unique, permettant à un ressortissant de pays tiers de résider légalement sur son territoire à des fins de travail.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
personne faisant l'objet d'un transfert temporaire intragroupe	Un ressortissant de pays tiers faisant l'objet d'un détachement temporaire d'une entreprise établie en dehors du territoire d'un État membre de l'UE et à laquelle le ressortissant de pays tiers est lié par un contrat de travail à une entité appartenant à l'entreprise ou au même groupe d'entreprises qui est établie sur ce territoire.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Perspective de genre	<i>(dans les études sur les migrations)</i> La perspective de genre reconnaît que les différences d'expériences de vie basées sur le genre entraînent souvent des inégalités sociales, économiques, politiques et autres pour les femmes et les filles : appliquée à l'élaboration de politiques et à la prestation de services, la perspective de genre peut contribuer à promouvoir un changement positif dans leur vie. Elle implique en outre une sensibilisation au genre qui reconnaît la pertinence du genre dans ses multiples dimensions sociales et englobe, à la fois comme concept et comme action, "la connaissance et la compréhension des différences dans les rôles et les relations entre les femmes et les hommes, notamment sur le lieu de travail". En termes	Adapté de Christodoulou, Zobnina, 2009, Glossary of Gender-related Terms, p. 19. (Dictionnaire Cambridge, 2022) Adapté de Lapov, Campani, 2017, p. 91-92. Adapté de Morokvasic, 1984, p. 899

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	de recherche et d'analyse, la perspective de genre implique une sensibilisation accrue au parti pris masculin dans la recherche sur la migration et la reconnaissance des femmes migrantes en tant que participantes actives.	
perte de la nationalité	Tout mode de perte de la qualité de citoyen d'un pays, volontairement ou involontairement, automatiquement ou par un acte des autorités publiques.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Politiques d'inclusion sociale	Elles consistent à concevoir des instruments de politique publique qui garantissent le plein exercice des droits de citoyenneté dans tous les domaines de la vie. Les stratégies d'inclusion visent à assurer la pleine participation civique de tous les groupes (y compris les minorités). Les politiques d'inclusion sociale concrétisent les droits garantis par la Constitution aux niveaux politique, économique et social. Dans le domaine de la migration, des politiques d'inclusion sociale sont conçues dans des domaines tels que la santé, la sécurité sociale, le travail, les mouvements associatifs et autres. Ces pratiques participent à la cohésion sociale et à la vitalité de la société civile, contribuant à une plus grande expression de la diversité culturelle.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0
Politiques sensibles au genre	(syn. politiques sensibles au genre, politiques de genre). Politiques qui sont conscientes des différences entre les sexes et qui en tiennent compte. Politiques sensibles à la dimension de genre : politiques reconnaissant que les femmes (ainsi que les hommes) sont des acteurs du développement et qu'elles sont souvent soumises à des contraintes différentes de celles des hommes, ce qui signifie que leurs besoins, intérêts et priorités peuvent différer et parfois entrer en conflit. Planification de l'égalité des sexes : une approche de la planification se référant au processus de planification des programmes et politiques de développement qui sont sensibles à la dimension de genre, ce qui signifie reconnaître et prendre en compte	Adapté de l'UNICEF, 2017, Égalité des sexes : Glossaire..., p. 5. Adapté de Christodoulou, Zobnina, 2009, Glossaire des termes liés au genre, p. 14-15. Adapté de Christodoulou, Zobnina, 2009, Glossary of Gender-related Terms, p. 14 & UNICEF, 2017, Gender Equality : Glossaire..., p. 5.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	l'impact des différents rôles que les femmes et les hommes jouent dans la société, et le fait qu'ils ont souvent des besoins différents dans la communauté ou le secteur cible.	
Pratiques d'inclusion sociale	Les pratiques d'inclusion sociale font référence aux actions, dynamiques et stratégies visant à promouvoir le processus d'amélioration de la capacité, de l'opportunité et de la dignité des personnes défavorisées sur la base de leur identité, afin qu'elles participent à la société.	Organisation internationale pour les migrations (2019). Glossaire sur la migration.
Préjudice	Le maintien d'idées préconçues sur un individu ou un groupe, idées qui résistent au changement même face à de nouvelles informations. Les préjugés peuvent être positifs ou négatifs. Le plus souvent, un préjugé est constitué d'attitudes défavorables ou discriminatoires à l'égard de personnes de catégories différentes : les préjugés raciaux, sexuels et autres peuvent exister au niveau des relations personnelles et du comportement individuel, mais aussi être institutionnalisés sous forme de politique juridique ou administrative.	Giddens, 2009, Sociologie, p. 1128. Adapté de Christodoulou, Zobnina, 2009, Glossary of Gender-related Terms, p. 22.
Préjugés sexistes	(syn. préjugé de genre, parti pris de genre) Les différences de rôles entre les sexes reflètent des partis pris ou des préjugés, c'est-à-dire une attitude négative à l'égard d'autrui fondée sur des stéréotypes sociaux concernant les femmes et les hommes, et sur un préjugé concernant ces personnes sans connaissance ou expérience préalable. Un préjugé sexiste, c'est-à-dire une différence injuste dans la façon dont les femmes et les hommes sont traités (comportement sexiste), aboutit facilement à favoriser un sexe par rapport à l'autre, généralement les hommes et les garçons par rapport aux femmes et aux filles.	Adapté d'Encyclopedia.com, 2019. Adapté de Cambridge Dictionary, 2022 & UNICEF, 2017, Gender Equality : Glossaire..., p. 3.
Prestations de protection sociale	Transferts, en espèces ou en nature, effectués par les régimes de protection sociale aux ménages et aux individus pour les soulager de la charge d'un ou plusieurs des risques définis dans le système d'information mutuelle sur la protection sociale de la Commission européenne.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Processus d'intégration</p>	<p>Méthode, systèmes ou séquences d'actions qui facilitent ou permettent l'intégration d'éléments d'un groupe minoritaire dans le groupe dominant. Ces processus sont complexes et multidimensionnels, et impliquent la prise en compte des droits et obligations des migrants et des sociétés des pays de transit ou de destination. L'intégration nécessite l'accès à différents types de services, au marché du travail, ainsi que l'identification et le respect d'un ensemble de valeurs fondamentales qui lient les migrants et les communautés d'accueil dans un but commun.</p>	<p>Organisation internationale pour les migrations (2019). Droit international de la migration. Glossaire sur les migrations.</p>
<p>Protection des droits (de l'homme)</p>	<p><i>Approche fondée sur les droits de l'homme (HRBA).</i></p> <p>L'approche fondée sur les droits de l'homme est un cadre conceptuel pour le processus de développement humain qui repose sur les normes internationales en matière de droits de l'homme et qui vise à promouvoir et à protéger les droits de l'homme : cette approche implique de prêter consciemment et systématiquement attention aux droits de l'homme dans tous les aspects du développement. L'objectif de l'approche fondée sur les droits de l'homme est de donner aux personnes (titulaires de droits) les moyens de réaliser leurs droits et de renforcer l'État (détenteurs de devoirs) pour qu'il se conforme à ses obligations et devoirs en matière de droits de l'homme. Les obligations des États en matière de droits de l'homme les obligent à respecter, protéger et réaliser les droits des femmes et des filles, ainsi que les droits des hommes et des garçons.</p>	<p>Adapté de l'UNICEF, 2017, Égalité des sexes : Glossaire..., p. 9.</p>
<p>Race</p>	<p>Il existe aujourd'hui un large consensus scientifique sur l'inexistence de la race au sens biologique du terme. Le terme "race" est utilisé dans le langage courant dans un sens plus large, faisant référence aux ethnies et aux groupes sociaux ayant une lignée commune. Le concept d'ethnicité a été largement défini par l'anthropologie, faisant également référence à des traits</p>	<p>American Association of Physical Anthropologists (2019). «AAPA Statement on Race and Racism». American Association of Physical Anthropologists. Consulted on march the 3rd 2022.</p> <p>REM (Réseau européen des migrations), 2018. Le glossaire 6.0 du</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>attribués par l'exogroupe et/ou l'intragroupe, mais toujours liés à l'histoire culturelle et aux relations d'altérité, plutôt qu'à des différences physiques statiques entre les groupes.</p>	<p>REM sur l'Asile et la Migration est un outil de comparaison sur les politiques de migration et d'asile à l'échelle européenne. Consulté le 3 mars 2022.</p> <p>Barth, F. (1970). <i>Ethnic Groups and Boundaries: The Social Organisation of Culture Difference</i>. London: George Allen & Unwin.</p> <p>Comité pour l'élimination de la discrimination raciale. Recommandation générale sur l'article 1 de la Convention (1999), annexe 5 du rapport du Comité pour l'élimination de la discrimination raciale, document des Nations Unies A/54/18, paragraphe 1.</p> <p>Haut-Commissariat des Nations unies pour les réfugiés (HCR), Guide et directives concernant les procédures et critères à appliquer pour déterminer le statut de réfugié (2011), document HCR/1P/4/Fre/Rev.3</p>
<p>Racialisation/racialisation</p>	<p>Le concept de racialisation fait référence au processus de catégorisation et de production de hiérarchies raciales au sein d'une société donnée. Ce processus consiste en la radicalisation des différences perçues entre des individus ou des groupes hiérarchisés sur la base de critères biologiques, dans le but de dominer, d'exploiter ou d'exclure les groupes infériorisés et otherisés au sein de cette relation de pouvoir</p>	<p>Suzie Telep, "Racialisation", <i>Langage et société</i>, 2021/HS1, pp. 289 à 292.</p>
<p>Racisme</p>	<p>Racisme, également appelé racialisme, croyance selon laquelle les humains peuvent être divisés en entités biologiques distinctes et exclusives appelées "races" ; qu'il existe un lien de causalité entre les traits physiques hérités et les traits de personnalité, l'intellect, la moralité et d'autres caractéristiques culturelles et comportementales ; et que certaines races sont supérieures aux autres de manière innée.</p>	<p>https://www.britannica.com/topic/racism</p>
<p>Racisme</p>	<p>Toute théorie, doctrine, idéologie ou groupe d'idées qui soutient la supériorité d'un groupe de personnes sur les autres, sur</p>	<p>REM (Réseau européen des migrations), 2018. Le glossaire 6.0 du REM sur l'Asile et la Migration est un</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	la base de leurs caractéristiques culturelles, ethniques ou physiques.	<p>outil de comparaison sur les politiques de migration et d'asile à l'échelle européenne. Consulté le 3 mars 2022.</p> <p>Organisation Internationale pour les Migrations (OIM) (2019): glossaire de l'OIM sur la Migration. Consulté le 3 mars 2022.</p> <p>Convention interaméricaine contre le racisme, la discrimination raciale et les formes connexes d'intolérance (adoptée le 5 juin 2013 et entrée en vigueur le 11 novembre 2017), art. 1, paragraphe 4.</p>
Racisme d'Etat	<p>Le racisme d'État, également conceptualisé comme "racisme institutionnel", est une ségrégation raciste historiquement institutionnalisée. Le terme "race" renvoie alors à sa dimension ethnique.</p> <p>À l'époque contemporaine, en Occident, les défenseurs de ce concept discuté ou critiqué l'entendent dans le sens d'une discrimination systémique impliquant l'État. Le terme "race" fait référence à une construction sociale.</p>	Saïd Bouamama, <i>Des classes dangereuses à l'ennemi intérieur</i> , Syllepse Eds, 2021.
Racisme institutionnel	<p>Le concept de "racisme institutionnel" est utilisé pour nommer un phénomène caractérisé par le fait que, malgré une législation promouvant l'égalité entre les citoyens, les personnes issues de minorités sont souvent désavantagées. En nommant le phénomène, on peut tenter d'identifier les mécanismes et éventuellement combattre les sources d'inégalité. "Le racisme institutionnel : de l'invention politique à la recherche d'outils".</p>	"Le racisme institutionnel : de l'invention politique à la recherche d'outils", Audrey Osler, Hugh Starkey, Migrations Société, 2010/5 N° 131 pages 133 à 152 DOI 10.3917/migra.131.0133
regroupement familial; réunification familiale (FR)	<p>L'établissement d'une relation familiale qui est soit : a) l'entrée et le séjour dans un État membre de l'Union européenne, conformément à la directive 2003/86/CE du Conseil (directive sur le regroupement familial), des membres de la famille d'un ressortissant d'un pays tiers résidant légalement dans cet État membre de l'Union européenne (le "regroupant") afin de prese b) entre un citoyen de l'Union et un ressortissant d'un pays tiers établi hors de l'Union européenne qui entre ensuite dans l'Union européenne.</p>	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Regularisation	Dans le contexte de l'Union européenne, la procédure d'État par laquelle les illégalement des ressortissants de pays tiers se voient accorder un statut juridique.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf , p.315
résident de longue durée	Un ressortissant de pays tiers qui a le statut de résident de longue durée tel que prévu par les art. 4 à 7 de la directive 2003/109/CE du Conseil (directive sur les résidents de longue durée) ou comme prévu par la législation nationale.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
ressortissant d'un pays tiers	Toute personne qui n'est pas un citoyen de l'Union européenne au sens de l'art. 20(1) du TFUE et qui n'est pas une personne bénéficiant du droit de libre circulation de l'Union européenne, tel que défini à l'art. 2(5) du règlement (UE) 2016/399 (code frontières Schengen).	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Ségrégation	L'acte par lequel une personne ou un groupe est séparé des autres sur la base de la race, de la couleur, de la langue, de la religion, de la nationalité ou de l'origine ethnique.	<p>Berry, J. W. (2007). Acculturation strategies and adaptation. In J. E. Lansford, K. Deater-Deckard, & M. H. Bornstein (Eds.), <i>Immigrant families in contemporary society</i> (pp. 69–82). Guilford Press.</p> <p>REM (Réseau européen des migrations), 2018. Le glossaire 6.0 du REM sur l'Asile et la Migration est un outil de comparaison sur les politiques de migration et d'asile à l'échelle européenne. Consulté le 3 mars 2022.</p> <p>Commission européenne contre le racisme et l'intolérance (ECRI) : Recommandation de politique générale n° 7 : Législation nationale pour lutter contre le racisme et la discrimination raciale.</p>
Sentiment d'appartenance	Expérience subjective qui découle des interactions sociales, au niveau individuel et public, et qui provoque un sentiment d'appartenance au pays d'accueil. Ce sentiment dépend d'un ensemble de variables, à savoir la maîtrise de la langue, l'implication dans les communautés locales, la réponse des services sociaux et le niveau de satisfaction de la vie. Le sentiment d'appartenance est influencé par la dynamique entre la culture du pays	<p>Adapted Lähdesmäki, T., Mäkinen, K., Čeginskas, V. L. A., & Kaasik-Krogerus, S. (2021). Politics of Belonging: Concepts and Method. In <i>Europe from Below: Notions of Europe and the European among Participants in EU Cultural Initiatives</i> (pp. 25–44). Brill. http://www.jstor.org/stable/10.1163/j.ctv1sr6j1b.7</p> <p>Organisation internationale du travail</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	d'origine et la culture du pays d'accueil.	(2020). Glossaire sur les migrations destiné aux médias : Edition sur les travailleuses migrantes et la fin de la violence contre les femmes (EVAW), p. 4.
Services d'inclusion sociale	Actions et attitudes développées dans le but de déconstruire les stéréotypes et les préjugés afin d'avoir un impact sur la réduction de la discrimination tout en favorisant des conditions effectives de participation à la société. Les services d'inclusion sociale informent et promeuvent les opportunités d'accès au marché du travail, en clarifiant les droits et les devoirs des migrants, en transmettant et en suivant le processus de régularisation dans le pays d'accueil, en indiquant les solutions liées à la santé, à l'éducation ou au soutien juridique.	Organisation internationale pour les migrations (2019). Glossaire sur la migration. Organisation internationale du travail (2020). Glossaire sur les migrations destiné aux médias : Edition sur les travailleuses migrantes et la fin de la violence contre les femmes (EVAW)
Sexisme	Le sexisme est une discrimination fondée sur le sexe d'une personne, ou par extension, sur son genre. Le sexisme est lié aux préjugés et au concept de stéréotypes et de rôles de genre, qui peut inclure la croyance qu'un sexe ou un genre est intrinsèquement supérieur à l'autre. Dans sa forme extrême, il peut encourager le harcèlement sexuel, le viol ou d'autres formes de violence sexuelle. Le sexisme désigne également la discrimination fondée sur le sexe sous la forme d'une inégalité entre les sexes. Les cibles du sexisme sont principalement les femmes.	Dictionnaire Larousse
Social exclusion	In the EU context, a situation whereby a person is prevented (or excluded) from contributing to and benefiting from economic, communitarian and social progress.	Développé par le REM (Réseau européen des migrations), site web de la Commission européenne, DG Emploi, Affaires sociales et Inclusion (2018). Le glossaire 6.0 du REM sur l'Asile et la Migration est un outil de comparaison sur les politiques de migration et d'asile à l'échelle européenne. Consulté le 3 mars 2022. https://ec.europa.eu/employment_social/esf/docs/sf_social_inclusion_en.pdf
Stéréotype fondé sur le sexe (stéréotype de genre) Stéréotype de genre	<i>(syn. stéréotype de rôle de genre, stéréotype sexuel).</i> Généralisation des différences fondées sur le sexe, selon laquelle certaines attitudes,	Adapté de Oxford Reference, 2022 & UNICEF, 2017, Gender Equality : Glossaire..., p. 5 & Encyclopedia.com, 2019.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

émotions et comportements sont typiques de ce que signifie être une femme ou un homme, c'est-à-dire l'hypothèse selon laquelle certains rôles sociaux, comportements et professions devraient être réservés aux membres d'un seul sexe. Les stéréotypes de genre peuvent être négatifs (par exemple, les femmes sont de mauvaises conductrices ; les hommes ne savent pas changer les couches) ou positifs (par exemple, les femmes sont de meilleures soignantes ; les hommes sont plus forts) : les stéréotypes masculins sont généralement plus positifs que les stéréotypes féminins, car les hommes sont considérés comme plus indépendants et plus résistants physiquement ; les stéréotypes féminins négatifs sont généralement véhiculés par les hommes et les femmes d'une société en raison du manque de respect et de confiance en soi que les préjugés sociaux confèrent aux femmes. Les stéréotypes sexistes deviennent nuisibles lorsqu'ils limitent la capacité d'une personne à faire ses choix de vie, tels que sa formation, son parcours professionnel ou ses aptitudes personnelles (voir aussi, par exemple, les directeurs généraux et les pompiers devraient être des hommes ; les infirmières, les enseignants, les employés de bureau et les préposés au classement devraient être des femmes).

Stéréotype(s) (social)

Une image mentale ou une caractérisation préconçue, standardisée, fixe et inflexible utilisée pour décrire un individu ou un groupe de personnes, ou mieux la classe, le type ou la communauté auxquels ils appartiennent : un stéréotype implique une opinion trop simpliste, une attitude pleine de préjugés ou un jugement non critique qui peut conduire à traiter les gens d'une manière particulière (par exemple, les stéréotypes sexuels et raciaux ; le stéréotype de la femme en tant que soignante). Attribué à un groupe ethnique/national, culturel ou racial spécifique, un tel ensemble généralisé de traits et de caractéristiques donne lieu à de fausses attentes selon lesquelles les membres individuels du groupe s'y conformeront.

Adapté de Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022 & Oxford Reference, 2022 & Giddens, 2009, Sociology, p. 1134 & Commission européenne, 2004, Glossary of gender and development terms, p. 5.

Adapté de Christodoulou, Zobnina, 2009, Glossary of Gender-related Terms, p. 28.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

travailleur saisonnier	Un ressortissant de pays tiers qui conserve sa résidence principale dans un pays tiers et séjourne légalement et temporairement sur le territoire d'un État membre de l'UE pour y exercer une activité dépendant du passage des saisons, dans le cadre d'un ou plusieurs contrats de travail à durée déterminée conclus directement entre ce ressortissant de pays tiers et l'employeur établi dans cet État membre de l'UE.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Violence sexiste	<p><i>VBG (syn. violence spécifique au genre, violence de genre, préjudice spécifique au genre).</i></p> <p>Terme générique désignant tout acte préjudiciable perpétré contre la volonté d'une personne et fondé sur des différences de genre socialement attribuées. La nature et l'étendue des types spécifiques de violence liée au sexe varient selon les cultures, les pays et les régions ; ces actes peuvent se produire en public ou en privé. Il s'agit par exemple d'actes qui infligent un préjudice ou une souffrance physique, sexuelle ou mentale, de menaces de tels actes, de coercition et de privation de ressources, d'opportunités ou de services, de mariages forcés ou précoces et d'autres privations de liberté, de violences sexuelles, y compris l'exploitation/les abus sexuels, la traite des êtres humains et la prostitution forcée, de violences domestiques, de pratiques traditionnelles néfastes telles que les mutilations génitales féminines, les crimes d'honneur et l'héritage des veuves. La violence fondée sur le genre est souvent utilisée dans le même contexte que la violence à l'égard des femmes et des filles (<i>Violence contre les femmes, VaW</i>), mais il convient de noter que la violence fondée sur le genre peut toucher n'importe qui.</p>	Adapté de OIM, 2019, Glossaire sur la migration, p. 81 & UNICEF, 2017, Égalité des sexes : Glossaire..., p. 2.
Xenophobie	Les attitudes, les préjugés et les comportements qui rejettent, excluent et souvent vilipendent les personnes, sur la base de la perception qu'elles sont étrangères à la communauté, à la société ou à l'identité nationale, la société ou l'identité nationale.	Commission européenne (2018) Asile et migration. Glossaire 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf , p.407

**VOICES OF
IMMIGRANT
WOMEN**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

PORTUGUESE LANGUAGE

GLOSSÁRIO

Termos	Notas	Fontes
Acesso aos cuidados de saúde	O direito aos cuidados de saúde usufruído pelos nacionais de países terceiros (migrantes, candidatos a proteção internacional e refugiados) nos Estados-Membros da UE e nos seus países de origem.	Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
<i>Allophobia</i>	Aversão à alteridade ou ao comportamento hostil em relação às pessoas de outra cultura ou religião.	
Alteridade	A alteridade é um conceito de origem filosófica que significa "o carácter do que é outro" e "o reconhecimento do outro na sua diferença", sendo a diferença entendida como étnica, social, cultural ou religiosa.	
Aquisição de nacionalidade	Qualquer modo de se tornarem um nacional, ex.: através do nascimento ou após o nascimento, automático ou não automático, baseado ou atribuição, declaração, opção ou candidatura.	Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
As diversidades das mulheres migrantes	(a condição de ser mulher e migrante) Uma abordagem para examinar as diversidades das experiências das mulheres migrantes, e as formas como a classe, raça/etnia, trabalho, e outras variáveis, se cruzam com o género: estes e outros fatores são todos importantes enquanto abordam as mulheres migrantes na sua dupla condição de migrantes e mulheres como ponto de partida das suas diversidades.	Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i> , pp. 31-32.
Assimilacionista	O processo através do qual a expressão cultural de uma minoria é absorvida na cultura dominante do país de acolhimento. Os resultados do processo das medidas públicas e práticas sociais que contribuem para, subtilmente, eliminar as marcas da cultura de origem, substituindo-as por características da cultura dominante envolvendo a língua, tradições, valores e comportamentos.	European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0, p. 34 International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration, p. 12.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Assistência social	<p>(s. bem-estar)</p> <p>O bem-estar de uma comunidade ou sociedade em geral, é refletido na assistência social dos seus membros individuais com especial atenção às questões de saúde e às questões económicas [adaptado de Lexico, 2022 & Oxford Reference, 2022]. Assistência social ou Proteção Social. O conjunto de serviços públicos organizados (Estado/governo) ou privados, políticas e programas direcionados a prevenir, reduzir e eliminar as vulnerabilidades económicas e sociais à pobreza e privação dos grupos desfavorecidos (pobres, doentes, idosos, etc.)</p>	Adapted from IOM, 2019, <i>Glossary on Migration</i> , p. 197 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022.
Autorização de residência	Qualquer autorização emitida pelas autoridades de um Membro-Estado da UE que permite que um nacional de um país terceiro fique legalmente no seu território, consoante as condições do Regulamento (UE) nº 265/2010 (Regulamento do Visto de Longa Duração).	Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Autorização de trabalho	No contexto global, um documento legal emitido por uma autoridade competente de um Estado autorizando o emprego para os migrantes trabalhadores no país de acolhimento durante o período da validação da autorização. No contexto da UE, um documento legal emitido por uma autoridade de um Estado-Membro da UE, declarando o direito de um nacional de um país terceiro a trabalhar no seu território durante o período de validação da autorização.	Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Autorização única	Uma autorização de residência emitida pelas autoridades de um Estado-Membro da UE após um procedimento de pedido único que permite a um nacional de um país terceiro residir legalmente no seu território para efeitos de trabalho.	Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Capacidade Cultural	<p>(nos estudos da migração & serviços sociais)</p> <p>As normas definem a competência</p>	Ann Marie Garran & Lisa Werkmeister Rozas (2013) Cultural Competence Revisited, <i>Journal of Ethnic and Cultural Diversity in Social Work</i> , 22:2, 97-111,

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>cultural como um processo pelo qual os indivíduos e os sistemas se relacionam de forma respeitosa e eficaz com pessoas de todas as culturas, línguas, classes, origens étnicas, religiões e outros fatores de diversidade de uma forma que reconhece, afirma e valoriza o mérito dos indivíduos, famílias, comunidades e protege e preserva a dignidade de cada um. A competência cultural pode ser desenvolvida através de uma experiência intercultural, e relaciona-se com a desnaturalização e consciencialização dos seus valores culturais e práticas.</p>	<p>DOI: 10.1080/15313204.2013.78533</p> <p>Lalueza J.L. & Macías-Gómez-Estern, B. (2020): Border crossing. A service-learning approach based on transformative learning and cultural-historical Psychology (Cruzando la frontera. Una aproximación al aprendizaje servicio desde el aprendizaje transformativo y la psicología histórico-cultural), <i>Culture and Education</i>, 32(3), 556-582 https://doi.org/10.1080/11356405.2020.1792755.</p> <p>Macías-Gómez-Estern, B. (2021). Critical Psychology for Community Emancipation: Insights from Socio-educative Praxis in Hybrid Settings. In <i>New Waves in Social Psychology</i> (pp. 25-54). Palgrave Macmillan, Cham.</p>
<p>Cartão Azul UE</p>	<p>A autorização, que apoia o termo Cartão Azul EU, habilita o seu portador a residir e a trabalhar no território de um Estado-Membro da UE sob os termos da Diretiva 2009/50/EC (Diretiva do Cartão Azul).</p>	<p>Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Comunidade</p>	<p>A comunidade é um grupo de pessoas unidas por interesses semelhantes e em comum. Por outras palavras, são grupos organizados entre si, com objetivos, valores e crenças em comum baseadas na língua, costumes, património cultural e histórico, localização geográfica e perspetiva do mundo. Na comunidade, é normal criar-se uma identidade comum que difere da de outros grupos. Normalmente, as comunidades migrantes são apoiadas por outros migrantes da mesma nacionalidade, contribuindo para a criação e manutenção de redes informais que desempenham o papel na orientação e preservação da sua própria cultura para gerações futuras.</p>	<p>International Organization for Migration (2019). International Migration Law. Glossary on Migration.</p>
<p>Desigualdade de Género</p>	<p>As diferenças no estatuto, no poder e prestígio que as mulheres e os homens têm em grupos, coletividades e sociedades.</p>	<p>Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1119.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

<p>Direitos (humanos) das mulheres</p>	<p>(sinónimo: direitos humanos das mulheres).</p> <p>Os direitos que promovem uma posição jurídica, política e social da igualdade das mulheres para com os homens, e a equidade de tratamento para as mulheres. bem como para os homens, em todas as áreas da sociedade. Os direitos das mulheres e raparigas são partes inalienáveis, integrais e indivisíveis dos direitos humanos universais, ex.: o reconhecimento de que os direitos das mulheres são direitos humanos e que as mulheres se deparam com injustiças baseadas no seu género.</p>	<p>Adapted from Oxford Reference, 2022 & Lexico, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Merriam-Webster, 2022.</p> <p>Adapted from European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i>, p. 4 & Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 31.</p>
<p>Direitos Humanos</p>	<p>(perspetiva dos direitos humanos)</p> <p>As normas internacionais acordadas que reconhecem e protegem a dignidade e integridade de cada indivíduo, sem qualquer distinção (<i>UNHCR Master Glossary of Terms</i>); os direitos humanos fazem parte do direito internacional consuetudinário e são estipulados numa variedade de documentos jurídicos nacionais, regionais e internacionais geralmente referidos como instrumentos de direitos humanos [EMN Glossary, 2018, p. 195]. Um conjunto de direitos básicos considerados como pertencentes a todas as pessoas e, aos quais todo o ser humano deve ter <i>direito; direitos civis e políticos</i>: o direito à vida, à justiça, à liberdade, à liberdade de expressão, ou à liberdade de prisão ilegal, tortura, execução; <i>direitos sociais, culturais e económicos</i>: o direito de participar na cultura, o direito à alimentação, ao trabalho e à educação.</p>	<p>Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 19 & Oxford Reference, 2022 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022.</p>
<p>Diversidade Cultural</p>	<p>Uma comunidade ou um grupo onde possam ser identificadas várias diferenças culturais e sociais. Estas diferenças dependem das várias formas de expressões baseadas na raça, etnia, nacionalidade, religião, sexo, género, posição socioeconómica, língua, capacidades físicas e psicológicas, crenças, valores e tradições.</p>	<p>International Organization for Migration (2019). <i>Glossary on Migration</i>, p. 41.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Dupla nacionalidade	A possessão simultânea de duas ou mais nacionalidades pela mesma pessoa.	Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Duplo (ou triplo) isolamento & marginalização & opressão	(das mulheres migrantes) O género e a etnia, bem como a ocupação do trabalho doméstico, privados de reconhecimento social, submetem as mulheres imigrantes a uma tripla marginalidade: social, económica e cultural. Neste domínio, a segregação profissional ocupa uma posição particular, ou seja, a concentração de mulheres e homens em diferentes tipos e níveis de atividade e emprego, estando as mulheres confinadas a uma série de profissões mais restrita (<i>segregação horizontal</i>) do que os homens, e aos graus inferiores de trabalho (<i>segregação vertical</i>).	Campani, 2007, p. 5. European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i> , p. 4.
Educação sensível ao género	Paridade na educação. Refere-se a percentagens equivalentes de homens e mulheres num sistema educativo (em relação à população por grupo etário). A paridade é essencial, mas não suficiente para alcançar a igualdade de género. Objetivo 4: Educação de Qualidade: universalizar o acesso à educação de qualidade, desde o nível pré-escolar até ao nível superior, com um objetivo específico de corrigir as desigualdades sociais que comprometem o acesso às oportunidades educativas. Eliminar as disparidades de género a todos os níveis e assegurar que os estabelecimentos de ensino sejam sensíveis às questões de género para criar ambientes de aprendizagem eficazes. A resolução 70/138 da Assembleia Geral observou que a igualdade do direito das raparigas a uma educação de qualidade é central para a agenda do desenvolvimento sustentável.	UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i> , p. 6. UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i> , p. 10.
Emancipação	(mulheres, mulheres migrantes) É um processo de fortalecimento da autoestima, autoconfiança, autonomia e autodeterminação de uma pessoa, que	International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 22.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>resulta num maior controlo da própria vida e num maior desenvolvimento pessoal, sendo capaz de se defender e resistir à adversidade. Destina-se a grupos que, por várias razões, estão num estado de vulnerabilidade. O empoderamento das mulheres envolve a promoção de uma maior participação nos processos de tomada de decisão em todos os aspetos da vida. O empoderamento das mulheres imigrantes deve basear-se na melhoria da autoconfiança, autoestima e capacidades como parte de um processo de construção, cooperação e solidariedade. O empoderamento das mulheres depende de um processo de progresso no sentido da igualdade.</p>	<p>United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women. Concepts and Definitions. https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm</p>
<p>Emancipação</p>	<p>(mulheres, mulheres migrantes)</p> <p>A ação ou processo de emancipação, ou seja, de libertar-se de restrições legais, sociais ou políticas, com também, o controlo ou poder de outra pessoa; a ação ou processo de se libertar de restrições legais, sociais ou políticas, e de dar a alguém liberdade e direitos sociais ou políticos (sinónimo: <i>libertação; por exemplo, emancipação da escravatura</i>); o ato de se libertar de qualquer influência controladora, como os costumes ou crenças tradicionais.</p>	<p>Adapted from Oxford Reference, 2022 & Lexico, 2022 & Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022. Women's/female emancipation or Women's liberation: the action or process of achieving equality for women in all areas of society (e.g. <i>the women's liberation movement</i>) Adapted from Cambridge Dictionary, 2022.</p>
<p>Equidade social</p>	<p>A equidade social tem sido utilizada com diferentes significados, dependendo do campo onde o termo é aplicado (saúde, educação, lei, finanças, psicologia, etc.). Relaciona-se com o acesso correto, justo e equitativo a todos os recursos e distribuição de meios. Implica considerar as diferentes categorias de recursos relacionadas não só com bens financeiros, mas também com o capital social, clima social, participação, redes de ajuda, ligações afetivas, relações e bem-estar comunitário e pessoal.</p>	<p>Melbourne Social Equity Institute webpage. https://socialequity.unimelb.edu.au/stories/what-is-social-equity. Consulted on March the 3rd, 2022.</p>
<p>Estado-Providência (sistema)</p>	<p>Um sistema político pelo qual o Estado se ocupa de proteger o bem-estar individual e coletivo dos seus cidadãos, especialmente daqueles que têm necessidades económicas ou sociais, ao fornecerem uma variedade de serviços,</p>	<p>Adapted from Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022 & Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1137 & Oxford Reference, 2022 & Merriam-Webster, 2022.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>tais como, cuidados de saúde, apoio no desemprego, educação, pensões, e outras prestações da segurança social; um Estado/nação/país caracterizado pela eficácia do sistema do estado-providência, fundado pelo pagamento de imposto e a segurança nacional.</p>	
<p>Estereótipo baseado no género (estereótipo de género) <i>Estereotipia de género</i></p>	<p>(sinónimo. estereotipia em função do género, estereotipia de género). Generalização das diferenças baseadas no género que veem certas atitudes, emoções e comportamentos como tipificação do que significa ser mulher ou homem, ou seja, o pressuposto de que certos papéis sociais, comportamentos e ocupações devem ser limitados a membros de um género. Os estereótipos de género podem ser negativos (por exemplo, as mulheres são más condutoras; os homens não podem mudar fraldas), e afirmativos (por exemplo, as mulheres são melhores cuidadoras; os homens são mais fortes): os estereótipos dos homens são geralmente mais positivos do que os estereótipos das mulheres, uma vez que os homens são considerados mais independentes e com maior resistência física; os estereótipos negativos das mulheres são geralmente detidos tanto por homens como por mulheres, devido à falta de auto respeito e auto confiança transmitida às mulheres por preconceitos sociais. Os estereótipos de género tornam-se prejudiciais quando limitam a capacidade de uma pessoa de fazer as suas escolhas de vida, tais como formação, percurso profissional, ou capacidades pessoais (ver também, por exemplo, diretores executivos, os bombeiros devem ser homens; enfermeiras, professoras, funcionárias de escritório, e funcionárias de arquivo devem ser mulheres).</p>	<p>Adapted from Oxford Reference, 2022 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 5 & Encyclopedia.com, 2019.</p>
<p>Estereótipo(s) (social)</p>	<p>Uma imagem mental pré-concebida, normalizada, fixa e inflexível ou caracterização utilizada para descrever um indivíduo ou grupo de pessoas, ou melhor a classe, tipo ou comunidade a que pertencem: um estereótipo implica uma opinião demasiado simplificada,</p>	<p>Adapted from Merriam-Webster, 2022 & Cambridge Dictionary, 2022 & Lexico, 2022 & Oxford Reference, 2022 & Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1134 & European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i>, p. 5.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>uma atitude preconceituosa ou um julgamento acrítico que pode levar a tratar as pessoas de uma determinada forma (por exemplo, estereótipos sexuais e raciais; o estereótipo da mulher como cuidadora). Atribuído a um grupo étnico/nacional, cultural ou racial específico, um conjunto tão generalizado de características e traços dá origem a falsas expectativas de que os membros individuais do grupo se conformarão a eles.</p>	<p>Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 28.</p>
Estrangeiro	<p>No contexto global, uma pessoa que não seja um nacional (nativo ou cidadão) de um determinado Estado. No contexto da UE, uma pessoa que não seja um nacional de um Estado-Membro da UE.</p>	
Etnicização	<p>A etnicização refere-se ao processo pelo qual as pessoas são, erradamente ou corretamente, atribuídas a um grupo étnico com base na sua origem, aparência ou estilo de vida. O comportamento das pessoas é principalmente explicado com base numa suposta etnia.</p>	
Exclusão Social	<p>No contexto da UE, a situação pela qual uma pessoa foi impedida (ou excluída) de contribuir para e beneficiar do progresso económico, comunitário e social.</p>	<p>Developed by EMN from the website of the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consultado 3 de marzo de 2022 Developed by EMN from the website of the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion Consulted on March the 3rd, 2022. https://ec.europa.eu/employment_social/esf/docs/sf_social_inclusion_en.pdf</p>
Exploração com base no género	<p>Exploração. Uma relação social ou institucional em que uma parte beneficia à custa da outra através de um desequilíbrio no poder. O ato de tirar proveito de algo ou alguém, em particular o ato de tirar proveito injusto de outro em benefício próprio (por</p>	<p>Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1118. Adapted from EMN Glossary, 2018, p. 151. Sexual exploitation and abuse is a form of gender-based violence [PSEA].</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>exemplo, exploração sexual, trabalho ou serviços forçados, mendicidade, escravidão ou práticas semelhantes à escravidão, servidão, exploração de atividades criminosas, remoção de órgãos, etc.) (fonte: Glossário da OIM sobre Migração, 2. Aufl., 2011).</p>	
<p>Género</p>	<p>Construção social dos diferentes papéis atribuídos aos homens e mulheres envolvendo os aspetos económicos, sociais e culturais. Os papéis atribuídos em função do género são considerados adequados para um indivíduo de um sexo específico e afetam as interações sociais entre homens e mulheres, resultando em desigualdades e diferentes oportunidades. O termo género é, normalmente, confundido com “sexo”, que envolve as diferenças biológicas.</p>	<p>International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 8.</p> <p>Office of the Special Adviser on Gender Issues and Advancement of Women (OSAGI) United Nations, Gender Mainstreaming, definitions and Concepts. https://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm</p>
<p>Identidade</p>	<p>A identidade traduz a imagem que se tem de si próprio em relação aos outros. De um ponto de vista ontológico, transporta a essência do ser, sendo uma variável, especialmente quando se consideram fatores característicos tais como nacionalidade, etnia, raça, religião, orientação sexual, género e atitudes. A identidade refere-se às categorias e fontes de autoestima e dignidade. Neste sentido, o indivíduo não existe isolado do seu contexto social. Por vez, a sociedade não está separada dos processos de identidade, o que faz com que o conceito seja fluído e diversificado.</p>	<p>Council of Europe, Glossary of key terminology https://www.coe.int/en/web/autobiography-intercultural-encounters/glossary Fearon, J. (1999). What is identity (as we now use the word)?, p. 3. https://web.stanford.edu/group/fearon-research/cgi-bin/wordpress/wp-content/uploads/2013/10/What-is-Identity-as-we-now-use-the-word-.pdf</p>
<p>Identidade de Género</p>	<p>Uma experiência interna e individual sentida por cada pessoa relativamente ao sexo com o qual se identifica, que pode ou não corresponder ao sexo atribuído à nascença. A identidade de género pode ser a mesma ou diferente do sexo com que o indivíduo nasceu e, pode não corresponder a nenhum deles. Os indivíduos podem tornar-se cientes da sua identidade de género e as diferentes fases da vida e as suas expressões podem ser mostradas através da roupa, comportamentos e aparência física. “A identidade de género</p>	<p>International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 18. Wood, W., Eagly, A. (2009).</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>é uma das possíveis identidades pessoais”.</p>	
<p>Identidade social da mulher migrante</p>	<p>(condições sociais, culturais, económicas, entre outros)</p> <p>Podemos compreender a construção da identidade social como uma ação que visa definir-se ou caracterizar-se, muitas vezes, em relação a sentimentos de apego a diferentes grupos de pertença (família, grupo cultural, género, etc.). A ação de identificação é frequentemente realizada por narrativas, que oferecem significado a trajetórias de vida que experimentaram pontos de viragem, como a migração. A identidade social de uma pessoa é também construída em diálogo com as categorias sociais. Neste sentido, a identidade social de uma mulher migrante integra categorias e esquemas sociais relacionados com o seu género, migração e circunstâncias socioculturais e económicas, à medida que são reproduzidos ou resistidos na sua própria narrativa pessoal de agente e posicionamento quotidiano.</p>	<p>Abrams, D., & Hogg, M. A. (1990). An introduction to the social identity approach. <i>Social identity theory: Constructive and critical advances</i>, 1-9.</p> <p>Benwell, B. (2006). <i>Discourse and identity</i>. Edinburgh University Press.</p> <p>De Fina, A. (2003). Identity in narrative. <i>A study of immigrant discourse</i>, 251.</p> <p>Harré, Rom; Moghaddam, Fathali M. (2015). "Positioning Theory". <i>The International Encyclopedia of Language and Social Interaction</i>: 1–9.</p> <p>Macías-Gómez-Estern, B. & Vasquez, O. (2015): Identity construction in narratives of migration. In Hansen, Jensen & Berliner (Eds.): <i>Conceptual and applied approaches to self in culture in mind</i>. Aalborg University Press. Aalborg.</p>
<p>Igualdade de Género</p>	<p>(sin. Género igualitário, igualdade de género, igualdade sexual).</p> <p>O ato de tratar mulheres e homens igualmente: a igualdade de género não implica que mulheres e homens sejam o mesmo, mas que tenham o mesmo valor e que lhes deve ser concedido tratamento igual. O estado em que o acesso aos direitos ou oportunidades não é afetado pelo género. O conceito de que mulheres e homens, raparigas e rapazes têm condições, tratamento e oportunidades iguais para realizarem o seu pleno potencial, direitos humanos e dignidade, e para contribuírem e beneficiarem do desenvolvimento económico, social, cultural e político.</p>	<p>Cambridge Dictionary, 2022. Oxford Reference, 2022; Lexico, 2022.</p> <p>UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 3.</p>
<p>Imigração</p>	<p>No contexto global, é o ato de chegar a um território e ficar por um período suficientemente longo para se tornar o seu principal local de residência. No contexto da UE, a ação pela qual uma pessoa estabelece a sua residência</p>	<p>Castles, S. (1998). <i>The age of migration: International population movements in the modern world</i>. Macmillan International Higher Education.</p> <p>European Migration Network (2018). <i>Asylum and Migration Glossary 6.0 a</i></p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	habitual no território de um Estado-Membro da UE por um período que é, ou se espera que seja, de pelo menos 12 meses, tendo residido habitualmente noutra Estado-Membro da UE ou num país terceiro.	tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on March the 3 rd , 2022. Organización Internacional para las Migraciones (OIM) (2019): Glosario de la OIM sobre Migración. Consulted on March the 3 rd , 2022.
Inclusão Social	Definição no contexto da UE, um quadro para o desenvolvimento de estratégias nacionais, bem como para a coordenação de políticas entre os Estados-Membros da UE, acerca de questões relacionadas com o combate à pobreza e à exclusão social.	Developed by EMN from the website of the European Commission, DG Employment, Social Affairs and Inclusion European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on March the 3 rd , 2022.
Integração	Segundo o Glossário de Asilo e Migração 6.0, no contexto da UE, a integração é uma dinâmica, um processo bidirecional de uma acomodação mútua por todos os imigrantes e residentes (EMN, 2018, p.214). Contudo, alguns teóricos críticos argumentam que a integração pressupõe a adoção pelos grupos minoritários das normas sociais e valores da cultura dominante.	European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0.
Interculturalidade	Refere-se às relações entre culturas. Numa perspetiva intercultural, são caracterizadas pela intencionalidade das interações, aprendizagem e uma troca mútua entre as diferentes culturas. Antecipam a coexistência efetiva entre pessoas de diferentes culturas e a possibilidade de uma partilha efetiva de conhecimento e maneiras de ser e viver. A interculturalidade na perspetiva de género procura promover a emancipação das mulheres e das raparigas ao lutarem contra as barreiras que mantêm as desigualdades.	UNESCO. Diversity of Cultural Expressions. https://en.unesco.org/creativity/interculturality Article 4.8 of the Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions
Interseccionalidade	A interseccionalidade ou interseccionalismo, é um conceito usado na sociologia e no pensamento político, que remete à situação das pessoas que vivenciam várias formas de estratificação, dominação ou discriminação simultâneo numa sociedade.	

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Islamofobia	A Islamofobia é um termo polissémico, etimologicamente definido como o medo ou pavor do Islão, mas também pode significar uma hostilidade em relação ao Islão ou aos muçulmanos, ainda que, atualmente, não haja um consenso.	
Ius sanguinis	A determinação da nacionalidade de uma pessoa, baseada na nacionalidade dos seus pais (ou de um dos pais ou de um progenitor em particular) no momento do nascimento do indivíduo em questão e no momento a aquisição da nacionalidade do indivíduo em questão (estes dois pontos são casos diferentes de aquisição após o nascimento).	Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Ius soli	O princípio de que a nacionalidade de uma pessoa é determinada com base no seu país de nascimento.	Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Migração	O conceito de migração é definido num sentido amplo. Corresponde ao processo de deslocamento que cobre qualquer circulação de pessoas, grupos ou indivíduos de um sítio para o outro à procura de melhores condições e nível de vida. A circulação das pessoas inclui a migração internacional (transfronteiras para outro Estado) e a migração interna (circulação no País). O processo de migração é sempre considerado depois de um ano independentemente da extensão, composição ou causas. Inclui a migração dos refugiados, pessoas deslocadas, populações desenraizadas, migrantes ambientais, migrantes económicos, e pessoas que se deslocam por outras razões, ex.: perseguição política, conflitos, reagrupamento familiar.	European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0, p. 255 International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition International Organization for Migration (2019). International Migration Law. Glossary on Migration. P. 132
Mulher migrante como uma vítima passiva.	O papel da agência é particularmente vital para um relato da migração com base no género, uma vez que se assume frequentemente que as mulheres "seguem" os homens, e que o seu papel na migração é mais reativo do que	Adapted from Morokvasic, 1984, p. 897 & Kofman, 1999, p. 273.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>proactivo, sendo a migração tratada como um fenómeno que envolve os homens apenas como atores ativos. Olhando para trás, alguns relatos de investigação parecem estar obcecados com a economia e a classe, excluindo outros fatores, enquanto outros dedicaram atenção às questões de género [adaptado de Kofman, Phizacklea, Raghuram, Sales, 2001, p. 23]. Esta visão estereotipada reforça a noção de mulheres migrantes como agentes passivos, ou seja, "seguidoras" e "dependentes", cujo emprego (onde ocorre) passa também a ser de consideração secundária.</p>	
<p>Mulheres migrantes como um sujeito ativo</p>	<p>(agente da sua experiência de migração) O ato de ver a condição das mulheres migrantes como participantes ativas nas migrações. Esta mudança na perceção e reconhecimento de papéis deve-se ao despertar do interesse pelas mulheres migrantes por parte da investigação e dos decisores políticos, e a uma crescente consciência do enviesamento masculino na investigação sobre migração: os dados resultantes contribuem para corrigir o desequilíbrio e retratar as mulheres migrantes ativas que empregam estratégias individuais e participam na tomada de decisões domésticas. Esta abordagem tem sido ainda mais sustentada pela observação de mulheres individuais que gerem o seu próprio projeto migratório como sujeitos ativos.</p>	<p>Adapted from Morokvasic, 1984, pp. 895, 899 & Kofman, 1999, pp. 270, 273-274, 286.</p>
<p>Multiculturalismo</p>	<p>Um modelo que propõe uma sociedade baseada no princípio de que todos têm uma comunidade, cada comunidade uma cultura, e cada cultura o seu próprio espaço e limites invioláveis. Baseia-se numa política que subscreve o princípio da diversidade cultural e apoia o direito das diferentes culturas e grupos étnicos a manterem identidades culturais distintas, assegurando o seu acesso equitativo à sociedade, abraçando princípios constitucionais e valores geralmente partilhados que prevalecem na sociedade. Enfatiza as diferenças</p>	<p>International Organization for Migration (2019). International Migration Law. Glossary on Migration. P. 142</p> <p>European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0, p. 265</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>culturais e as diferentes culturas que existem à volta umas das outras sem necessariamente muito contacto ou interação participativa.</p>	
Nacional de País Terceiro	<p>Qualquer pessoa que não seja um cidadão da União Europeia no significado do Artigo 20(1) da TFEU e que não seja uma pessoa que goze do direito à livre circulação na União Europeia, tal como definido no artigo 2 (5) do Regulamento (UE) 2016/399 (Código de Fronteiras Schengen).</p>	<p>Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Nacionalidade	<p>O vínculo jurídico legal entre um indivíduo e o seu Estado, adquirido à nascença ou pela naturalização, quer seja por declaração, escolha, casamento ou outros meios conforme a legislação nacional.</p>	<p>Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Naturalização	<p>Qualquer forma de aquisição após o nascimento de uma nacionalidade que não detida anteriormente pela pessoa visada que exija um pedido dessa pessoa ou o seu agente legal como também um ato de garantir a nacionalidade pela autoridade pública.</p>	<p>Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Oportunidades sociais	<p>Normalmente usadas para se referirem à ideia de que as pessoas têm diferentes objetivos, possibilidades de desenvolvimento fundamentada no ambiente em que crescem e participam. Está relacionada com o acesso diferencial a uma educação de qualidade, cuidados de saúde, ascensão social, apoio financeiro, capital social, lazer, etc. As oportunidades sociais podem ser difíceis de medir, uma vez que estão relacionadas com os desejos e necessidades subjetivamente definidas.</p>	<p>Elster, J. (2019). <i>Tuercas y tornillos Una introducción a los conceptos básicos de las ciencias sociales</i>. Santa Fe, Asociación Civil Mirame Bien, 2019.</p>
Opressão	<p>A opressão social refere-se à opressão alcançada através dos meios sociais com uma intenção social - afeta toda uma categoria de pessoas. Ocorre sempre que um grupo detém o poder sobre outro na sociedade através do controlo das instituições sociais, leis, costumes e normas da sociedade.</p>	

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Perda de nacionalidade	Qualquer forma de perda do estatuto como cidadão de um país, voluntária ou involuntariamente, automaticamente ou pelo decreto das autoridades públicas.	Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Perspetiva de Género	(em estudos de migração) A perspetiva de género reconhece que as diferenças nas experiências de vida baseadas no género resultam frequentemente em desigualdades sociais, económicas, políticas e outras para as mulheres e raparigas: aplicada ao desenvolvimento de políticas e prestação de serviços, a perspetiva de género pode contribuir para promover mudanças positivas nas suas vidas. Implica ainda uma consciência sensível ao género que reconhece a relevância do género nas suas múltiplas dimensões sociais, e abrange, como conceito e ação, "o conhecimento e a compreensão das diferenças de papéis e relações entre mulheres e homens, especialmente no local de trabalho". Em termos de investigação e análise, a perspetiva de género implica uma maior consciência do preconceito masculino na investigação sobre migração e o reconhecimento das mulheres migrantes como participantes ativos.	Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i> , p. 19. (Cambridge Dictionary, 2022) Adapted from Lapov, Campani, 2017, pp. 91-92. Adapted from Morokvasic, 1984, p. 899.
Pessoas transferidas temporariamente pela empresa	Um nacional de um país terceiro é sujeito a um destacamento temporário de uma empresa estabelecida fora do território de um Estado-Membro da UE e, do qual, um nacional de um país terceiro vinculado a um contrato de trabalho de uma entidade pertencente à empresa ou ao mesmo grupo de empresas dentro desse território.	Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf
Políticas de Inclusão Social	Consistem em criar os instrumentos de políticas públicas que garantem um exercício completo dos direitos da nacionalidade em todas as esferas da vida. As estratégias de inclusão focam-se em garantir uma participação cívica completa de todos os grupos (incluindo as minorias). As políticas de inclusão social exprimem os direitos constitucionalmente garantidos a nível	European Commission (2018). Asylum and Migration. Glossary 6.0.

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>político, económico e social. No campo da migração, as políticas de inclusão social são concebidas em campos como a saúde, social, segurança, trabalho, movimentos associativos, entre outros. Estas práticas contribuem para uma coesão social e da vitalidade da sociedade civil, contribuindo para uma maior expressão da diversidade cultural.</p>	
<p>Políticas sensíveis ao género</p>	<p>(sinónimo. políticas de sensibilização de género, políticas de género). Políticas que estão conscientes das diferenças de género e as endereçam. Políticas sensíveis ao género: as políticas que reconhecem que as mulheres (assim como os homens) são atores no desenvolvimento, e que são frequentemente constrangidas de forma diferente dos homens, o que significa que as suas necessidades, interesses e prioridades podem ser diferentes, e por vezes conflituosas. Planeamento de género: uma abordagem de planeamento referente ao processo de planeamento de programas e políticas de desenvolvimento que são sensíveis ao género, o que significa reconhecer e ter em conta o impacto dos diferentes papéis que mulheres e homens desempenham na sociedade, e o facto de muitas vezes terem necessidades diferentes na comunidade ou sector alvo.</p>	<p>Adapted from UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 5. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, pp. 14-15. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 14 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 5.</p>
<p>Práticas de Inclusão Social</p>	<p>As práticas de inclusão social referem-se às ações, dinâmicas e estratégias para promover o processo de melhorar a habilidade, oportunidade e dignidade das pessoas desfavorecidas com base na sua identidade, para participar na sociedade.</p>	<p>International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration.</p>
<p>Preconceito</p>	<p>Conjunto de ideias preconcebidas sobre um indivíduo ou grupo, ideias que são resistentes à mudança, mesmo perante novas informações. Os preconceitos podem ser tanto positivos como negativos. Mais frequentemente, um preconceito é constituído por atitudes desfavoráveis ou discriminatórias em relação a pessoas de diferentes categorias: o preconceito racial, sexual e</p>	<p>Giddens, 2009, <i>Sociology</i>, p. 1128. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, p. 22.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>outros tipos de preconceito podem existir ao nível das relações pessoais e do comportamento individual, bem como ser institucionalizados como política jurídica ou administrativa.</p>	
<p>Preconceito baseado no género</p>	<p>(sinónimo. preconceito de género, enviesamento de género)</p> <p>As diferenças de género refletem enviesamentos e preconceitos, isto é, uma atitude negativa em relação aos outros baseada em estereótipos sociais sobre mulheres e homens, e num julgamento preconceituoso sobre os indivíduos sem conhecimento ou experiência prévia. Um preconceito de género, ou seja, uma diferença injusta na forma como mulheres e homens são tratados (comportamento enviesado de género), resulta facilmente em favorecer um género em detrimento do outro, geralmente homens e rapazes em detrimento de mulheres e raparigas.</p>	<p>Adapted from Encyclopedia.com, 2019.</p> <p>Adapted from Cambridge Dictionary, 2022 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 3.</p>
<p>Prestações de Proteção Social</p>	<p>Transferências, em dinheiro ou em espécie, por esquemas de proteção social para as famílias e indivíduos para os aliviar do fardo de um ou mais dos riscos definidos no Sistema de Informação Mútua sobre Proteção Social da Comissão Europeia.</p>	<p>Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
<p>Processos de integração</p>	<p>O método, sistemas ou sequências das ações que facilitam ou possibilitam a integração dos elementos de um grupo minoritária no grupo dominante. Estes processos são complexos e multidimensionais, e implicam a consideração dos direitos e obrigações dos migrantes e sociedades dos países de trânsito ou destino. A integração requer o acesso a diferentes categorias de serviços, mercado de trabalho, identificação e respeito por um conjunto de valores centrais que vinculam os migrantes e as comunidades de acolhimento num objetivo comum.</p>	<p>International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration.</p>
<p>Proteção dos direitos (humanos)</p>	<p>Abordagem baseada nos direitos humanos (HRBA)</p> <p>A HRBA é um contexto conceptual para</p>	<p>Adapted from UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 9.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>o processo de desenvolvimento humano que é normativamente baseado em normas internacionais de direitos humanos, e operacionalmente orientado para a promoção e proteção dos direitos humanos: esta abordagem implica prestar atenção consciente e sistemática aos direitos humanos em todos os aspetos do desenvolvimento. O objetivo da HRBA é o de capacitar as pessoas (detentores de direitos) para realizarem os seus direitos e reforçar o Estado (detentores de direitos) para cumprirem as suas obrigações e deveres em matéria de direitos humanos. As obrigações do Estado para com os direitos humanos exigem que respeitem, protejam e cumpram os direitos das mulheres e das raparigas, bem como os direitos dos homens e dos rapazes.</p>	
Raça	<p>Existe atualmente um amplo consenso científico sobre a inexistência de raça no sentido biológico. O termo raça é utilizado na linguagem quotidiana com um significado mais abrangente que se refere a etnias e grupos sociais com uma linhagem partilhada. O conceito de etnia tem sido definido de forma ampla pela antropologia, referindo-se também a traços atribuídos quer pelo exogrupo e/ou intragrupo, mas sempre relacionados com a história cultural e relações de alteridade, mais do que as diferenças físicas estáticas entre grupos.</p>	<p>American Association of Physical Anthropologists (2019). «AAPA Statement on Race and Racism». American Association of Physical Anthropologists. Consulted on march the 3rd 2022.</p> <p>European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on march the 3rd 2022.</p> <p>Barth, F. (1970). <i>Ethnic Groups and Boundaries: The Social Organisation of Culture Difference</i>. London: George Allen & Unwin.</p> <p>Comité para la Eliminación de la Discriminación Racial, Recomendación general relativa al artículo 1 de la Convención (1999), anexo 5 al informe del Comité para la Eliminación de la Discriminación Racial, documento A/54/18 de las Naciones Unidas, párr. 1; Oficina del Alto Comisionado de las Naciones Unidas para los Refugiados (ACNUR), Manual y Directrices sobre Procedimientos y Criterios para Determinar la Condición de Refugiado (2011), documento HCR/1P/4/Spa/Rev.3 del ACNUR</p>
Racialização	<p>O conceito de racialização refere-se ao processo de categorização e à produção</p>	

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>de hierarquias raciais dentro de uma sociedade. Este processo consiste na radicalização das diferenças perceptíveis entre os indivíduos ou os grupos hierarquizados, com base nos critérios biológicos, de modo a dominar, explorar ou excluir os grupos inferiorizados e os outros grupos, dentro desta relação de poder.</p>	
Racismo	<p>O racismo, também chamado racialismo, é a crença de que os seres humanos podem ser divididos em entidades biológicas separadas e exclusivas chamadas "raças"; que existe uma ligação causal entre traços físicos herdados e traços de personalidade, intelecto, moralidade, e outras características culturais e comportamentais; e que algumas raças são naturalmente superiores a outras.</p>	
Racismo	<p>Qualquer teoria, doutrina, ideologia ou um conjunto de ideias, que sustenha a superioridade de um grupo de pessoas sobre os outros, baseado nas suas características culturais, étnicas ou físicas.</p>	<p>European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on march the 3rd 2022. Organización Internacional para las Migraciones (OIM) (2019): Glosario de la OIM sobre Migración. Consultado el 3 de marzo de 2022. Convención Interamericana contra el Racismo, la Discriminación Racial y Formas Conexas de Intolerancia (aprobada el 5 de junio de 2013 y en vigor desde el 11 de noviembre de 2017), art. 1, párr. 4.</p>
Racismo de Estado	<p>O Racismo de Estado, também conceptualizado como "Racismo Institucional", é uma segregação racista historicamente institucionalizada. O termo "raça" refere-se então à sua dimensão étnica. Na era contemporânea no Ocidente, os defensores deste conceito discutido ou criticado, compreendem-se no sentido da discriminação sistémica envolvendo o Estado. O termo "raça" refere-se à construção social.</p>	
Racismo Institucional	<p>O conceito do "racismo institucional" é utilizado para designar um fenómeno,</p>	

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>caracterizado pelo facto que, apesar da legislação promover a igualdade entre os cidadãos, oriundo de minorias étnicas, estão normalmente em desvantagem. Ao designar este fenómeno, podemos tentar identificar os mecanismos e, possivelmente, combater as fontes da desigualdade.</p>	
Reagrupamento familiar	<p>O reagrupamento familiar pode ocorrer do seguinte modo: a) da entrada e residência num Estado-Membro da UE, segundo a Diretiva 2003/86/EC (Diretiva do Reagrupamento familiar), de membros da família de um nacional de um país terceiro a residir legalmente nesse Estado-Membro da UE (“patrocinador”); b) entre um cidadão da UE e um nacional de um país terceiro, estabelecido fora da União Europeia, que posteriormente entre na União Europeia.</p>	<p>Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Regularização	<p>No contexto da UE, o procedimento do estado pelo qual os nacionais dos países terceiros, numa situação irregular, é-lhes concedido um estatuto legal.</p>	
Residente de longa duração	<p>Um nacional de um país terceiro que tem um estatuto de residente de longa duração, como previsto nos Artigos. 4 a 7 da Diretiva 2003/109/EC (Diretiva de Residentes de Longa Duração), ou como previsto na legislação nacional.</p>	<p>Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf</p>
Segregação	<p>O ato, pelo qual, uma pessoa ou um grupo são separados com base na raça, cor, língua, religião, nacionalidade ou origem étnica.</p>	<p>Berry, J. W. (2007). Acculturation strategies and adaptation. In J. E. Lansford, K. Deater-Deckard, & M. H. Bornstein (Eds.), <i>Immigrant families in contemporary society</i> (pp. 69–82). Guilford Press.</p> <p>European Migration Network (2018). Asylum and Migration Glossary 6.0 a tool for better comparability produced by the European Migration Network. Consulted on march the 3rd 2022.</p> <p>European Commission against Racism and Intolerance (ECRI): General Policy Recommendation No 7: National legislation to combat racism and racial discrimination</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Sentimento de pertencer	É uma experiência subjetiva que deriva das interações sociais, a um nível individual e público e, que provoca um senso de pertencer ao país de acolhimento. Este sentimento depende de um conjunto de variáveis, nomeadamente proficiência linguística, envolvimento nas comunidades locais, resposta dos serviços sociais e a satisfação com o nível de vida. O sentimento de pertencer é impactado pelas dinâmicas entre a cultura do país de origem e a cultura do país de acolhimento.	Adapted Lähdesmäki, T., Mäkinen, K., Čeginskas, V. L. A., & Kaasik-Krogerus, S. (2021). Politics of Belonging: Concepts and Method. In <i>Europe from Below: Notions of Europe and the European among Participants in EU Cultural Initiatives</i> (pp. 25–44). Brill. http://www.jstor.org/stable/10.1163/j.ctv1sr6j1b.7 International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition, p. 4.
Serviços de Inclusão Social	As ações e atitudes desenvolvidas com o propósito de desconstruir os estereótipos e os preconceitos, de modo a impactar na redução da discriminação enquanto são promovidas as condições efetivas para a participação na sociedade. Os serviços de inclusão social informam e facilitam o acesso às oportunidades no mercado de trabalho, clarificando os direitos e deveres dos migrantes, transmitindo e seguindo os processos de regularização no país de acolhimento, salientando as soluções relacionadas com a saúde, educação e apoio jurídico.	International Organization for Migration (2019). Glossary on Migration. International Labour Organization (2020). Media-friendly glossary on migration: Women migrant workers and ending violence against women (EVAW) edition.
Sexismo	O sexismo é baseado na discriminação do sexo de uma pessoa, ou por extensão, o género. É relacionado com o preconceito e ao conceito de estereótipo e papéis de género, que podem incluir a crença de que um sexo ou género, é inerentemente superior ao outro. Na sua forma extrema, pode incentivar ao assédio sexual, violação e outras formas de violência sexual. O sexismo também alude à discriminação de género na forma de desigualdade de género. O alvo do sexismo são, maioritariamente, mulheres.	
Trabalhador migrante sazonal	Um nacional de um país terceiro que preserva o seu lugar principal de residência num país terceiro e permanece legal e temporariamente no território de um Estado-Membro da UE para excetuar uma atividade	Comissão Europeia (2018) Asilo e Migração. Glossário 6.0 https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files_en?file=2020-09/interactive_glossary_6.0_final_version.pdf

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

	<p>dependente da passagem das estações, ao abrigo de um ou mais contratos de trabalho a termo celebrados diretamente entre esse nacional de um país terceiro e o empregador estabelecido nesse Estado-Membro da UE.</p>	
<p>Uma abordagem sensível ao género</p>	<p>Sensível ao género. Abordar e ter em conta a dimensão do género. Sensibilidade ao género: a capacidade de reconhecer, realçar e corrigir diferenças, questões e desigualdades de género existentes, e incorporá-las em estratégias e ações; um grau de integração de uma perspetiva de género em ações e políticas, isto é, abordar normas de género, papéis e acesso a recursos na medida do necessário para alcançar os objetivos de desenvolvimento estabelecidos.</p>	<p>European Commission, 2004, <i>Glossary of gender and development terms</i>, p. 4. Adapted from Christodoulou, Zobnina, 2009, <i>Glossary of Gender-related Terms</i>, pp. 13-14, 17.</p>
<p>Violência de género</p>	<p>GBV (sinónimo, violência com base no género, violência de género, ofensa de género).</p> <p>Um termo geral para qualquer ato prejudicial que seja perpetrado contra a vontade de uma pessoa e baseado em diferenças de género socialmente atribuídas. A natureza e extensão de tipos específicos de VBG variam entre culturas, países e regiões; estes atos podem ocorrer em público ou em privado. Exemplos incluem atos que infligem danos ou sofrimento físico, sexual ou mental; ameaças de tais atos, coerção e negação de recursos, oportunidades ou serviços; casamento forçado e outras privações de liberdade; violência sexual, incluindo exploração/abuso sexual, tráfico e prostituição forçada; violência doméstica; práticas tradicionais prejudiciais, tais como mutilação genital feminina, homicídios por honra e herança de viúva. A violência baseada no género é frequentemente utilizada no mesmo contexto que a violência contra mulheres e raparigas (Violence against Women, VaW), no entanto deve ser notado que a violência baseada no género pode afetar qualquer pessoa.</p>	<p>Adapted from IOM, 2019, <i>Glossary on Migration</i>, p. 81 & UNICEF, 2017, <i>Gender Equality: Glossary...</i>, p. 2.</p>

Project Number: 2020-1-ES01-KA203-082364

Xenofobia

São as atitudes, preconceitos e comportamentos que rejeitam, excluem e normalmente difamam as pessoas, com base na perceção de que são forasteiros ou estrangeiros para a comunidade, sociedade ou identidade nacional.